

Hitlerin son sözü: "Südet toprakları teslim edilmezse zorla alacağız!,"

Fransa hükûmeti Parisi tahliye ediyor, İngiltere halka gaz maskeleri tevziine başlandı

İngiliz ajansı en salâhiyettar makama atfen şu beyanatı neşretti: "Almanya Çekoslovakya hücum ettiği takdirde Fransa, Sovyet Rusya ve İngiltere Çeklere yardım edeceklerdir,"

İngiltere ve Belçika orduları da seferber hale konuyor

Fransız ve İngiliz Nazırlarından sonra Erkânıharbiye reisleri Londrada toplanarak uzun boyn görüştüler

Çemberlayn, Fransız Başvekili ile istişare ederek Hitlerlere yeni bir mesaj gönderdi ve sulh lehinde son bir teşebbüste bulundu

Sağda Fransa büyük erkânıharbiye reisi General Gamelen, ortada İngiliz büyük erkânıharbiye reisi, solda İngiliz millî müdafaa nazırı Tomas Inskip

Londra, 26 (Hususi) — Fransız ve İngiliz nazırları arasında dün başlamış olan müzakerelere, bugün de devam edilmektedir. (Devamı 11 inci sayfa)

Çek radyosu Prag'ın red cevabı verdiğini ilân etti

Leh mintakasında halk ile jandarma kuvvetleri arasında yeni çarpışmalar oldu

Yeni Çek başvekili, büyük erkânıharbiye reisi ve harbiye nazırı harp haritasını tedkik ediyorlar. (Yazısı 11 inci sayfa)

Asker gözü ile vaziyeti tedkik

Her iki taraf son blöflerini yapıyorlar

YAZAN:

General: H. Emir Erkilet

(Yazısı 11 inci sayfa)

Mussolini de söyledi

"Bu hafta yeni bir Avrupanın ortaya çıkması lâzımdır,"

Verone 26 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: B. Mussolini, 47 bin siyah gömü. (Devamı 11 inci sayfa)

Dil Bayramı dün sevinçle kutlandı

[Yazısı 10 uncu sayfamızdadır]

HİTLERİN NUTKU

"Südet meselesi Avrupada son arazi talebimdir. Lâkin bu talebden asla vazgeçmiyeceğim!"

SON DAKİKA

İngiliz başvekili Hitlerin nutku hakkında beyanatta bulunarak: «Bu defaki vâdlerin Çekler tarafından yerine getirileceğine dair İngiltere ve Fransa ciddi teminat veriyorlar. Ancak Almanyanın da meseleyi müzakere yolile halletmesi lâzımdır. Aksi takdirde dünya yeni bir facia karşısında kalacaktır» dedi.

Berlin 26 (Hususi) — Hitler bu gece Sporpalasta 30,000 kişilik bir kalabalık önünde Almanyanın Çekoslovakya hakkındaki siyasetini bildiren bir nutuk söylemiştir. 75 dakika süren bu nutkunda Hitler ezcümle demiştir ki: «Çekoslovakya'da bulunan bütün e-kalliyetlerin vaziyeti acıklı ve elîmdir. (Devamı 3 nci sayfa)

Preveze zaferinin 400 üncü yıldönümü kutlanıyor

Merasime Hamidiyeden atılan toprakla başlandı, büyük Türk denizcisi Barbarosun Beşiktaşdaki türbesinin etrafı kalabalık bir halk kütlesi tarafından kaplanmıştı

Preveze deniz zaferinin 400 üncü yıldönümü münasebetile tertib edilen tören, Türk Tarih Kurumunun tensibi üzerine (Devamı 11 inci sayfa)

«Son Posta» nun tarihi bahisler ve deniz işleri mütehassısları tarafından Barbaros için yazılan yazılar bugün 9 uncu sayfamızdadır.

Hergün

Yağmura karşı müstahsili
Korumak ihtiyacı

Yazan: Muhittin Birgen

Her sene, bilhassa ağustos ayının son iki haftasıyla Eylül ayının ilk iki haftasında Türkiye'nin bütün üzüm müstahsilleri, bilhassa Garbi Anadolu'da, gözlerini gökyüzüne dikerler ve bulutlara bakarlar. Bir senelik sayın bütün mahsulü orada, yerlere serilmiş, durur. Bir yağmur her şeyi değilse bile bütün bir mahsulün yarısını olsun mahvetmeğe kâfidir. İncircilere gelince, onların işleri daha fenadır; çünkü incir, üzüme nisbetle iki hafta daha geç gelir ve iki hafta daha yağmura yakın bulunur. O mevsimde ise yağmur felâkettir. Evvelâ, sergide bulunan üzüm ve incirleri harab eder, sonra da bunların serilmelerine ve kurutulmalarına mâni olur. Bu sene de öyle oldu. Erken başlayan kuvvetli ve devamlı yağmurlar, üzüme, incire ve tütüne bir hayli zarar verdi. Birçok müstahsil, daha dün, yeni mahsulünün bolluğuna keyifle bakarken, bugün, dışarı olduğu bir hayli zararlı yüreğinin sızladığını hissediyor.

Hangi bakımdan olsa, yağmur mevsiminin erken gelmesi üzüm ve incir için bir âfettir; bununla beraber, bu âfetin yapabileceği tahribatı tahdid etmek mümkün değildir. İcabında üstleri derhal örtülebilir sergi tertibatı yapmaktan ibaret olan bu tedbir, yağmura karşı az müessir değildir. Bu sayede pek çok zararların önü alınabilir.

★

Üzüm ve incirleri, sade üzüm ve incirleri değil, tütün gibi umumiyetle kurutulmaya muhtaç olan mahsulleri yağmurun tahribatından vikaye edecek olan bu müessir çareyi bilmiyen yoktur. Fakat, tedbirin tatbikine gelince bu sahadaki teşebbüsler, hiç denecek kadar azdır. Her nedense bu memleket müstahsili, işlerinin emniyet ve selâmetini Aliha bırakmayı tercih ediyor. O türlü sergi yerleri yapmanın iyiliğini pek iyi anlayan ve onu yapabilmek imkânlarına sahip bulunanlar bile bir türlü fikirlerini karar şekline geçirmeğe ve kararlarını da tatbik etmeğe yanaşmazlar. Eşegini sağlam kazığa bağlamadan onu Allaha emanet etmemek lâzım geldiğini bilenler bile hiç olmazsa ihmal ederler. «Bu sene nasıl olsa geç kaldık; artık gelecek sene!» derler ve gelecek sene aynı şeyleri kendi kendilerine tekrar ederek böylece seneleri geçirirler. Fakat, seneler geçerken de arada bir zararlar uğurlar; zararlarla yürekleri yandıkça bunların gayrete gelenleri gelecek sene için kendi kendilerine vâdelerde bulunanları az değildir. Fakat, her derdi avutan, her zararı unutturan zaman, bu tecrübelerin acılıklarını da birkaç ay içinde unutturur. Böyleleri ikinci bir yağmur baskınına uğrayınca kadar, bu örtü bahsini hatırlamazlar bile!

★

«Köylünün karnında kırk tane gelecek sene var!» derler. Bu söz ümid manasına olduğu kadar ihmal manasına da hakikaten doğru olan bir sözdür. Bu sene mahsul olmadı, piyasa tutmadıysa gelecek sene iyi mahsul ve iyi piyasa ümidi yok değil ya! Yahud, bu sene yapılacak bu işi gelecek seneye bıraksak ne olur? Kıyamet kopmaz ya! İşte bizim müstahsilimizin iş ve hayat psikolojisi bundan ibarettir. Meselâ, incir, üzüm ve tütün işlerinde bir zamanlar pek büyük paralar kazanmış olan büyük müstahsiller tanırım ki kazançlarından küçük bir hisseyi istikbal mahsulünün emniyeti namına bir tarafa ayırmış ve bu örtülü sergileri yapmış olsalardı arada geçen zaman zarfında sarfettiklerinin birkaç defa on mislini kazanmış olurlardı. Onlar da ihmal etmişler, yahud onlar da yerinde olmayan bir tasarruflukluk, hakikatte takbih edilmesi lâzım gelen bir müsriflik yapmışlardır.

Demek oluyor ki eğer biz bu işi müstahsille bırakacak olursak o kendisini toplayamayacak, «gelecek sene!» hastalığı onun iktisadî hayatını kemirip berbad etmekte devam edecek! Bu gelecek sene hastalığı ile mücadele etmek için mutlaka devletin bir müdahalesi lâzımdır. Bu müdahaleyi jandarma ile memur ile kontrol ve inzibat yolları ile yapmak yanlıştır. En müessir âlet kooperatifler ve

Resimli Makale:

Kenarına bak, bezini al, anasına bak, kızını al.

Bir ailenin zevkte ölçüsü evi, bilgide mehenk taşı çocuğudur.

SÖZ ARASINDA

15 günde 50
Film görmeğe
Mecbur olan kız

Bu genç kız, on beş günde elli film görmek mecburiyetindedir. Her stüdyonun çevirdiği filmleri seyrederek. Beğendiğini defterine yazar ve İngiltereye getirir. Beğendiklerinin ekserisi de halk tarafından tutulur. Kimsenin yüzüne bakmadığı, (Kahramanca Kermes) filmini Londra'da 28 hafta üstüste seyrettiren (Bir balo karnesi) ni de Londra halkına veren odur.

İlatları yavaş yavaş ilerleyen kooperatifler bir taraftan bu istikamette sıkı bir propagandaya teşebbüs ederler, sonra müstahsil için bu hususta lâzım olan malzemeyi toptan tedarikle müsaid şartlarla müstahsile vermeğe muvaffak olurlarsa dava kolaylıkla ileri götürülebilir. Meselâ, müstahsilin muhtaç olduğu krediyi gerek esas ve gerek nisbet bakımından bu şarta bağlamak, müstahsili harekete geçirmek için çok kuvvetli müessir olan bir yoldur. Tecrübe göstermiştir ki müstahsil aslı ziraat tekniğini kendi kendisine temin edemiyor. Hepsini de dönüp dolaşıp devletin elinde toplanan kooperatif teşkilâtı bu işi ele alırsa az zamanda çok müsbet neticeler elde etmek mümkündür.

Fakat, galiba bu işde de biz köylü gibiyiz; bizim de «karnımızda kırk tane gelecek sene» var!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra Fazla hayalî

Bir gazete idarehanesinde, tahrir müdürünün odasına çok çirkin bir adam girmişti.

- Tahrir müdürü siz misiniz?
- Evet benim!
- Bir roman yazdım, gazetenizde neşrine imkân var mıdır?
- Romanınızın ismi nedir?
- «Beni seven kadın.»
- Tahrir müdürü, «Beni seven kadın» romanının çok çirkin müellifini tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra cevap verdi:
- Bu kadar fazla hayalî bir romanı neşredemeyiz.

Bisikletle eşek Arabasının yarışı

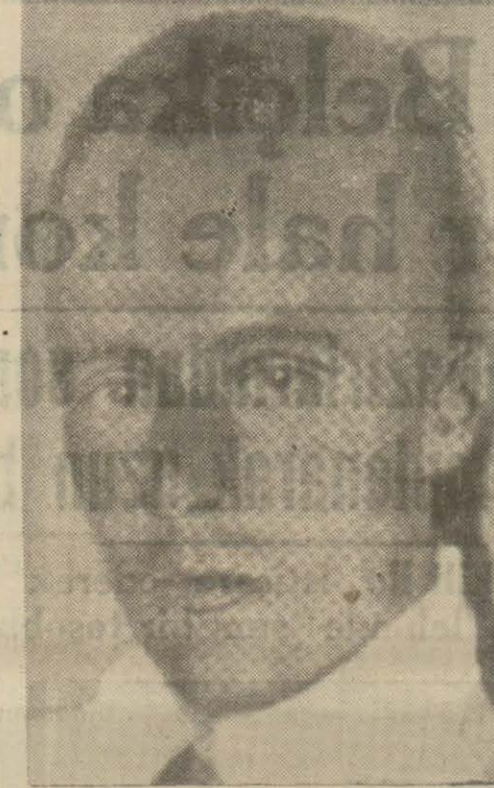
Fransada Bufallo stadyomunda hayır işleri için yapılan bir eğlencede, sinema artisti komik Moris Şövalye, meşhur bisiklet şampiyonu Pelisyeye yarış ediyor. Bisiklette Moris Şövalyeyi, eşek arabasında da bisikletçiyi görüyorsunuz.

Havadan yağan mücevherler

Arnavudluk kralı Zogo, Macar kontesi ile evlenirken düğünde hazır bulunmak üzere, Almanya'dan hareket eden Alman hanedan ailesinin bindiği tayyarenin geçen nisanın 14 ünde İtalyada Torino civarında düşüp parçalandığını hatırlarsınız.

Napolide bazı köylülerin, son günlerde zümrüder, yakutlar ve elmaslar satmakta oldukları görülünce, zabita faaliyetine geçmiş, bu faciyanın kurbanlarına aid olduğunda şüphe bulunmayan birçok mücevherler meydana çıkmıştır. Tayyarede ayrıca, Paris kuyumcularından birinin yolladığı, ve içinde kral Zogonun gelene hediye edeceği bir takım kıymetli taşların bulunduğu bir kutu da vardı. Kutu tayyarenin yere düşmesiyle parça-

Hafzasını Kaybeden bir Sigortacı

Resmini gördüğümüz adam, bir sigortacıdır. Hafzasını kaybetmiştir. Fransada Ableville'de sokakta dolaşırken bulunmuştur. İsmi hatırlanamamaktadır. Cebinde bulunan bir genç kız resminin delâletile kim olduğu anlaşılmış, annesi ve nişanlısı Londrada kendisine telefon ettikleri halde, adam: «Ben sizleri tanımıyorum. Nişanlısım olduğumu da hatırlamıyorum» demiştir.

Adam daha hâlâ Fransada hastanede bulunmaktadır.

Renk kraliçesi

Hollywoodta artistlerin giydikleri bütün elbiselere, tuvaletlere hükmeden, onun bir sözile, bunların rengi belli olan bir kadın vardır. Bu kadın madam Natali Kalmustur. Madam Natali renkli film mucidinin karısıdır.

Madam Natalinin vazifesi, bir filmde görünmesi icab eden bütün renkleri evden çıkararak, bunları kâğıda tesbit etmek, her sahnede artistlerin yüzlerine, duvarlara, mobilyaya varıncaya kadar bütün renkleri bulup yakıştırmaktır.

lanmış ve mücevherler de etrafa saçılmış, dağılmıştır. Vak'a mahalline koşan sigorta memurları ve diğer müessiller, araştırmışlar, mücevherlerden ancak 10 bin İngiliz liralık kadarını bulabilmişlerdi. Lâkin, köylüler, göze ilişmeyen diğer mücevherleri toplamışlar ve Napoli pazarlarında satmaya kalkışınca hâdiseler patlak vermiştir.

Sözün Kıyası

Morg göstermelik midir?

E. Talu

Çihan harbinde fevkalâde yararlılığı görülmüş, yiğit vücudü 42 yerinden yara almış, orduda albaylığa kadar yükselmiş bir asker, içtimak mevki sahibi bir «efendi», eski ve tanınmış bir generalin oğlu sokak ortasında birdenbire düşüp ölüyor..

Sırtında iyi bir terzinin makasından çıkmış bir elbise, bu elbisenin cebinde mühimce bir miktar para ile bir de altın saat var.

Belli ki bu kıyafette bir adam rastgele bir şahıs değildir. Üzerinden, hüviyetini tayine medar olacak bir vesika, bir kâğıd parçası çıkmadı diye, belediye hekiminin def'i iznini aldıktan sonra, bu adamı götürüp kimsesizler mezarlığına, bir çukuru içerisine atıyorlar..

Bu vatandaş, cüzdanının bir köşesinde bir kartvizit olsun taşımak idi. Bunu yapmamakla hata etmiş. Fakat bu hatasınının, bu ihmalinin cezası herhalde bu kadar ağır olmayacaktır.

O, sokakta kaldırımın üzerine cansız yuvarlandıktan sonra, kendisini oradan kaldıran zabitanın vazifesi onun hüviyetini aramak, ve elindeki ipuçları, zayıf ta olsa bu husustaki araştırmalarını son kertesine kadar devam ettirmektir. Bunun için meselâ elbisesinin üstünde terzinin adı ve adresi işe yarıyabilir ve araştırmalarda pekâlâ bir esas teşkil edebilir.

Bu da yok idi ise, ölüyü teşhir etmek, gazetelerle hâdiseyi ilân etmek imkânları vardı. Zira muntazam ve temiz bir kıyafeti, epeyce parası, bir de altın saat olan bir adamın alınma cefelkalem kimsesizlik ve hüviyetsizlik damgaları yapıyor.

Şurada, bizim idarenin burnunun dibinde bir tıbbî adlı, bunun içinde de bir morg duruyor.

Bu morg ne işe yarar? Ne maksadla kurulmuştur. Böyle hâdiseler karşısında insan kendi kendine bu sualleri gayri ihtiyarı soruyor.

Başka medenî şehirlerde, morgun bir manası da, böyle hüviyeti belli olmayan ölüleri bir müddet teşhir ederek, akraba ve dostlarına onu teşhis etmek fırsatını vermektedir.

Biz, morg diye bir şey olduğunu işitmiş, bizde de tatbik etmiş, fakat ona bütün vazifelerini gördürmüyoruz.

Ve bugünkü şeklinde morg bir göstermelikten ibaret kalıyor.

Geçen yıllarda da gene zabita, tanınmış edebî şahsiyetlerimizden birini odasında ölü bulmuş ve gazetelere hergün verilen zabita raporunda onu «Reşid namında bir şahıs» diye göstermişti.

Bu sefer de harbi umumî kahramanlarından emekli albay Hamdi Naciye kimsesizler çukuruna atıverdi.

İşte, eğer morgun manasını bilmiş olsaydık, bu müessif ihmallerden hiçbirini olmazdı.

Bari bundan sonra tekerrür etmesin

E. Talu

Büyük müsabaka

[Yalnız çocuklar için]
25 lira, 15 lira, 10 lira ve
100 kişiye de muhtelif
hediyeler vereceğiz

Bu sütunda her gün muntazaman çıkacak birden on sekize kadar numaralı resimleri kesip saklayınız. Müsabaka faydalı, eğlenceli, ve kolaydır. Hal şekli son resim çıktığı gün ilân edeceğiz.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlattı:

« Geçen sene yaz sonunda oturduğum apartmanı değiştirmek istemişim, bir yenisini bulunmak üzere Lâleli'den Maçka sonuna kadar tramvay yolunun iki tarafında ve biraz da iç kısımlarında birçok apartmana baktım, unutmamak için hepsinin de isimlerini ve isimleri hizalarına kiralalarının miktarını yazdım, fakat apartmanı değiştirebilmek nasib de-

ğilmiş, bir sene müddetle icar mukavelesini uzatarak gene eski yerimde kaldım, fakat bu yıl artık mukaveleyi temdid etmek mümkün değildi, elimde geçen seneden kalan liste olduğu halde o vakit beğendiklerimi bir defa daha görmek üzere tekrar dolaşmaya çıktım, ve gördüm ki istisnasız olarak hepsi de fitalarını yüzde 10 ilâ 15 nisbetinde artırmışlardır.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

27 Eylül

TELGRAF HABERLERİ

Amerika Reiscumhuru Hitler ile Beneş'e telgraf gönderdi

Ruzveltin itidal ve mantık tavsiye eden bu mesajı Alman gazetelerinde neşrolunmadı, Almanlar Amerika gazetelerine hücum ediyorlar

Vaşington 26 (A.A.) — Hitler ve Beneş doğrudan doğruya gönderdiği takriben 500 kelimelik bir telgrafta Reiscumhur Roosevelt ezcümle, şöyle demektedir:

«Amerika birleşik devletlerinin 130 milyon ahalisi ve bütün beşeriyet namına halihazırda meselelerin muslihane, adilane bir şekilde ve yapıcı bir zihniyetle halledilmesi için müzakereleri kesmemeni talep ediyorum ve müzakerelerin devam ettiği takdirde nokta nazari olarak telif etmek imkânı bulunmadığına ısrar ediyorum. Fakat müzakerelere nihayet verilirse mantık uzaklaştırılmış ve kuvvet galebe çalmış olur. Halbuki insanlığın müstakbel refahı için hiçbir hayırlı netice veremez.»

Telgrafname bundan sonra harbin fecayii anlatılmakta ve milyonlarca, erkek, kadın ve çocuğun nasıl ölecekleri, ihtilâfa iştirak eden memleketlerin iktisadi sistemlerinin ve belki de içtimai bünyelerinin nasıl tamamile harab olacağı izah edilmektedir.

Roosevelt şu sözleri ilâve etmektedir: «Amerika ahalisi dünyanın üstüne gökecek olan böyle bir felâketten her milletin az çok müteazzır olacağını kabul etmek mecburiyetindedir.»

Daha ileride Roosevelt şöyle demektedir:

«Amerikanın an'anevi siyaseti muslihaneye çarelerle beynelmîlel ihtilâfların hallini kolaylaştırmaktan ibarettir.»

Roosevelt her meselenin ne kadar müşkül, ne kadar müstacel olursa olsun akıl ve mantık dairesinde adilane bir şekilde halledilebileceğinden emin bulunduğunu kaydetmektedir. Müzakerelere devam edildiği müddetçe akıl ve mantığın ve adalet zihniyetinin galebe çalacağı, dünyanın yeni bir harp cinnetinden kurtulacağı ümit edilebilir.

Amerika Reiscumhuru hariciye nazırı Hull vasıtasıyla Çemberlayn ve Daladyeye de aynı şekilde bir mesaj göndermiştir.

Roosevelt ve Hull bu mesajları hazırlamak için dün bütün gün çalışmışlardır. Buranın resmî mahfellerinde şöyle denilmektedir:

«Burada dün hâkim olan kanaate göre vaziyet o derece vehamet kesaşmıştır ki Reiscumhur bir an evvel sulh mesajını göndermek mecburiyetinde kalmıştır.»

Tefsirler

Vaşington 26 (A.A.) — Çekoslovakya, İngiltere ve Fransa hükümetlerinin Hitler lehinde yeni fedakârlıklarda bulunulması meselesinde kat'i bir tarzı hareket itihaz ettikleri anlaşıldıktan sonra Rooseveltin Hitler'e bir mesaj göndermesi burada manidar addedilmektedir. Sulhü kurtarmak için Fransa ile İngilterenin sarfettikleri gayretleri tasvir eden Amerika matbuatının neşriyatı üzerine Londranın daha azimkâr bir hattı hareket itihaz ettiği burada beyan edilmektedir.

Almanyadaki tesir

Berlin 26 — Havas ajansı muhabirinden: Rooseveltin Hitler'e vakı müraacaatına dolayısıyla cevap veren Correspondance Diplomatique et Politique Amerika gazetelerinin Avrupa hâdiseleri hakkındaki mütalealarını şiddetle tenkid etmekte ve bu gazeteleri «Cermanlığın menfaatleri aleyhine bir ruhi halet ihdasına» ve aşikâr surette bir harbe sebebiyet vermeğe çalışmakla muahaze etmektedir.

Alman hariciye nezaretinin organı, Amerika mehafilinin zuhur edecek bir ihtilâfa maddeten menfaatleri olduğu mütaleasındadır. Bu gazete, Amerikalılara Monroe kaidelerini hatırlatmakta ve kendilerinin bu ilâhî ilerine karışmamaları

ve bu müzakerelerde tavassuta devam edeceğini bilmıştır.

İngilterenin Amerika'ya cevabı

Londra 26 (A.A.) — Çemberlayn, Ruzvelt'in mesajına verdiği cevabta, İngiliz hükümetinin bu mühim mesajı şükranla karşıladığını bildirdikten sonra, bu vahim anlarda her devlet adammın meseleleri azami bir itina ile tedkik etmesi lâzım geldiğini, Büyük Britanya hükümetinin bugünkü müşkülleri sulh yolu ile betaraf etmek için elinden geleni yaptığını müzakere ihtimalleri bakı kaldıkça da yapacağını

Fransanın cevabı

Londra 26 (A.A.) — Ruzvelt'in mesajına fransız hükümetinin cevabını Daladye bugün öğleden sonra Vaşingtona göndermiştir.

Fransa, Amerikanın nokta nazarlara kat'i olarak iştirak etmektedir.

Amerika kabinesi toplanıyor

Vaşington 26 (A.A.) — Reiscumhur Ruzvelt, yarın için kabineyi içtima davet etmiştir.

Sovyet Rusya, İngiltere ve Fransa matbuatı vaziyeti nasıl görüyorlar?

«Hitlerin talepleri o kadar geniş ki İngiltere ve Fransanın bunları kabul etmesini Çekoslovakya'ya teklif etmelerine imkân yoktur.»

Londra 26 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

Alman muhtirasının neşri, İngiliz efkârı umumiyesi üzerinde 1914 de Belçikaya verilmiş olan ultiमतomun hasıl etmiş olduğu tesire benzer bir tesir husule getirmiştir.

Bu sabahki gazeteler, Hitlerin metalibatinın kabulü gayri kabil mahiyette olduğunu müttefiklerin teslim etmektedir. Bu metalibatin yalnız Çekoslovakyanın mukadderatını değil, aynı zamanda bütün Avrupanın mukadderatını mevzuubahsetmekte olduğunu göstermekte ve netice olarak hiç bir İngiliz hükümet ve parlamentonun yakında millete yapacağı davete icabette aslâ tereddüd etmeyeceğini yazmaktadır.

Times gazetesi, şöyle diyor:

«Eğer Almanya, İngiliz milletinin azminden şüpheye düşecek olursa demek ki kendisini buna ikna etmek ümidini terketmek icab eder.»

Fransız gazetelerinin mütaleaları

Paris 26 (A.A.) — Pöti Pariziyen gazetesi yazıyor:

Hitlerin bütün projesi, aşikâr surette Çekoslovakya'yı siyasi ve iktisadi nokta nazardan kendisini ayakta tutamayacak bir vaziyete sokmağı ve yaşamak kabiliyetine malik olmasına mani olmağı istihfad etmektedir.

Hitlerin metalibati o kadar geniş ki İngiltere ve Fransanın bunları kabul etmesini Çekoslovakya'ya teklif etmelerine zahiren imkân yoktur.

«Figaro» diyor ki: «Alman metalibati esas itibarile tatmi nedilmediğinden Almanyanın kazanmış olduğu zaferin teferruatına müteallik bazı kurnazlıklar yapması yüzen nefret ve infial fırtınası uyandırmıştır. Çekoslovakya hükümetinin aldığı kat'i vaziyet ise umumî memnuniyet hasıl etmiştir. Bu hattı hareket Çekoslovakya'da muazzam bir vatanperverlik hamlesi tevliid eylemiştir. Bunun en iyi delili müddetinden evvel ikmal edilmiş olan parlak seferberliktir. Şunu da geçen kaydedelim ki; bu umumî seferberlik, Südet Almanları da dahil olduğu halde, Çekoslovakya'daki bütün ekalliyetlerin Çekoslovak Cumhuriyetinin istiklâl ve hürriyetini müdafaaya ve faşist mütearrıza karşı mücadelede amade olduğunu göstermiştir.»

Bu gazete, diyor ki: Harb halinde Çekoslovak istihkamları Fransız milli müdafaasının hayati bir unsurunu teşkil edecektir, zira Fransız askerî mehafilinin tahminlerine göre bu istihkamlar, en azı 30 fırkayı Şarkta durdurabilecek ve bu suretle aynı nisbat da

hilinde Fransız ordusunun yükünü hafifletecektir.

Sovyet gazetelerinin neşriyatı

Moskova 26 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Pravda gazetesi aşağıdaki satırları yazıyor:

B. Çemberlayn'ın Almanyaya ilk uçuşu esnasında Burjuvazi matbuatı tarafından sun'î olarak yaptırılan şevk ve heyecan büyük bir bedbinliğe, büyük bir endişeye çevrildi. Şimdi herhangi bir kimsenin, Çemberlayn'ın Almanyaya barışı kurtarmak için gittiğini iddiaya kalkışabilmesi pek az muhtemeldir. Hakikatte, İngiliz Başvekil mütearrızlarla anlaşma esasına dayanan harici politikasını ve fevkalâde zor bir vaziyette bulunabilecek olan bizzat B. Hitleri kurtarıyordu. B. Hitler, B. Çemberlayn'ın hakiki gayesini tamamen anladı ve hesaba kattı. Godesbergde çok genişlemiş yeni bir istek listesi ileri sürdü ve o kadar ileri gitti ki Çemberlayn'ın dahî fikrini bulandırdı. İngiliz dış politikası, B. Mussolini ile ve daha evvel B. Hitlerle yapılan görüşmelerdeki muvaffakiyetsizlikten sonra yeni bir muvaffakiyetsizliğe daha uğramaktadır. İngiliz diplomasisi ve onunla birlikte Fransız diplomasisi alınan derslerden icab eden neticeyi çıkaracaklar mı? Hâlen ortaya çıkan mesele budur. Bu neticeler henüz tamamen geç kalınmış değilken çıkarılmalıdır. İngiliz ve Fransız nazırlarının konferansında iştirak edenlerin bazı vâkalara dikkat etmeleri icab eder. Filhakika, Çek menfaatlerine ihanet demek olan İngiliz-Fransız plânı Fransız ve İngiliz efkârı umumiyesinin en geniş tabakalarında hoşnutsuzluk ve Çekoslovakya'da bir nefret ve infial fırtınası uyandırmıştır. Çekoslovakya hükümetinin aldığı kat'i vaziyet ise umumî memnuniyet hasıl etmiştir. Bu hattı hareket Çekoslovakya'da muazzam bir vatanperverlik hamlesi tevliid eylemiştir. Bunun en iyi delili müddetinden evvel ikmal edilmiş olan parlak seferberliktir. Şunu da geçen kaydedelim ki; bu umumî seferberlik, Südet Almanları da dahil olduğu halde, Çekoslovakya'daki bütün ekalliyetlerin Çekoslovak Cumhuriyetinin istiklâl ve hürriyetini müdafaaya ve faşist mütearrıza karşı mücadelede amade olduğunu göstermiştir.»

Hitlerin nutku

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bunların duyduğu ızdırabı çok iyi takdir edebilirim. Fakat ben başka milletlerin çektiği ızdırabı mevzu bahsetmeyeceğim, Çekoslovakya'da üç buçuk milyon Alman yaşıyor. Bunlara yapılan işkence daha ne kadar vakit devam edecektir?

Biz sulhü seviyoruz. Bunun delilleri komşularımızla akdettiğimiz anlaşmalar. Fakat meydanda mühim bir mesele var: Almanya hududları haricinde yaşayan Almanların vaziyeti. Bunlar ana vatanı iltihak etmek istiyorlar. Bunlar için plebisit yapılmasını terviç ettiksek te bu sistemin demokrasilerin hoşuna gitmediği anlaşılıyor.

Südet Almanları meselesine gelince Beneş bu Almanlar Versay muahedesi mucibince kendisine terk edildikleri vakit bunlara İsviçredeki kantonal sisteminde bir idare temin edeceğini vâdemişti.

Fakat bu vâdini yerine getirmedi.

Bugünkü Çekoslovakya bir yalanın doğurduğu Çekoslovakya'dır. Zorla vücud bulmuş olan bu memleket bolşevizmin Avrupadaki merkezidir. Bu vaziyet daha ne kadar devam edecek? Bunu anlayan hiç kimse yok mudur? Yalnız bir tek adam, dostum Mussolini ve İtalyan halkı bunu anlamışlardır.

Çemberlayn ile yapmış olduğum mülâkatta bütün bunları kendisine izah ettim ve Beneş denilen deli adamın Çekoslovakya'daki üç buçuk milyon Almanı artık tazyik edemeyeceğini söyledim.

Südet meselesi Avrupada son arazi talebidir. Lâkin bu talebirden asla vazgeçmeyeceğim. Ya sulh, ya harb Beneşin elindedir. Bunlardan birisini intihab edecektir. Ya tekliflerimizi kabul eder, veyahud biz gidip Alman kardeşlerimizi kurtarıyoruz.

Hitler nutkunda garb demokrasilerini şiddetle tenkid etmiş, Almanyanın askerî kuvvetinden ve bu kuvvetin dünyada misli olmayan kudretinden iftiharla bahsetmiştir.

İngiliz Başvekilinin beyanâtı

Londra, 27 (Hususi) — Hitlerin dün geceki nutkunu okumuş olan başvekil Çemberlayn gece yarısından sonra şu beyanatta bulunmuştur:

«Hitlerin nutkunu okudum. Faaliyetimi takdir eden sözleri için teşekkür ederim. Verilen sözlerin ifa edilmediğine dair izhar ettiği şübheyi yerinde gördüm. Fakat bu defa yapılan vâdlere ilk muhabat olan Fransa ve İngiltere'dir. Bu vâdlerin yerine getirileceğine dair İngiltere ciddi teminat veriyor. Ancak Almanyanın da bu meseleyi müzakere yolu ile ve mantık esasları dahilinde halletmesi lâzımdır. Aksi takdirde Avrupa ve bütün insanîyet yeni bir facia önünde kalacaktır.»

Nutkun metni

Berlin 26 (A.A.) — D. N. B. ajansı tebliğ ediyor: Saat 20.15 de Hitler, daha 1933 den evvel iktidara gelmek için yaptığı mücadeleler esnasında en buhranlı anlarda nutuklarını söylemiş olduğu spor sarayına gelmiştir.

Spor sarayı dolup taşıyordu. Hitler coşkun tezahüratla karşılandı.

Göbbels, toplantıyı açarak bu tarihte Alman milletinin kütle halinde sefi etrafında toplandığını, sefin bu millete kendisine olan itimatı derecesinde kuvvetle itimat edebileceğini söylemiştir.

Bunu müteakib Hitler kürsüye çıkmış ve aşağıdaki nutkunu söylemiştir:

«Geçen 22 şubatı, Rayştig mebuslarının önünde, ilk defa olarak bir prensip talebini mevzu bahsettim. Bu talep, hiçbir münakaşa götürmez mahiyettedir.

Millet benim o sözlerimi işitti ve anladı. Fakat bir devlet adamı anlamamış idi. O adam bertaraf edildi ve o zamanki vâdimi yerine getirdim.

İkinci defa olarak bu aynı prensipten Nurnberg kongresinde bahsettim. Millet yeniden o sözlerimi işitti ve anladı.

Bugün yeniden milletimin karşısına çıkıyorum ve mücadelemizin büyük devirlerinde olduğu gibi ona doğrudan doğruya hitab ediyorum. Bunun ne demek olduğunu siz bilirsiniz.

Dünya hiç şübhe etmesin ki, şu anda söz söyleyen Führer degildir. Söz söyleyen Alman milletinin bizzat kendisidir. Eğer ben Alman milleti namına şu anda söz söylüyorsam ağzımdan çıkan her sözün bütün milletimin düşündüğünün ve duyduğunun tam ve mutlak bir ifadesi olduğunu bildiğim içindir. Başka devlet

Siyaset ALEMİNDE

● Her geçen günde bir hayır vardır

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz - Alman görüşmelerinin bir inkişaf varmadan duralama devresine girmesi ve Almanyanın Çekoslovaklara bir teşrinievvel kadar mühlet veremeleri milyonlarca insanın helecan ile çarpın kalbine nisbi bir ferahlık verdi. Fakat hissolanun heyecanı gidermedi. Herkesin dudağında dolaşan sual, şimdi: «Olacak mı, olmayacak mı?» dir. Ne olacak veya olmayacak? diye düşünmeye lüzum yoktur. Suale muhabat olan herkes muhabatının maksadından zerrece şübheye düşmüyor. Evet! Olacak mı, olmayacak mı?

Dün bu suali aynen bana da tekrar eden genç bir meslekdaşa söyleyecek bir şey bulamadım. Yalnız, böyle bir sorgu cevabını verebilmekteki müşkülâta nazarı dikkatini celbettim. Son Postada kıymetli yazıları çıkan askerî müteahhıs General Emir Erkiletin de dediği gibi, Avrupada eskiye nazaran bir metod değişikliği göze çarptığına, evvelce seferberlik harbin takib ettiğini, şimdi ise seferberlik yapan Avrupanın harbe teşebbüs edemediğine işaret ettim.

Filvaki bu nokta mühimdir. Vaktile Rus Çarının son bir teşebbüsüne cevap veren imparator ikinci Vilhelm, ordularının seferber edilmeye başladığını ve harekete gelen bu muazzam silindiri tevkiif etmenin imkânı olmadığını söylemişti. Halbuki bugün, Avrupanın bütün harb silindirleri yürümeye müheyya bir hale getirildikleri halde, hareket marşına basmak cesaretini gösterecek ortada kimsede göze çarpmıyor. Demek ki harb isteksizliği umumdur. Şu halde, kalbimiz helecan içinde çarparken hiç olmazsa bu noktayı falihayır ve her geçen günü sulh lehine kaydedilmiş bir kazanç sayabiliriz.

Selim Ragıp Emeç

adamlarının da aynı vaziyette olup olmadıklarını düşünmeleri fena olmaz. Son aylar içinde, son haftalar içinde bizi pek ziyade meşgul eden meseleleri hepimiz biliyorsunuz. Bu Çekoslovak meselesi olmaktan ziyade bizzat Beneş meselesidir. Bu isim, bu anda milyonlarca insanı yeise veya kırılmaz bir azme esvkedeyen keyfiyeti nefsinde toplamaktadır. Nasıl oldu da bu mesele bu kadar hâkim bir vaziyete erişti?

Almanlar,

Mazide olduğu gibi bugün de size Alman harici siyasetinin hedeflerini kısaca izah edeceğim. Bu siyaset birçok demokrat devletlerin kendileri tarafından tesbit edilen dünyayı görüş siyasetine tamamile zıddır. Bizim milletimizin, üçüncü Alman imparatorluğunun dünya görüşü şudur: Her şeyden evvel Alman milletinin hayat şartlarını temin ve müdafaa etmektir.

(Anadolu Ajansı nutkun metnini bu sabah saat 4 de vermeğe devam etmekte idi.)

Hitler bunu müteakip nutkuna devam ederek:

«Tam iki sene bütün bu red cevablarına katlandıktan sonra, nihayet Alman ordusunun en mükemmel bir hale getirilmesini emrettim. Bugün alenen ilân ediyorum: Şimdiye kadar dünyanın hiç görmediği bir silâhlanma yaptık. Beş sene mütemadiyen silâhlandık. Bu maksadla milyonlar ve milyarlar sarfetti. Alman milleti bugün şunu bilsin ki, yeni ordunun en mükemmel silâhlarla mücehhez olmasına itina gösterdim. Dostum Göring'e Alman topraklarını aklı beşerin alabileceği her türlü taarruzlardan masun bulunduracak bir hava teşkilâtı vücud getirmesini emrettim. İşte bu suretle Alman milletinin bu gün iftihar edebileceği ve bütün dünyanın da kendisini gösterdiği vakit hürrmet edeceği bir ordu yaratık. Dünya üzerinde mevcud olabilecek en mükemmel hava müdafaasını ve gene tanklara karşı mükemmel müdafa tertibatı vücud getirdik.

Hitler İngiltere ile deniz ve hava anlaşması yaptığın bahsetmiş, Fransızlar (Devamı 11 inci sayfada)

Çatalcada bir facia

Bir baba oğul arazi meselesinden kin besledikleri 3 kişiyi öldürdüler, 3 kişiyi de ağır surette yaraladılar

Evvelki gün Çatalca'nın Tarçın köyünde şimdiye kadar emsaline tesadüf edilmemiş bir cinayet olmuş, bir baba oğul, ellerindeki Rus maverleri ile 3 kişiyi delik deşik ederek öldürmüşler, ayrıca 3 kişiyi de ağır surette yaralamışlardır.

Tarçın köyünden Kâhya oğlu Ali ve oğlu Hüseyin ile aynı köyden İbrahim Çavuş ve Romanya muharirlerinden Niyazi ve Nazif arasında bir arazi meselesinden dolayı husumet vardır. Ali ile oğlu Hüseyin kendilerine aid olduğu iddiası ile, köy civarında bir tarlanın etrafına kazık dikmişler, onların bu hareketlerini İbrahim Çavuş ile Niyazi ve Nazif bir tecavüz sayarak buraların kendilerine ait olduğunu iddia etmişlerdir. Ali ile oğlu Hüseyin onların bu itirazına hiç kulak asmamışlar ve tarlayı kendi malları gibi ekip biçmek istemişlerdir.

Vak'adan yirmi gün evvel menfaatlerine tecavüz edilen İbrahim Çavuş ile Niyazi ve Nazif, doğruca köy hocası Selime müracaat ederek Ali ile oğlu Hüseyin'in yaptıkları hareketin hiç te doğru olmadığını ve haklarının meydana çıkarılıp tarlalarının kendilerine iade edilmesine delâlet etmesini rica etmişlerdir. Hoca da her üçünün doğrudan doğruya mahkemeye müracaat etmeleri lâzım geldiğini bildirmiştir. Hocanın evinden çıktuktan sonra mahkeme ile yapılacak işin pek çok uzuyacağını düşünen ve buna kendileri bir çare bulmak için İbrahim Çavuş'un evinde oturup saatlerce müzakere eden üç arkadaş, tarlaya giderek Ali ile oğlunun diktiği kazıkları çıkarıp atmağa karar vermişlerdir.

O gece üç köylü doğruca tarlaya giderek kazıkları sökmüşler ve her birisini bir tarafa fırlattıktan sonra köye dönmüşlerdir. Ertesi günü tarlaya gidip kazıkların çıkarıldığını gören Ali ile oğlu Hüseyin hiç kimseye bir şey söylememişler ve kazıkları toplayarak eski yerlerine dikmişlerdir. Bu kazık söküp dikmeler birçok defalar tekrar edilmiş ve işin garib tarafı da iki hasım taraf hiçbir defasında tarlada birbirlerine tesadüf etmemişlerdir.

Bu işin kimler tarafından yapıldığını pek iyi bilen Ali ile Hüseyin köy hocası Selimin de onları teşvik ettiğine zahib olmuşlardır.

Vak'adan bir gün evvel tarlaya giden Ali ile Hüseyin kazıkların gene sökül-müş olduğunu gördükleri zaman artık sabırları tükenmiş ve müdhiş bir tehev-vüre kapılmışlardır. Baba oğul birkaç dakika birbirlerinin yüzüne bakmışlar, bu sırada siması korkunç bir hal alan Ali oğluna:

— Onları öldürmekten başka çare yoktur, demiştir.

Zaten böyle bir teklif bekliyen Hüseyin de babasının bu fikrine iştirak etmiş, her ikisi birden evlerine gelerek uzun müddettenberi kullanmadıkları Rus maverlerini çıkararak silip temizlemeğe başlamışlardır.

Bu suretle birkaç saat çalışıp hazırlıklarını itmam eden Ali ile Hüseyin, belle-rine birbiri üzerine fişeklikler bağlayarak ellerinde silâhları ile köy meydanlığına doğru ilerlemeğe başlamışlardır. Meydandaki kahvenin önünde İbrahim Çavuş ile Niyazi ve Nazifin oturduklarını gören baba oğul, derhal silâhlarını onların üzerlerine tevcih ve ateş etmeğe başlamışlardır. İlk ateşte İbrahim Çavuş kalbinden vurularak yere düşmüş, bunu Niyazi ve Nazif takib etmiştir. Gözlerini kan bürüten baba oğul yere serilenlerin üzerlerine yağmur gibi kurşun yağdırmışlar ve zavallı köylülerin vücudlerini delik deşik etmişlerdir. Bu sırada aynı köy halkından Ahmed oğlu Niyazi işe müdahale etmek Ali ile oğluna ateşi kesmeleri için ricada bulunmak istemiş ise de kana susıyan bu iki katil bu sefer silâhlarını ona çevirmişler ve çok geçmeden onu da kanlar içinde yere yuvarlamışlardır.

Bu sırada evinde oturmakta olup silâh sesleri üzerine büyük bir merak ile dışarı fırlayan Selim hoca katillerin bulunduğu mahalle doğru koşmağa başlamış ve karısı Behiye de onu takib etmiştir. Arkalarından ayak sesleri duyan katiller jandarmaların geldiğini zannederek korku ile geri dönmüşler ve karşılarında Selim hocayı gördükleri zaman Ali oğluna:

— Bütün bunlara sebep olan şu haini de temizle, demiş ve her ikisi birden silâhlarını hocanın üzerine çevirerek ateş etmişlerdir. Çıkan krşunlardan birisi ile bacağından vurulan Selim hoca can acısı ile bağırarak yere yuvarlanırken karısı Behiye imdadına koşmak istemiş ve tam hocanın yanına vardığı sırada bir kurşun da ona tesadüf ederek, o da hocanın üzerine düşmüştür. Köy meydanı silâh sesleri ve barut kokuları ile bir anda tıpkı bir muharebe meydanı halini almıştır. Bu çılgın baba ile oğlu başlarını çevirip yaptıkları marifetlere bir saniye baktıktan sonra tabanları kaldırıp kaçmağa başlamışlardır.

Biraz sonra yetişen jandarmalar yaralı-lardan İbrahim Çavuş ile Niyazi ve Nazifin öldüklerini görmüş, diğer üç yaralıyı da bir otomobile koyarak hastaneye göndermiştir.

Bundan sonra katillerin aranmasına başlanmış ve jandarmalar çok sıkı ve mahirane bir takib neticesinde iki saat sonra Ali ile oğlunu köy civarındaki çalıklar arasında yakalamışlardır. Hâdise etrafında jandarma ve müddeiummülîk tahkikata devam etmektedir.

Istanbul defterdarı işe başladı

Maliye Vekâleti tahsilât müdürü iken İstanbul defterdarlığına tayin edildiğini yazdığımız Bay Şevket Adlan, evvelki gün şehrimize gelmiş ve düünden itibaren yeni vazifesine başlamıştır.

Yeni defterdar daha henüz dün vazifesi başına geldiği halde güler yüzü ve nazik tavırları ile muhitinde derin bir sempati uyandırmıştır.

Mülkiye mektebi mezunlarından olan Bay Şevket Adlan, bir müddet mülkiye mesleğinde çalıştıktan sonra maliyeci olmağa heves etmiş ve ilk müracaatında maliye müfettişi muavinliğine tayin edilmiştir. Bir müddet sonra Avrupada stajını ikmal eden ve on seneden fazla maliye müfettişliği vazifesi ile Anadolunun birçok şehirlerini dolaşan Bay Şevket, yeni maliye teşkilât kanununun tatbiki esnasında Maliye Vekâleti tahsilât müdürlüğüne getirilmiştir.

Bu vazifeyi de büyük bir kuvvet ve meharetle başaran Bay Şevket bu defa İstanbul defterdarlığına tayin edilmiştir. Kendisine vazifesinde muvaffakiyet dileriz.

Halk bankası umum müdürünün beyanâtı

İki gündenberi şehrimizde bulunan Halk Bankası Umum Müdürü Ata Evcim dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— İstanbul Halk sandığının binasını tutmağa ve teşkilâtını yapmağa geldim. Bina, Sanayi Maadin Bankasının yerindedir. Bina dahilinde bazı tadilat yapmakla ve teşkilâtı tamamlamakla meşgüz. Teşrinievvel nihayetine doğru resmî kışadını yapabileceğimizi zannediyoruz. Banka halkın ve esnafın ihtiyaçlarına karşılık olmak, onlara kredi temin etmek vesaire gibi işlerle iştigal edecek ve azami surette halka fayda teminine çalışacaktır.

Müteferrik :

Halk Bankası memurlarının imtihanı yapıldı

İstanbulda açılacak olan Halk Bankasına alınacak memurların tahriri imtihanları birkaç gün evvel yapılmıştı. Dün saat on dörtte Eminönü Halkevinde tahriri imtihanında kazananların şifahi imtihanları yapılmıştır. İmtihanlarda Halk Bankası Umum Müdürü Ata Evcim de bulunmuştur.

Trenlerle seyahat edenlere telgraf çekilebilecek

Devlet Demiryollarında seyahat esnasında yolculara telgraf keşidesine bağlanmıştır.

Trenlerde bulunan yolculara çekilen telgraflar, katarın muvasalat edeceği ilk istasyona çekilecek ve tren memurları vasitasile sahibine verilecektir.

Bu sene 10.000 göçmen getirildi

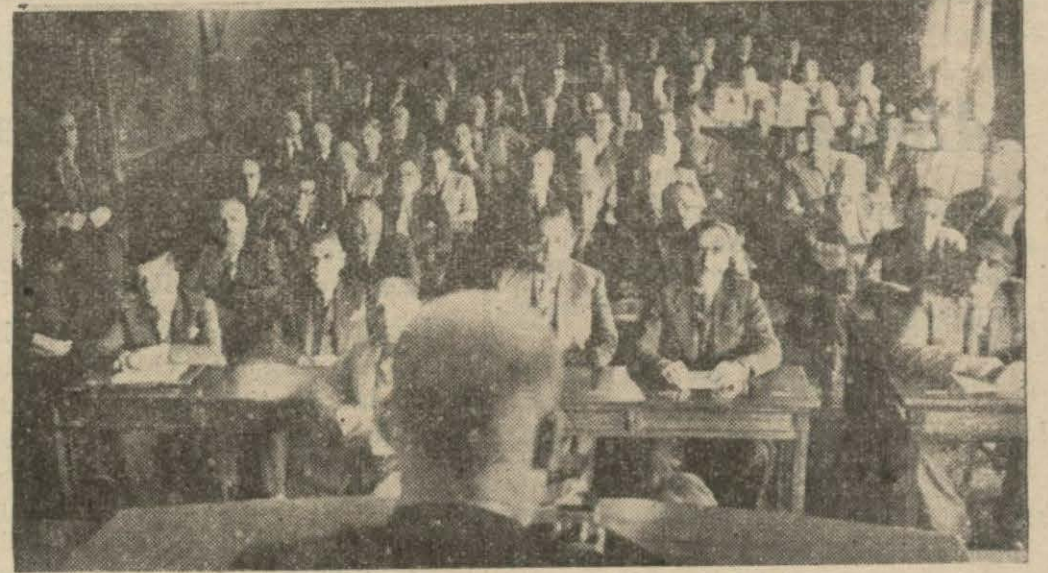
Varna ve Köstenceden ana yurda göçmen nakli işine faaliyetle devam olunmaktadır.

Şimdiye kadar Köstenceden üç partide 6000 kadar göçmen gelmiştir. Bu hatta nakliyat yapan Vatan vapuru dün tekrar Köstenceye hareket etmiştir.

Varnadan da Nazım vapur ile şimdiye kadar 4000 kadar göçmen gelmiştir. Göçmenler peyderpey iskân mmtakalarına gönderilmektedirler.

Pazarlıksız satış hakkında tüccar ve esnafa izahat verildi

Bu toplantılara bugün de ticaret odasında devam edilecek ve iç ticaret umum müdürü kanun ve kararname etrafındaki izahlarına devam edecek

Dünkü toplantıdan bir intiba

İkteşrinin birinci gününden itibaren tatbik mevkiine girecek olan pazarlıksız satış kanun ve kararnamesi tatbikatı hakkında görüşülmek üzere dün Ticaret ve Sanayi Odasında büyük bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda belediye, Ticaret Odası ve matbuat mümessilleri bazı esnaf hazır bulunmuş ve İç Ticaret Umum Müdürü Bay Mümtaz Rek tarafından kanun ve kararname hakkında izahat verilmiştir.

İç ticaret umum müdürü evvelâ pazarlıkla satışın mahiyetini, bunun mütahsil ile müstehlik, alıcı ile satıcı arasında alış verişi esnasında bir nevi mücadele meydana getirdiğini, her iki tarafa da maddeten ve manen zararlar verdiğini anlattıktan sonra bugünkü içtimai hayat şartlarına en uygun olan pazarlıksız satışın zarurî olduğunu söyleyerek kanunu ve kararnamesinin şümül ve tatbikatını izah etmiştir.

Geçen Haziran ayında kabul ve Temmuzda neşredilen pazarlıksız satış kanununun tatbikinin birinciteşrine bırakılması, tatbik şekillerini gösterecek kararname ve izahnamenin aradaki zaman içinde hazırlanmasını teminden ileri gelmiştir. Vekiller Heyetince tasdik edilen kararname alâkadarlara tebliğ edilmiş, bundan başka bu tatbik kararnamesindeki başlıca maddelerin daha etraflı anlaşılabilmesi için ayrıca bir izahname vücade getirilmiştir.

Pazarlıksız satış mecburiyeti şimdilik yalnız İstanbul, Ankara, İzmir şehirlerine ve bu şehirlerde ancak bazı ticaret şubelerine hasredilmiş olmakla beraber, kanunun hedefi, bu işin bütün şehirlerimizde, bilümmü perakende satışlara da tatbikidir. İlk tatbikattan alınacak neticelere göre, pazarlıksız satış mecburiyetinin yeni kararnamelerle, tedricen diğer şehirlerde ve maddelerde de tatbikine geçilecektir.

Pazarlıksız satış kanununun ruhu ve hedefi pazarlığı kaldırmak ve fakat rekabete mani olmamaktır.

Pazarlıksız satışta, perakende fiatlar, etiketler koymak suretile ilân olunacaktır.

Etiket koymıyan, yahud da etiket koymalarına rağmen pazarlık yapanlar hakkında kanunda yazılı para, dükkan kapatma ve teşhir cezaları ile cezalandırılacaklardır.

Kanunun tatbikinden itibaren bütün kasaplar, sakatçılar, sucuk ve pasturmacılar, sebzeçiler, süt, yogurt, yumurta gibi yiyecek satan dükkanlar, bakkallar, su ve maden suyu satan dükkanlar, hazır elbise satanlar, ayakka-bıcılar ve mahrukâtçılar perakende satışlarında, mallarına etiket, koymağa ve pazarlıksız satış yapmağa mecburdurlar. Aynı zamanda turistik eşya satan antikacı dükkanlarındaki perakende satışlar da, pazarlıksız satış mecburiyeti içine alınmıştır. Şimdilik kararname hükümlerine tabi olmayan satıcılardan pazarlıksız satış yapmak isteyenler de (burada pazarlıksız satış yapılır) levhasını asarak ve etiket koyarak pazarlıksız satış yapabileceklerdir.

Pazarlıksız satış kanununun şümülü içine giren ticaret şubelerinden her birinin mümessilleri bugünden itibaren Ticaret Odasında ayrı ayrı içtimalara davet edilmişlerdir.

Bugün öğleden evvel gıda maddeleri satan bakkallar, kasaplar, meyva ve sebze satanlar, sucular, fırıncılar, öğleden sonra da tuhafiyeciler, kumaş satanlar ve mobilyeciler,, yarın öğleden evvel halıcular, kilimciler, antikacılar, tesbihciler, öğleden sonra hazır ayak-kabıcı, terlikçi, lâstikciler, perşembe günü de mahrukâtçılar Ticaret Odasında toplanacaklardır.

Bu toplantılarda kararnamenin kendilerini alâkadar eden kısımları üzerinde esnaf mümessillerine izahat verilecektir.

İran transit eşyasına tenzilât yapılacak

Deniz Ticareti ve Limanlar Umum Müdürlüğü, İran transit eşyasına İzmir ve Trabzon limanlarında vapurlardaki ambar hizmeti ücretinden yüzde 30, hammaliye ücretinden yüzde 25 nisbetinde bir tenzilât yapılmasını kararlaştırmış ve keyfiyeti alâkadarlara bildirmiştir.

Çiftçiye mısır tevzi edilecek

Karadeniz mmtakasındaki çiftçiye bu yıl kuraklıktan dolayı daha geniş mikyasda mısır tevzi ve ikraz edilecektir.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiatları 26-9-938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,07	6,07
Nev-York	127,4376	127,4376
Paris	3,40	3,40
Milano	6,7075	6,7075
Cenevre	28,53	28,53
Amsterdam	68,03	68,03
Berlin	50,8375	50,8375
Bükres'	21,5325	21,5325
Atina	1,1075	1,1075
Sofya	1,47875	1,47875
Prag	4,355	4,355
Madrid	6,07	6,07
Varşova	23,6925	23,6925
Budapeşte	14,9075	14,9075
Bükres	0,9150	0,9150
Belgrad	2,8425	2,8425
Yokohama	35,4375	35,4375
Stokholm	31,297	31,295
Moakova	23,7475	23,7475

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 80 peşin	24 60	24 60
A. Şm. % 80 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6 90	6 90
Aslan çimento	8 20	8 20
Merkez Bankası	103 50	103 50
İş Bankası	10	10
Telefon	8 25	—
İttihat ve Değir.	11 50	11 50
Şark Değirmeni	1 05	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 15	19 15
" " III "	19 175	19 175
" " I vadeli	—	—

Şehir işleri :

Eminönünde dokuz dükkânın yıkılmasına başlandı

Eminönünde meydana kalbedilecek sahada bulunan dükkânlardan Balıkpazarı cihetindekilerden dokuzu yıkılmağa başlamıştır. Belediye bu işlerde itfaiye teşkilâtından istifade etmekte, dükkân ve mağazaları itfaiye vesaiti ile yıktırmaktadır. Köprünün Eminönü cihetinde bulunan iki kulübe de bunlarla beraber yıkılmaktadır. Gelip geçenlere taş ve toprağın zarar vermemesi için kulübelerin etrafı tahta perde ile çevrilmiştir.

Tramvay yolcuları 50 bin arttı

Otobüslerin İstanbul tramvay hatlarında da sefer yapmaları üzerine Tramvay şirketinin müşterilerinin azalacağı tahmin edilmekte idi. Halbuki tramvayların taşıdığı yolcu adedi elli bin kadar artmıştır. Maamafih bu artışın en büyük sebebi fiatlarda yapılan tenzilâtın ileri geldiği anlaşılmaktadır.

Bu hafta 500 seyyah gelecek

Teşrinievvelin dördünde limanımıza İngiliz bandıralı Arandora Star isminde bir seyyah gemisile beş yüz seyyah gelecek. Vapur İstanbulda iki gün kadar kalacaktır.

Gümrüklerde :

Gümrükler umum müdürü İzmirden geldi

Gümrükler Umum Müdürü Mahmud Nedim İzmirde tedkiklerde bulunduktan sonra dün İstanbula gelmiş ve Galata gümrüğünde bir müddet meşgul olmuştur.

Bir adam yere düşüp yaralandı

Kadıköyde Uzunhafız sokağında oturan devlet demiryolları idaresinde memur Kamil Musa, Kızıltoprakta yapılan bir sünnet düğününden avdet ederken tam evinin önüne geldiği sırada kazaen yere düşmüş, başından ağır ve tehlikeli bir surette yaralanmıştır. Yaralı celbedilen sıhhi imdad otomobili ile Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Bir kadın otomobilden düştü

Kadıköyde oturan Nuri ve karısı Naciye, dün binmiş oldukları otomobile Ankara caddesinden geçerken şoförün birdenbire fren yapması neticesinde otomobilin kapısı açılmış, Naciye dışarı düşmüş ve başından yaralanmıştır.

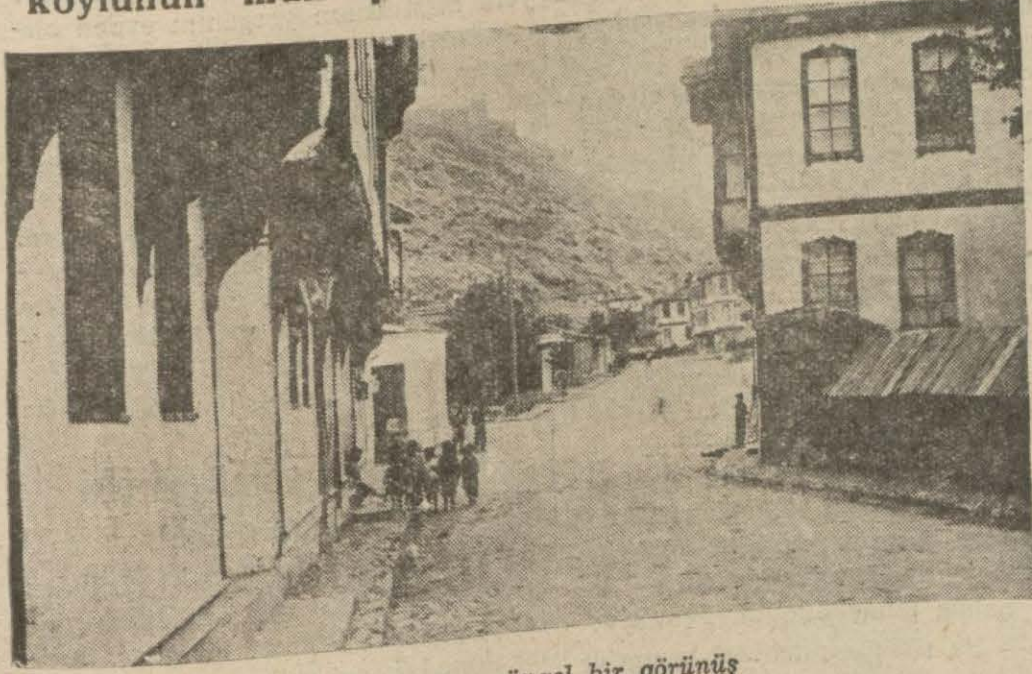
İki sarhoş birbirini yaraladı

Taksimde Doğramacı sokağında oturan Adil İşbulur ile Davudpaşada oturan Hüseyin arasında sarhoşluk yüzünden bir kavga çıkmış, Adil Hüseyini rakı şişesiyle başından, Hüseyin de Adil'i, sopa ile gözünden yaralamıştır. Sarhoşların gürültülerine yetişen zabıta memurları her ikisini de yakalamış ve tahkikata başlamışlardır.

Boyabad ve köylerinde kalkınma hareketleri

Birçok köy yolları, köprüler menfezler yapıldı, haftalık pazarlar kuruldu, köylerde köylünün muhtaç olduğu dükkânlar inşa edildi

Boyabaddan güzel bir görünüş

Boyabaddan yazılıyor: Boyabad kazası 164 köye ve 384 mahalleye bağlıdır. Kaza kaymakamı Hikmet Gövencin köy kalkınması için verdiği ehemmiyete mebnî köy büro memuru Kadri Metenin köy işleri hakkında çalışması sayesinde iki ay içinde köyler arasında 65 kilometrelik yol yapılmış, 2 menfez, 2 yeni köprü, 30 köhne köprü tamir edilmiştir. Bundan başka muhtelif köylerde 2 adet yeniden çamaşırılık ve 60 adet köhne çamaşırılık ta tamir edilmiş, 72 tane muhtelif köylere umumî apteshane yapılmış ve bazı köylere de demirci, nalbant ve arabacı dükkânları inşa ettirilmiştir.

Nefsi Duragan nahiyeye merkezine cuma günleri pazar kurulmağa başlamış, muhtelif köylere 130 hayvan sulama yolları yapılmış ve bütün köy su yolları tamir edilerek temizlettirilmiştir. Muhtelif köylere muhtelif cinste 40000 fidan dikilmiştir.

Salar, Alibeyli, Karacavere Nefsi Cuma, Gökçe, Ağaçsakızı, Cumakayalı köylerine de nümüne tarlası yapılmıştır. Nefsi Duragan nahiyesine damızlık arı kovani yapılarak arıcılığa da ehemmiyet verilmiştir.

Muhtelif köylerde köy meydanları açılmış ve çocuk oyun yerleri yapılmıştır. Köylerde kültür işlerine son derece ehemmiyet verilmektedir. Bütün köylerde ecza dolabları yaptırılmış ve iptidai tedavi için icab eden mualeceler aldırılmıştır. Bütün köy gübrelikleri köy haricine çıkarılmış ve bütün lâğım çukurları kâmilan kapatılmıştır. Köylerin tathiratu için sıhhat memurları köyleri daimî şekilde kontrol etmekte, bilhassa sıtmanın önüne geçilmesine çalışılmaktadır.

Köy postaları da muntazam bir şekilde konulmuştur. Pazartesi günleri her köyün mektupları köy muhtarları tarafından toplanarak sureti mahsusada yapılmış kırmızı renkte posta çantasına konularak kasabaya getirilmekte ve postahane teslimle köye aid mektuplar alınarak dairelerdeki köylere aid resmi evraklar da alınarak köylere avdet edilmektedir. Bu suretle posta muamelatı muntazam bir şekilde konulmuştur.

Kaza kaymakamı Hikmet Gövenc köylerin kültür ve sağlık işlerine çok ehemmiyet vermektedir. Geçen seneye nispetle % 40 fazla doğum olmuş, çocuk vefiyatı % 3 e düşmüştür. Hükümet doktoru Suad tarafından köylü kadınlara ço-

çuk bakımı öğretilmektedir.

Boyabad temiz suya ve elektriğe kavuşuyor

Belediye reisi Remzi Uralın gayretile Boyabad kasabası yakında temiz suya ve elektriğe kavuşacaktır.

Nafia Vekâleti su mütehassısı Mösyo Valtel ile İstanbul Yüksek Mühendis okulu profesörü Mösyo R. Şuvman Boyabada gelmişlerdir. Evvelce hazırlanıp ikmal edilmiş olan şehir plânı üzerinde tedkiklerini yaparak projelerini hazırlamaktadırlar. Yakında işe başlanacaktır.

Muradlıda bir ev yandı

Muradlıda oturan Osman oğlu Arifin iki oda bir ahırdan ibaret üç göz sap evi gece yarısı meçhul şahıslar tarafından ateşlenmiş, çıkan yangında ev tamamen yanmıştır. Alman tertibat sayesinde etrafa sirayetini meydana verilmeyerek yangın söndürülmüştür.

Çorlu panayırı hazırlıkları

Çorlu, (Hususî) — 25 eylülde Çorluda panayır ve bir de ehli hayvan sergisi açılacağını evvelce yazmıştım. Çorlu belediyesi bu panayırı bütün yurddaşlara tanıtmak gayesile memleketimizin her köşesine afiş, ve el ilanları gönderdiği gibi ayrıca da İstanbul radyosile neşriyat yaptıracaktı.

Edirne Halkevi orkestrası

Edirne (Hususî) — Edirne Halkevinde verilen bir müsamerede gençlerin orkestrası büyük takdir toplamıştır. Orkestra şefi Remzi gençleri çok iyi bir şekilde yetiştirmiştir. Resim gençleri şeflerle beraber göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki :

Mışda bir kızcağz çırpına çırpına can verdi

Muş (Hususî) — Muşba bağlı Kızılağaç köyünde acıklı bir facia olmuştur. 15 yaşında genç ve güzel bir kız zehirlenerek kıvrana kıvrana birkaç saat içinde ölmüştür.

Ölen kızın amcası Abdullahın ifadesine göre vak'a şöyle cereyan etmiştir:

938 senesi tütün mahsullerinin tesbiti için o köye giden hey'eti tahririye bu köyün ileri gelenlerinden Rızgonun misafiri olmuşlardır. Yemek yedikten sonra tütün tarlalarına gitmişlerdir. O sırada Rızgonun torunu Saliha adındaki kızcağz odaya girmiş, heyetten ziraat memuruna aid bir çanta'nın içinde beyaz bir toz görmüş, sül-fato zannile bir miktar çıkarıp yemiş, ve derhal çırpınmağa başlamıştır. Biraz sonra da zavallı can vermiştir. Şişede istriknin olduğu tahakkuk etmiş ve meseleye Cumhuriyet müddeiummisi el koymuştur.

Uzun köprüde büyük bir düşün

Edirne (Hususî) — Uzunköprüde bugüne kadar eşine rastlanmamış denemek kadar ehemmiyetli bir halk düşünüyü yapılmaktadır. Bu düşün çalışkan Uzunköprü Halkevi ve Çocuk Esirgeme Kurumlarının ve bütün bir halkın müşterek gayretleriyle yapılmakta olan sünnet düşünüdür.

Her teşebbüsü olduğu gibi bu hayırlı teşebbüsü de yüksek himayelerinde bulunduran Umumi Müfettişimiz General K. Dirik, Müfettişlik seyir sinemasının Uzunköprüde vazife almasını emir buyurmuşlardır.

Umumi bir neşe içinde geçecek olan bu düşün yurdun ünlü pehlivanları davet edilmiş ve onlar da Uzun köprüye gelmişlerdir.

Üç gün sürecek olan düşün civar köy ve kasabalardan akın halinde gelen ziyaretçiler Uzunköprüde mahşeri bir kalabalık halinde dalgalanmaktadır. Sünnet edilen çocuklar 750 kişidir.

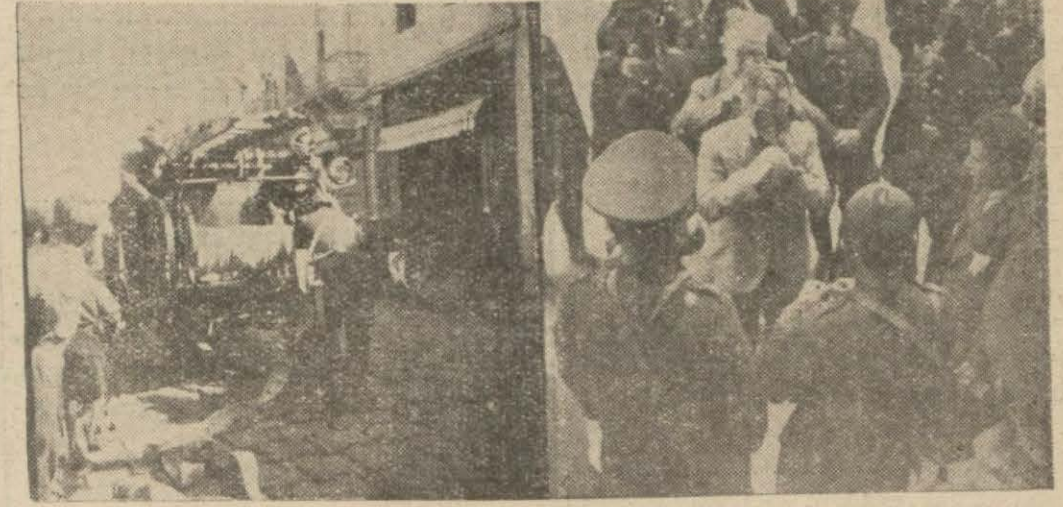
Trakya tarım kredi kooperatifleri

Edirne (Hususî) — İki Meriç kazasında olmak üzere Uzunköprü ve halâşinde kurulan tarım kredi kooperatifleri azami randimanlarını vermek suretile çalışmaktadır.

Bu çalışkan müesseselerimizin çiftçilerimize tevzi ettikleri para yekûnu 180.000 lirayı bulmuştur.

İzmirde hava taarruzlarından korunma tecrübeleri muvaffakiyetle yapıldı

İzmir polis ve itfaiyesi bu tecrübelerde çok muvaffak oldu. İzmirde belediye seçimi pazara yazılıyor. Dr. Behçet Uz'un yeniden reisliğe seçilmesi muhtemel

Hava taarruzlarından korunma tecrübeleri yapılırken

İzmir (Hususî) — Bir hava taarruzu önünde İzmirdeki vilâyet, kırsal, fabrikalar, demiryolları istasyonları gibi binaların nasıl korunacağı etrafında itfaiye ve polis teşkilâtı tarafından bugün çok ehemmiyetli talimler ve tecrübeler yapılmıştır. Uzun zamandan beri teknik kurslara devam eden itfaiye ve emniyet teşkilâtları tamamen hazırlıklı idiler.

Mevzu, mefruz bir düşmanın hava kuvvetleri vasıtasile hükümet konağını hem yangın hem de zehirli gaz bombalarıyla bombalaması idi. Hazırlıklı emniyet teşkilâtının haber vermesi üzerine, yarım dakika gibi kısa bir zamanda bütün tertibat ve yangın söndürme makinelerile hükümet konağına gelen itfaiye teşkilâtı gaz maskelerile faaliyete geçmiştir. Yangın çıkan bombaların düştüğü farzedilen yerlerde cansiparane bir şekilde çalışarak talimler yapmış, çıktığı farzedilen ateşleri daha çıktığı yerde söndürmüştür. Gene aynı zamanda ve aynı yerde düşman tayyarelerinin zehirli gaz kullandıkları farzedilerek ona göre tedbirler alınmış ve gaz maskelerile çalışılmıştır.

İtfaiyenin çalışmaları büyük bir muvaffakiyetle neticelendikten sonra İzmir polis teşkilâtı da muvaffakiyetli talim ve tecrübeler yapmış, böyle bir vaziyet karşısında halka yardım, itfaiyenin vazifesini kolaylaştırma, halkı koruma cebhelerinden üzerine düşen vazifeleri etüd etmiştir. Emniyet idari kısımları reisi İbrahim, polis teşkilâtının çalışmaları sırasında polis memurlarına ders vermiş ve en modern çalışma usullerini göstermiştir.

İzmirde hava taarruzuna karşı korunma kurslarından elde edilen neticeler çok üstündür. Kızılayın mahallelerdeki çalışma ve yardım kolları da semt semt çalışmaktadır. Talimler, Kızılay cemiyetinin fabrikasında hazırlanan maskelerle yapılmıştır. Kızılay maskeleri çok pratik görülmüştür.

İzmirde belediye seçim hazırlıkları Belediye seçimi hazırlıkları ikmal edilmiştir. Belediye dairesinde geceli gündüzlü faaliyet gösteren seçim bürosu defterleri ve fişleri hazırlamıştır.

Kızılcahamam Ziraat Bankasının çalışmaları

Kızılcahamam (Hususî) — Uzun senelerden beri köylülerimizin Ziraat Bankasından görecekları ufak bir yardıma karşı maruz kaldıkları bir çok müşkülâta rağmen ellerine geçen cüz'î bir kaç kuruş para ile ziraat ihtiyaçlarını bir türlü karşılamaya muvaffak olamıyorlar, masraf namile beyhude yere üstelik boğazlarına kadar borca giriyorlardı. Şimdi ise köylünün korunması hususunda gösterilen himayelerle müstahsil zararına yürüyen sakim usuller ortadan kaldırılmıştır.

Kazamız Ziraat Bankasında köylü lehinde büyük bir çalışma göze çarpmaktadır.

Hayri Yazıcı ve muavini Cemil Doğu gibi genç memurlar kaza zürraatının yakından ihtiyaçları ile alakadar olmuşlar, yardıma muhtaç köyleri gezerek tedkikatta bulunmuşlardır.

Kazamız Ziraat Bankası henüz bir çok noksanlarına rağmen modern ve çok güzel ve geniş bir bina içinde çalışmaktadır.

935 nüfus tahriri neticeleri nazarı itibare alınarak İzmir şehrinin 38 belediye âzası seçmesi partice takarrür ettirilmiş ve hazırlıklar ona göre yapılmıştır. Belediye âzalıkları için partinin namzedleri tesbit olunmuştur ve perşembe günü ilân edilecektir.

Büyük bir ümran faaliyeti içinde bulunan İzmirde, belediye meclisine seçilecek âzaların şehircilikten anlıyan, halkın ihtiyaçlarını kavramış, değerli şahsiyetlerden olması için her türlü tedbirler alınmıştır. Namzedler arasında doktor, avukat, mühendis, mimar, eczacı gibi meslek adamları bulunduğu gibi muhtelif iş sahalarını temsil eden esnaf mümessilleri de vardır.

Yedi senedenberi İzmir belediye reisliğini ifa eden Dr. Behçet Uz'un İzmir halkının üzerinde uyandırdığı sevgi göz önünde tutularak gene belediye risyasetine getirileceği kuvvetle tahmin edilmektedir. Reis, yedi sene içerisinde İzmirde başta fuar olmak üzere yeni bir çehre vermeğe, belediye teşkilâtını şehrin ihtiyaçlarına cevap verecek bir hale ifrağa muvaffak olmuştur.

Seçim pazar günü yapılacak ve gecesi neticesi ilân edilecektir.

Küçük Memleket Haberleri

Boluda ılıcalar kapatıldı

Boluda banyoların temiz ve sıhhi bir şekilde bulundurulması hakkında resmî makamatin müstecirleri verdiği talimatna neme riayet edilmemesi ılıcaların kapatılması neticelennmiştir.

Balıkesir memleket hastanesinde yeni tedaviler

Balıkesir memleket hastanesinde, cild ve sıhhi muhafiye aid sathi kanserler tedavisine başlanmış ve bu tehlikeli hastalığa musab olan yurddaşlardan bir çoğu muvaffakiyetle tedavi edilmiştir.

Balıkesir doğumevi çocuk hastalıkları mütehassıslığı

Balıkesir doğumevi çocuk hastalıkları mütehassısı doktor Ahmed Akkoyunlu, İstanbul düşkünler evine, yerine de düşkünlerevi kreş mütehassısı doktor Naci naklen tayin edilmişlerdir.

Samsunda bir tayin

Karadeniz muntakası ölçüler ve âyar müfettişi Midhat San İktisad Vekâleti ölçüler ve âyar fen hey'eti âzalığına tayin edilmiştir.

... Acaba alafrangaya mı e-

... yoksa alaturkaya mı?

Hasan Bey — Avrupada vaziyet böyle giderse curcuna...

bir program dahilinde yürütme...

Karanlık ve aydınlık

Gazeteler yazıyorlar:
«Gelecek sene İstanbul'da bir tek karanlık sokak kalmıyacak.»
Seviniyorlar, kavuşacakları ışığın hayali şimdiden gözlerini nurlandırıyor, içlerini aydınlatıyor:
— Ne iyi diyorlar, geceleri taşlara çarpmıyacağız, çukurlara düşmeyeceğiz, çamurlara batmıyacağız.
Sevinenler olduğu gibi sevinmeyenler de var.. Onların içleri kararıyor, gözleri bulanıyor:
— Ne fena, diyorlar, ne fena.. ne fena..

★
Genç aşık düşündü:
— Peki amma, biz ne yapalım?.. Her gün de sinemaya gidilmez ya!
Dedi.

Küfürbaz erkeğin karısı suratını astı:
— Kocam; taşlara, çukurlara, çamurlara ettiği küfürleri de bana ederse işte o zaman halim fena!
Dedi.

Karikatürçü, maaşı indirilmiş bir memur üzüntüsüyle başını iki tarafa salladı:
— Bir mevzu daha kaybediyoruz.
Dedi.

Lâtifeci boynunu büktü:

— Bizim şu çirkin bayan Neclâ, «dün gece peşime bir erkek düşmüştü» dediği zaman, «muhakkak karanlık bir sokaktadır.» deyip onu kızdıramıyacağım.
Dedi.

Gökyüzündeki ay gözlerini kırptı:
— Bana dua edenlerin sayısı bir kat daha azalacak!
Dedi.

Çapkın erkek, avını kaçırmış bir avcı gibi içini çekti:
— Bundan sonra karım: «Eve gelirken bir kadınla konuştun, o kimdi?» dediği zaman: «Ne bileyim karıcığım, karanlıkta sensin zannetmişim» diyerek atlatamıyacağım!
Dedi.

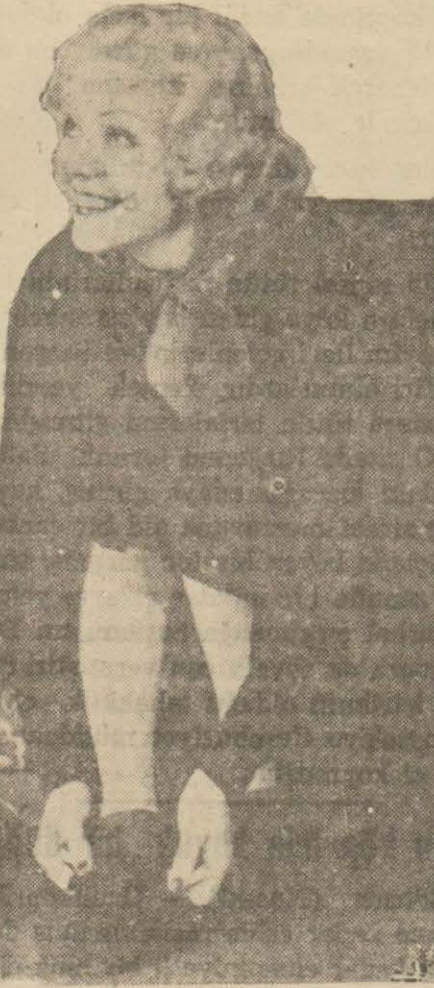
Serseri yüzünü buruşturdu:
— Aydınlıkta uyku uyumağa da hiç alışık değilim!
Dedi.

Ayyaşın keyfi kaçtı:
— Elektrik direkleri çoğalınca, tehlike de çoğaldı demektir; birinden ötekine gideyim derken herhalde bir tanesi kafama çarpacak, kafamı yaraçaktır.

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Ayakkabıların dayanması için neler yapmalı?

İlk eskilik alâmeti, biçiminin bozulması başlar. Bunun için ilk yapılacak şey de ayakkabıların mümkün olduğu kadar uzun zaman biçimden çıkmamalarını temin etmektir. Çaresi:

a. Ayağımıza en çok uyan biçimleri aramalıyız. Bunu tecrübe ile bulabilirsiniz. Kimi ayakta dekolte iskarpinler pek güzel durur. Kimisine yüzü kapalıları iyi gider. Bazılarına yandan açıklar, bazılarına sandal biçimleri... Bir kere bunu tesbit ederseniz ayağımıza uyduğu için ayakkabılarınız uzun zaman deforme olmaktan kurtulur.

b. Uzun uzun yürüyeceğiniz günler tabanları kalın ve kenarlı ayakkabılar giymelisiniz. Bunlar hem yürümeyi kolaylaştırır, hem daha dayanıklıdır. Biçimleri çabuk bozulmaz.

c. Hiç şüphesiz ki deforme olmamaya ayakkabının cinsi de çok tesir eder, Bluz, mendil, hattâ şapka gibi bir çok şeylerinizi alırken ucuz, güzel isteyebilirsiniz. Fakat ayakkabıda hiç bir vakit bu müsamahayı yapmamalıyız. Cinsinin mümkün olduğu kadar iyi olmasına dikkat etmelisiniz. İyi derinin çok dayanacağını, şeklini uzun zaman muhafaza edeceğini söylemeye lüzum yok.

d. En rahat, ayağımıza en uygun ayakkabı alabilmek için size bir kolaylık söyleyelim:

Ayakkabıya bir çok yürüyüp yorulduktan sonra gidiniz. Ayaklarınız şişeceği kadar şişmiştir. O halde ayağınızı rahatsız etmeyen ayakkabı bir daha hiç sıkmaz. Ve tabii, zora gelmediği için, biçimi de kolay kolay bozulmaz.

Ayakkabıyı yalnız iyi seçmek yetmez, iyi de bakmalı.

a. Meselâ: Yıllardır podösiet iskarpinler çok moda. Bunların büyük bir kusuru var: Tüyleri çabucak yatar. Kadife gibi deriye değişir. Yatan tüylerin yeri parlama, beyazlanmaya başlar.

O zaman ne yapmalı bilirsiniz, sert kılı, temiz bir fırça ile bütün ayakka-

bıyı fırçaladıktan sonra tüyleri yatmaya başlıyan yerleri madeni telli fırça ile fırçalamalıyız.

Mahkemelerde

Tarlabaşında sebzeçi Saidi öldüren Maksudun tecziyesi istendi

İddia makamı Maksudun cinayeti tehevvüren, maktulün ailesinin vekili de taammüden işlediğini iddia ettiler

Tarlabaşında, karısı ile alâkalı Saidi öldüren, sebzeçi Arnavud Maksudun muhakemesi Ağırcezada son safhaya varmıştır.

Dünkü celsede iddianamesini okuyan müddeiumumlî Übeyt, Maksudun tarlabaşında rakibine rastlayınca, yanına yaklaşarak Arnavudca birkaç söz söylediğini, sonra toplu tabancası ile ateş etmek isteyerek, silâhın patlaması üzerine kaçan Saidi takib ederek, bilâhare beş el attığını ve isabet eden kurşunlardan birile onu öldürdüğünü söylemiştir. Bundan sonra, suçlunun taşıdığı silâh hakkında poliste:

«— Hâdiseden birkaç gün evvel satın almıştım, o gün yanımdaydı. Saide, karımdan vazgeçmeyeceğini söyleyince, tehevvüre kapılarak vurdum» dediği halde; müddeiumumlî Fehmiye:

«— Bu silâh eskidenberi benim yanımdaydı» tarzında mütebayın bir ifade verdiğini, bildirmiştir. Davanın bazı noktaları üzerinde tevakkuf eden iddia makamı, neticede, taammüden katilden idamını isteyerek, Ağırcezaya sevkedilen Maksudun, bu fiilini ceza kanununun 450 inci değil, 448 inci maddesine uygun bulmuştur. Bu madde hükümlerine göre, hâdisedeki tahrik sebepleri gözönünde tutularak, tecziyesini istemiştir.

İddianameyi müteakib, söz alan Saidin ailesinin vekili:

«— Maksudun karısı ile Said arasında hiç bir münasebet mevcut olmadığı şahidlerin ifadeleriyle de anlaşılmuştur. Kafasına yerleştiği cinayet fikrile hareket eden maznunun fiili taammüden katil mahiyetinde ve 450 inci maddeye uygundur. Bu maddeye göre tecziyesine, ve maktulün ailesine münasib bir tazminat vermeğe mahkûm edilmesini isterim.

Dava, müdafaaya kalmıştır.

16 yaşındaki katilin müdafaası yapıldı

Tepebaşında, top oyunundan dönerken Sabahaddin isiminde bir genci, bıçaklıyarak öldüren 16 yaşındaki Ahmedin muhakemesine Ağırcezada devam edilmiştir.

Dünkü mahkemede müdafaasını yapan suçlu vekili, hâdiseye maktul Sabahaddin'in müdahalesi ve tahkirleri sebep olduğunu söyleyerek, mahkemenin âdilâne bir karar istemiştir.

Duruşma, karar tefhimi için, talik edilmiştir.

İçki müptelâsı bir nişanlı tevkif edildi

Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde, içki müptelâsı bir gencin sorgusu yapılmıştır.

İzmirli Galib oğlu Ali isimindeki bu genç, İstanbul'da Etem isiminde birinin kız kardeşi Nedretle nişanlanmıştır.

Nişanı müteakib, Etem müstakbel eniştesine bir cemile olmak üzere, bir kat elbise vermiştir. Fakat, fevkalâde içkiye düşkün olan Ali, birkaç gün sonra, elbiseyi 14 liraya satmış ve para tükeneinceye kadar da, rakı içmiştir. Bir

gün daha geçince, delikanlı bu sefer yeni nişanlısının yorganını evden alarak, sırtladığı gibi, koltukçuyu boyla - mıştır. Gene bu para ile içki için Aliyi, Etemin şikâyeti üzerine, polis ya - kalyarak adliyeye teslim etmiştir. Suçlu, mahkemede yapılan sorgusunda:

«— Bu işler oldu, inkâr etmiyorum. Fakat, sebep, önüne bir türlü geçemediğim içki iptilâsı. Bana öyle bir ceza verin ki, bay hâkim, şu iptilâdan kurtulabileyim, demiştir.

Hâkim Reşid, suçlunun tevkifine karar vermiştir.

Arkadaşını yaralayan biri mahkûm edildi

Hatıra olan bir mendil yüzünden çıkan kavgada, bıçakla arkadaşını yaralayan Neşet isiminde bir genç, Sul - tanahmed 2 inci sulh ceza mahkemesinde 12 gün müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Bir hırsız tevkif edildi

Şakir isiminde bir sabıkalının Be - bekte Macar tebaasından mühim bir zatın geceleyin evine girerek, bir çok kıymetli eşya çaldıktan sonra, zabita tarafından yakalandığını yazmıştı.

Suçlu, Ortaköyde de ifiyeni isiminde bir kadının pencereden atılarak, evine girmiş ve buradan da, el çantası, 20 lira para, bir altın kalem, 100 lira değerinde bir elmas yüzük v. s. çalmıştır. Dün Beyoğlu müddeiumumlîliğine sevkedilen suçlu Şakir, müddeiumumlî muavini Celâlin suallerine cevaben:

«— Hapishaneden, daha yeni çıkmıştım. Beş, altı gün kadar olmuştu. Ne yaparsın, işsizlik, gene, bir suç işledik.

Müddeiumumlîlik, suçlu hakkında ilk tahkikat açılmasına karar vermiş, ve Şakiri tevkif ederek, İstanbul sor - gu hâkimliğine sevketmiştir.

Bir kadın bir berberi dava etti

Dün genç bir kadın müddeiumumlîliğe müracaat ederek, bir berber hakkında takibat icrasını istemiştir.

Davacı, matmazel Karolinin iddiasına göre, Beyoğlunun bu meşhur berberi, permanant yaparken, saçlarını yakmış ve berbat bir hale sokmuştur.

Hâdises etrafında, takibata başlanmıştır.

Pollste :

Biraraba bir adama çarpıp yaraladı

Sürücü İsmail'in idaresindeki binek arabası Kızıtopraktan geçerken o civarda oturan Adapazarlı Kemale çarparak bacağından yaralamış, suçlu yakalanmıştır.

Dört amele enkaz altında kaldı

Eminönünde belediye tarafından yıkılan mahalde çalışan tanzimat amelesinden Mehmed, Şemseddin, Hüseyin ve Ali oğlu Hüseyin birdenbire yıkılan bir enkaz yığını altında kalarak vücudlarının muhtelif yerlerinden yaralanmışlar, berayı tedavi Cer rahpaşa hastanesine kaldırılmışlardır.

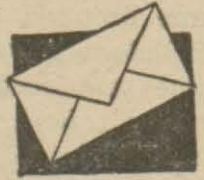
Eroin için biri yakalandı

Çakmakçılarda Camialtı denilen mahalde oturan 42 yaşında Alinin eroin içtiğini haber alan zabita, odasında yaptığı ani bir aramada Alin'i iki paket eroin ve 2 parça afyonu paket yaparken suç üstünde yakalamış ve müddeiumumlîliğe teslim etmiştir.

Bunları biliyor mu idiniz ?

En çok mektublaşan millet hangisi ?

Elde mevcut istatistiklere göre dünyada posta muamelâtı en faal olan memleket İngiltere'dir. İngilterede, adam başına senede (78) mektub düşmektedir. Sonra sırasıyla Amerika (67), İsviçre (59), Almanya (55), Lüksemburg (34), Felemenk (31), Belçika (29), Fransa (26), İtalya (20), Portekiz (20) mektubla gelmektedir.

Dünya ne zaman insanları besleyemeyecek ?

Dünyanın ağzına kadar dolup nevcud toprakların artık tek bir insanı dahi besleyemeyecek hale ne zaman geleceğini merak eden Amerikalı istatistik mütehassısı Mister Walter G. Brown yaptığı tedkikat neticesinde şu neticeye varmış: Dünya 5,914,000,000 insanı besleyebilir. Bugünkü nüfus artması huzuna göre dünya nüfusu yüzde sekiz nisbetinde fazlaşmaktadır. Şu halde, 136 sene sonra dünya sekene, yaşamak için büyük bir buhrana girecektir.

tatbik etmek kâfidir. Bu hususta muhtelif usuller vardır.

GÖNÜLİSLERİ

İki düşünce, iki mukabele

Bayan (S. D.) ye:
— Siz kendi tabirinize:
«Ne yakar yandırır, ne de yürek bulandırır» tarzında bir teşekküle sahib değilsiniz. Arzunuz bir doktorla evlenmektir, anladım. Fakat bu mevzu etrafında benden ne gibi bir mütalea bekliyorsunuz, orasını kestiremedim. Hem de mektubunuza bir posta pulu leffetmişsiniz, onun da sebebini bulamadım. Sarıh adresiniz mevcut değil ki, bu posta pulunu kullanarak vereceğim cevabı hususî bir mektubla yolluyayım? Dedim ya anlayamadım.

Ankara Bayan (D. B.) ye:

— Tahsiliniz lise derecesinde, bir müessesede memursunuz, fakat müessesesini ne derece muvaffakiyetle yapabiliyorsanız ev işini de o derece meharetle başarabileceğinize kani - siniz, boyunuz uzun, tevazuunuz belki güzel olduğunuzu söylemenize mani olmuştur, fakat onu da ben tahmin ediyorum.

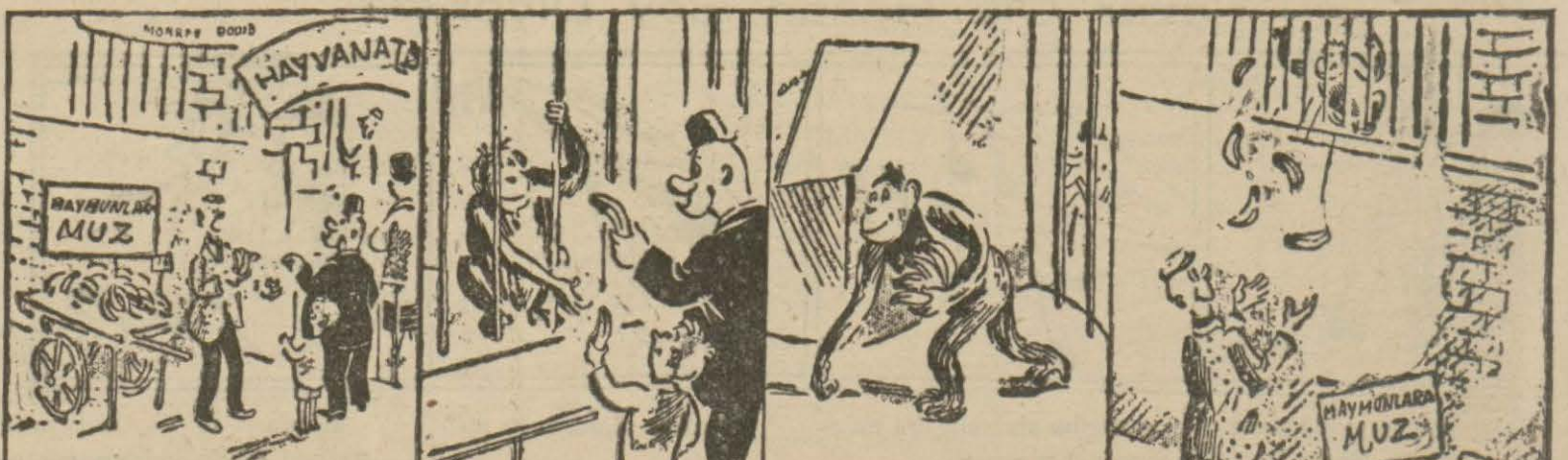
Şimdiye kadar bir çok talibleriniz çıktı, fakat içlerinde hiç birini gözünüze kestiremediniz. Yüksek mevki sahibi, yaş azamî 35, içtimai mev -

Fakat gecikiyor, yaşınız da 25 i bulmuş, merak ediyorsunuz, ya bulamazsam? diyorsunuz, ne yaparım?

Ben sizin taleplerinizde ifrata kaçan bir nokta bulamadım: Her kadının isteyebileceğini, istemekle haklı olduğunu istiyorsunuz, fakat buna rağmen böyle birisi karşınıza çıkmazsa?.. Çaresiz fedakârlık edecek - siniz: Bazan boyundan, bazan içti - maî mevkiinden, bazan da yaşın - dan... Makasa müracaat edecek - siniz. Bakınız önümüz kış, belki bir mantoya ihtiyacınız olacak, geçen senekini nasıl yaptığınızı acaba hatırlayabilir misiniz? Hiç şübhesiz hayalinizde (Empekkabl) kesilmiş, Posunu mükemmel, Renar Arjante yahud Ziblin'le süslü bir manto yaşıyordunuz. Renar Arjanteyi de - taşe takmaya daha yararlı buldu - lar. Ziblin'in ise memleketimizde yalnız adı geçer, vazgeçip bir astraganla iktifa ettiniz. Kupa gelince; güzel olmasına rağmen kolunun pilisi bir türlü düzeltilemedi.

Hülâsa manto hayalinizde yaşatmış olduğunuzu uygun değil, buna rağmen onu gene severek giydiniz, hayat sırasında bizden bir sürü fedakârlık ister, onu yapmasını bildiğimiz takdirde mes'ud oluruz, aksi takdirde ise bedbaht.

iki ahab çavuşlar:

Anlaşma

KAHKAHA

Okumak için

Gözlükçü dükkânına bir müşteri girdi:
— Bana bir gözlük ver, okumak için!

Gözlükçü numara numara gözlükler çıkardı, müşteri birer birer hepsini gözüne taktı, fakat beğenmedi:

— Olmadı, bunların hiç biriyle okuyamıyorum!..

— Nasıl olur efendim, gözlüksüz okuyabiliyor musunuz?

— Ben okumak bilmiş olsaydım, gelir de senden gözlük alır mıydım?..

★

Zaman

Feylezof dostuma sordum:

— Uzun zaman neye derler?

— İnsanın kaynanasının yanında geçirdiği beş dakikaya uzun zaman denir!..

— Peki kısa zaman?..

— Bir erkeğin genç, güzel bir kadın karşısında bulunduğu beş altı saate de kısa zaman denir!..

Mahcubiyet

İki kadın arkadaş konuşuyor:

— Onu görür görmez öyle mahcup oldum ki.
— Şuna; mahcubiyetinden yerin dibine geçtim desene.

— Mahcup olan yalnız benim amma, yerin dibine geçen yalnız ben değilim..

— ??????

— Birbirimize Tünele girerken rastlaştık.

★

Yahud

Adamın biri bir bir dostuna yüz lira borç vermişti. Yüz lirayı alan bir daha görünmedi. Bir gün alacaklı ona yolda rast geldi. Kolundan yakaladı:

— Benden ne istiyorsunuz?

— Ne mi istiyorum. Ya yüz lirayı verirsiniz, yahud da...

— Yahud da?

— Dostum!

★

Hatırladım

Karı koca deniz kenarına inmişlerdi.

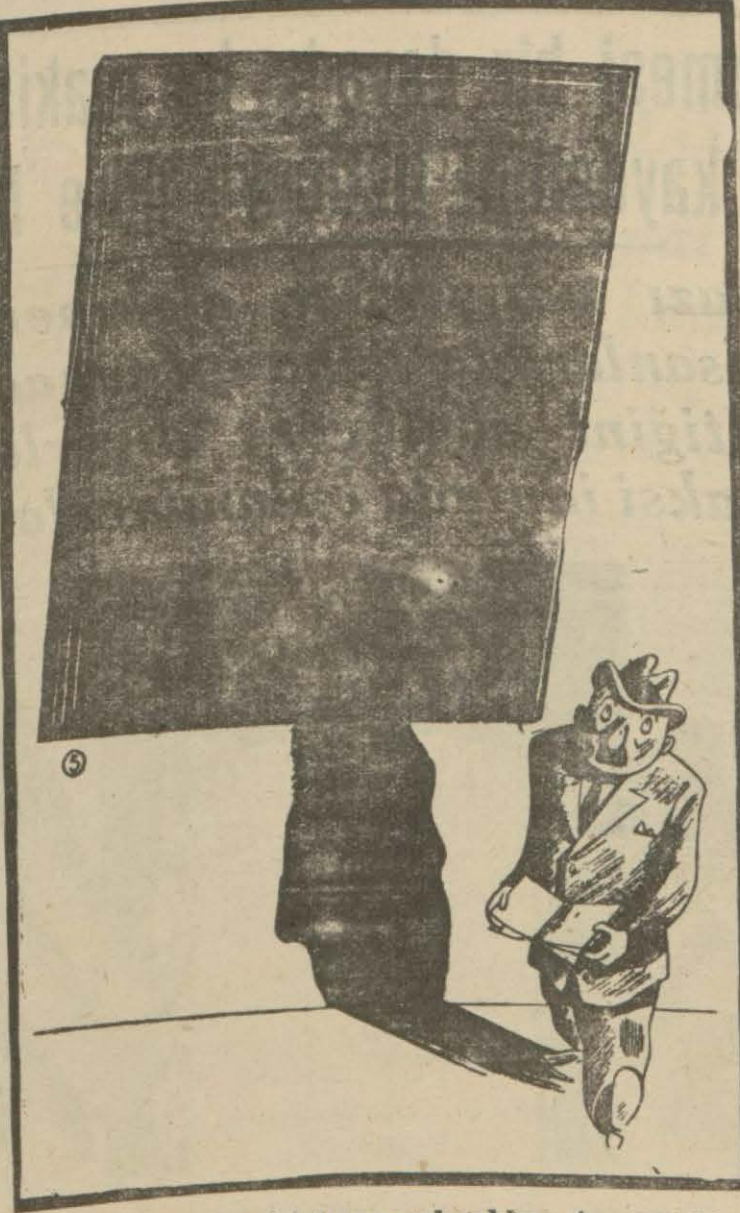
Erkek gözleri önünde uzanan sonsuz maviliğe baktı. Karısına:

— Bu insana neler hatırlatmaz, dedi. Kadın cevap

verdi:

— Evet, ben de evden çıkarken banyonun musluğunu kapamayı unuttuğumu hatırladım.

Resim sergisinde

— (Kataloğa bakarak) 5 numaralı tablo: Avrupadaki siyasi vaziyet..

Darılmayın

İyi hizmetçi idi amma, komşunun uşağı ile kur yapıyordu. Bayan bir gün hizmetçiyi çağırdı:

— Dün akşam seni mut fakta komşunun uşağı ile beraber otururken gördüm, hiç ümit etmediğim şeyleri bana gösteriyorsun.

Hizmetçi cevap verdi:

— Darılmayın hanımefendi, bir başka sefere mutfağın kapısındaki anahtar deliğini kaparım!

★

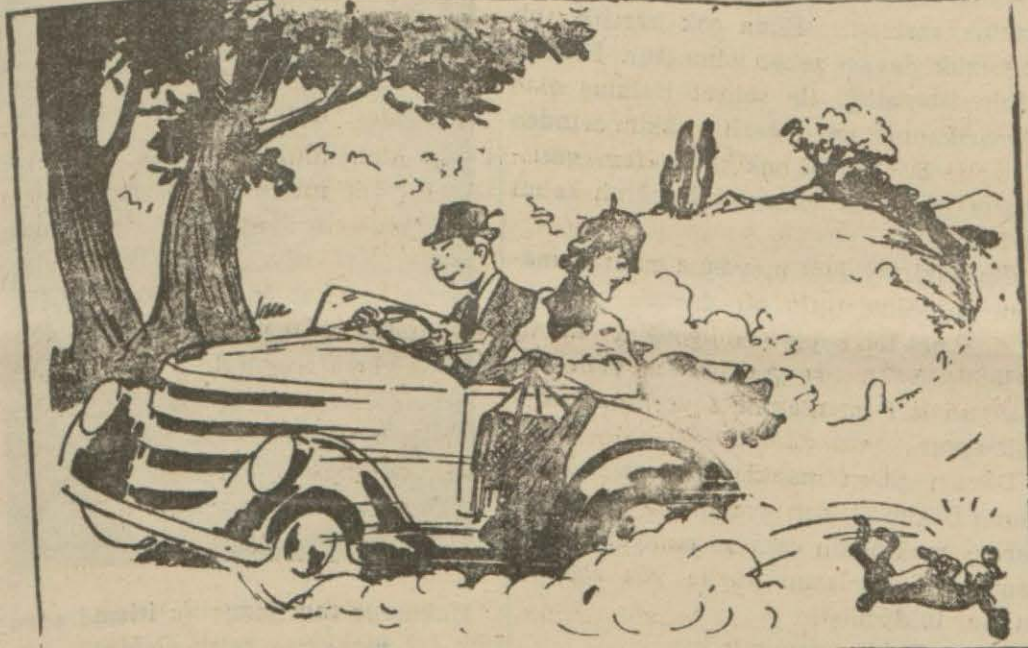
Uçan Kuş

Altmış yaşındaki baba, yirmi beş yaşındaki oğlunun, borcu gırtlığına çıktığını öğrenmişti. Bir akşam oğlunu çağırdı, nasihat edecekti:

— Bu halin ne olacak.. Borç gırtlığına aşmış.. Uçan kuşa bile borçlusun!..

Oğlu itiraz etti:

— Hayır baba, iftira ediyorsun, borçlanmadığım bir kişi varsa o da uçan kuştur.

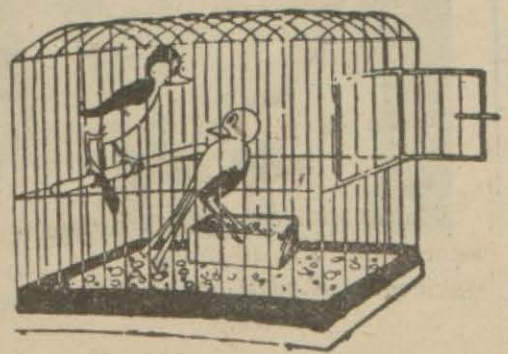

— Dur dur... Bugün talihimiz açık; birinci tavşanı öldürdük..

Ceza

Artist sahnede şarkı söylüyordu. Bir aralık falso yaptı. Dinleyenler arasında bir ilkmekteb muallimi bağırdı:

— Yanlış yaptın, ceza olarak yirmi defa kopya edeceksin!..

Aptal kuş — Kafesin kapısını açık bırakmışlar.
Budala kuş — Ne duruyorsun ka-pasana!

Tanırdım

Genç erkek, genç kıza:

— Evlenelim!

Dedi. Genç kız

şaşırdı:

— Hayret edilecek şey, dedi,

benimle daha yeni tanıştınız..

Genç erkek gülmüştü:

— Yeni tanıştık amma.. ben sizi eskiden de tanırdım.. babanızın sizin için bankaya depo ettiği paraların hesabını santimi santimine, her gün gözden geçiriyordum.

★

Para

İki meteliksiz hovarda konuşuyordu:

— Babama bir mektub yazdım. Ya bana para gönder dedim. Yahud da kefenlik bir bez!

— Ya kefenlik bez gönderirse?

— Satıp parasını sarfedeceğim!

Berberde

Berber yeni gelen müşteriye söyledi:
— Sizi bir defa daha vıraç etmiştim değil mi?

— Hayır, yüzümdeki çizikler bir otomobil kazasında oldu.

Mükemmel

Sayıyeden döneceklerdi. Erkek eşyaları valize koydu.

Fakat valizin kapısını kapıyamadı. Bu sırada karısı odaya girdi:

— Sayıyeye geldim - denberi tam dört kilo daha artmışım!

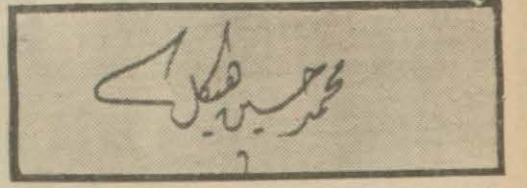
Dedi. Erkek başını kaldırdı:

— Mükemmel.. öyleyse hiç durma, şu valizin kapağına otur da kapansın..

Mısır seyahatinin notları

Mısır Hariciye Müsteşarı ile yaptığım mülakat

Orta Avrupa, Mısır ve İtalya, Suriye, Filistin meseleleri hakkında Mısır hariciyesinin fikirleri

Mısır Hariciye Müsteşarının imzası

yanları kimse sevmez. Aramızda yaşananları ise hakikaten İtalyan saymak hata olur. Zira bunlar burada Mısırlılaşmışlardır. 70 bin İtalyanın bizi tesir altında bırakacağına nasıl inanabiliyorsunuz?

— Afrika cebbelerinde harbin neticesi ne olabilir?

— Herhalde harbin davaları bizde halledilecek değildir. Yalnız bir harbin Mısır için çok tahrip edici bir facia olacağı muhakkaktır. Lâkin ne olursa olsun bugünkü siyasî şartlar İtalyanın gireceği bir Avrupa harbinden muzaffer çıkabileceğini tahmine müsaide değildir. İtalya harbe girerse kaybetmeye, mağlup olmağa mahkûmdur. Yüzde yüz... Fakat biz dünyada sulhün ve ahengün teessüsü hakkındaki ümidlerimizi muhafaza etmeği tercih ediyoruz. Harb neye lâzım? Harb neyi halledebilir? Bir harb ancak bugünkü medeniyeti ve nizama mahvedecektir. Asla yer yüzünün derdlerine merhem olmayacaktır.

— Suriyenin, istiklâline kat'î bir mahiyet vermek hususundaki faaliyeti hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Biz Suriye ile alakadar değiliz. Bu mevzu bizi enterese etmez.

— Ya Filistin?

— Size sadece arab davasına pek büyük bir sempati olduğumu söyleyebilirim.

— Türkiye ile Mısır arasındaki iktisadî münasebetlerin daha fazla inkişaf temennisinde misiniz?

— Bir defa mutlaka memleketimizde sizin tütünlerinizin içilmesine tarafdarım. Şahsen tütün kullanmadığım halde bunu istiyorum. Zira Japon ve Rus tütünleri o kadar tozlu, o kadar berbad ki bunları tanıdığım hiç kimseye tavsiye etmiyor. Bir memleketin iktisadî münasebetlerine iyi mal almak endişesinin hâkim olduğunu unutmamalıdır.

— Rüsdü Arasın ziyaretini kim iade edecek?

— Hâdiseler müsaade ederse hariciye nazırımız 1939 ilkbaharında Türkiye'ye gitmeğe karar vermiş bulunmaktadı.

— İran Mısır münasebatı hakkında bana bir fikir vermek istemez misiniz?

— Artık İranla tamamen kardeş oluyoruz. Prensesimizin S. A. İran veliahtı ile izdivacı esasen mevcud dostluğu bir kat daha kuvvetlendirmiş, İran sevgisini Mısırda Türk sevgisi gibi millî bir akide haline sokmuştur.

— Filistinde Mısırın arab davasına sempati duyduğunu söylemişsiniz. Acaba bu sempatiye faal bir eda vermek temayülünde midir?

— Ne gibi?

— Faraza Filistinde mücadele eden araba maddî, manevî yardım ve saire..

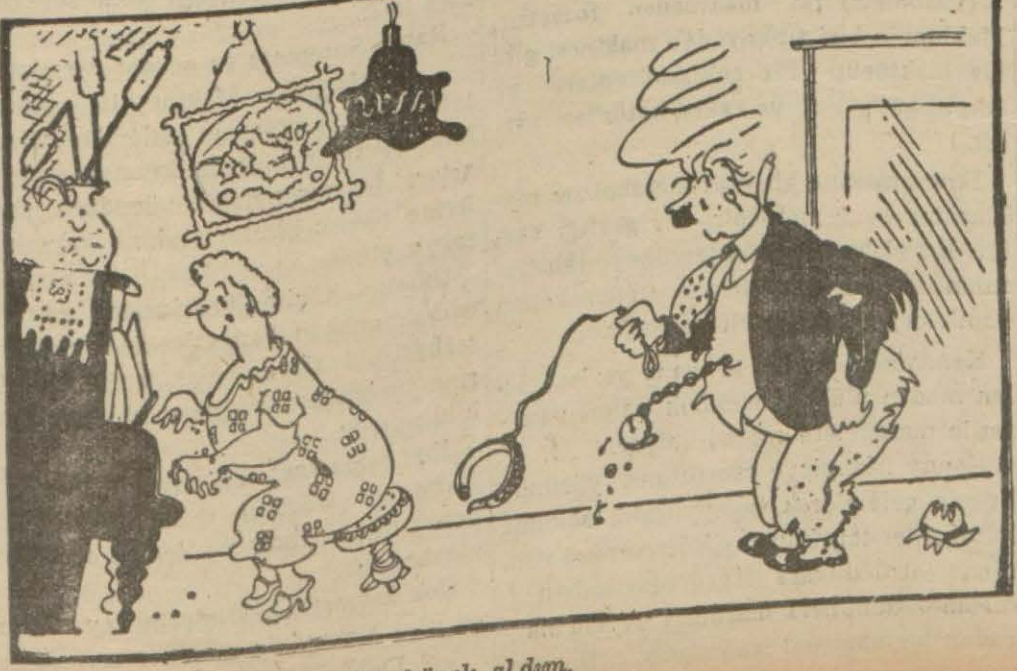
— Maddî ve manevî yardım dedikten sonra bunun «ve saire» si kalır mı?

— .....

— Manevî yardım... Şüphesiz mevcud. Başka ne yapabiliriz? Mısırın heyeti umumiyesi arab davasına sempati duymaktadır. Fakat maddî yardım demekle neyi kastedebilirsiniz? Herhalde iki taraftan hiç birine para ve silâh gönderen biz değiliz. Bununla beraber Avruranın mücadele edemediği bazı memleketlerin ise açtıkları mücadeleyi güçle başarılmış oldukları Yahudiliğin gizli ve açık kuvvetleri karşısında kaval tüfekli Filistin arabın büyük bir muvaffakiyetle mücadelesi ve nihaf zafere ulaşması kolay bir iş değildir.

İşte Mısır başvekiline sormadığım suallere Mısır hariciye müsteşarından alabildiğim cevablar da bunlar.

Nizamuddin Nazif

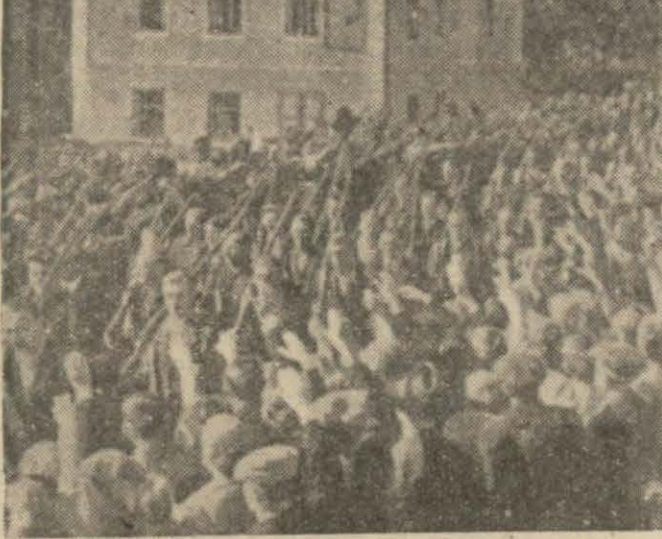
— Karıcığım, sana güzel bir köpek aldım.

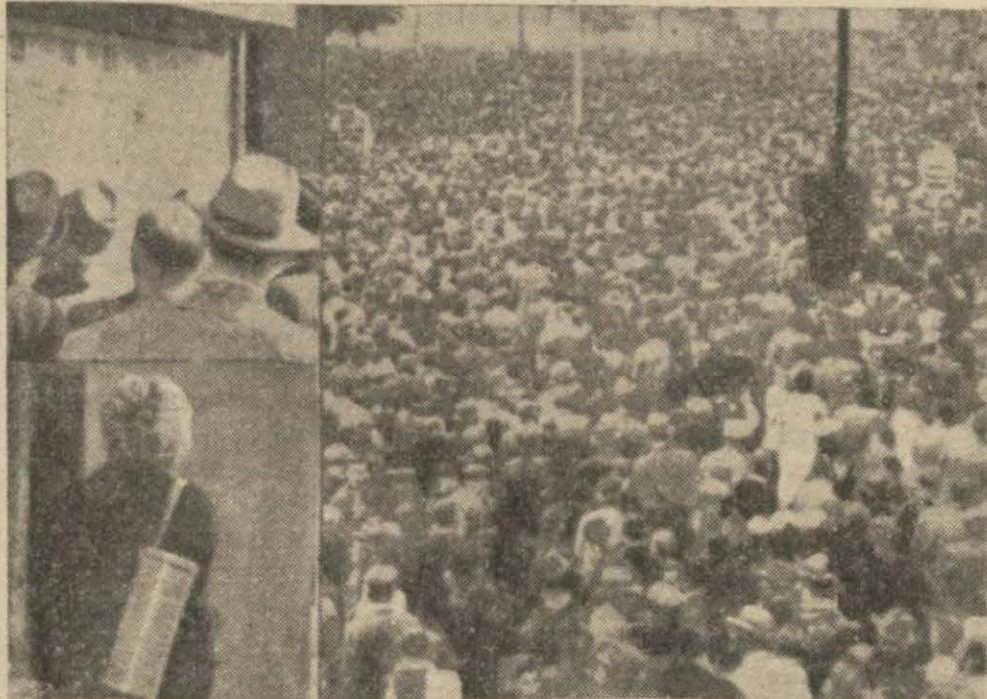
Buhrandan intibalar

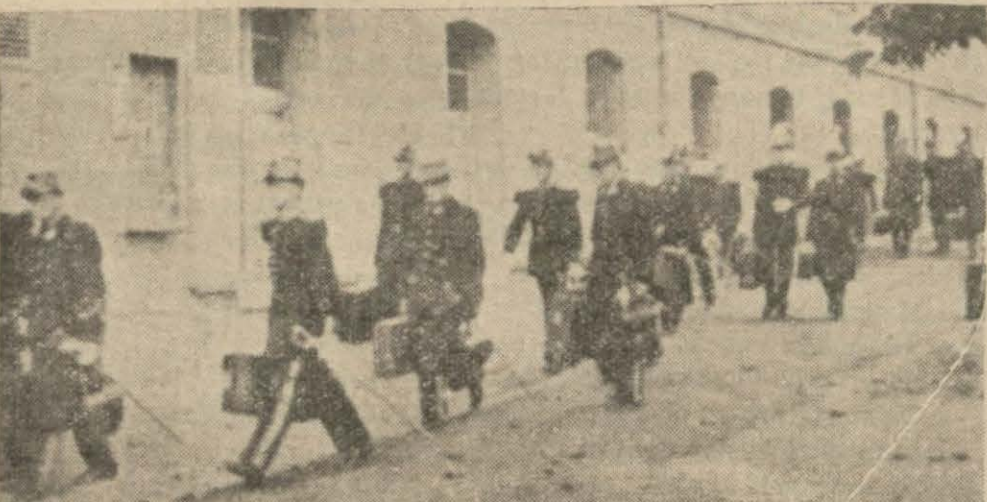
★
Almanya'ya iltica ederek
orada silâhlanan Südetler
Çekoslovakyanın hudud
mantakalarındaki şehirle-
rine müteveccihen yola
çıkıyorlar

Londrada «Hitleri durdurunuz!» avazeleri arasında yapılan son nümayişlerden bir intiba

Pragda yapılan bir miting, duvarlara asılan hükümet beyannamelerini okuyanlar ve sırtında gaz maskesi torbası bulunmuş halde sokakta gezen bir kadın

Yalanı ortaya çıkararan makine Amerika adliyesini altüst etti

Nevyork mahkemesi bir davada bu makineyi kullandı ve makinenin kaydettiği neticeye göre hüküm verdi

Bazı adliyeciler makinenin insanlardan daha iyi şahadet ettiğini söylüyor, diğerleri aksi iddiada bulunuyorlar

«Yalanı meydana çıkararan makine» nin avuçlara takılan kısımları ile kâdran ve iğne..

Amerikada (Nevyork) ağırceza mahkemesi adalet tarihinin bir dönüm noktasına varmıştır. Buna çok karışık bir hırsızlık davası sebep olmuştur. Fikirlerinin liberalliği ile şöhret bulmuş olan Amerikanın en değerli hâkimlerinden Charles S. Colden, hakikatin «fen» vasıtasile meydana çıkarılabileceğini kabul etmiştir.

Bu hâkim yalanı meydana çıkararan makinenin şahadetinin bir davada «delil» yerine pekâlâ kaim olabileceğini kabul etmiştir. Davası görülmekte olan bir maznun sırf bu makine sayesinde kurulmuştur.

Davayı gören mahkemenin reisi bulunan hâkim Colden «yalanı meydana çıkararan» makinenin ceza ve cinayet mahkemeleri kararlarını yüzde yüz sigorta ettiğini bildirmiştir.

Hâkim Colden demıştır ki

Mahkemelerimiz, yüzlerce senedir doğruluğu hep şahidlerden meydana çıkarmak yolunu tutmuştur. Fennin azım bir surette terakki etmiş olduğu bu asırda sırf tanımadığımız «insanların şahadetlerine» istinad eylemek hiç te salim bir yol değildir..

«Yalanı meydana çıkararan» makinenin kanunî takibatta çok mühim bir rol oynamacağına kaniimim..»

Bu makine ile davası görülen maznunun ismi Raymond Kennydır. Müteakid bir zabta âmirinin oğlu olan bu delikanlının bir kasab mağazasına hırsızlar tarafından yapılan hücumu iştirak ile 1000 dolar aldığı iddia edilmiştir.

Maznunun avukatı makinenin şahadetini kabul etmiştir. Makine tatbik edilmezden evvel yapılan sorguda Kenny hücumu iştirak etmediğini ve sirkatin yapıldığı saatte evinde uyumakta olduğunu iddia edip durmuştur.

Halbuki kasab Fray ile karısı; Kenny'yi kat'i surette teşhis etmişlerdir.

Hâkim evveleminde şahidlerin şahadetlerini kabul ederek delikanlıyı sabıkalalarına binaen otuz sene hapse mahkûm etmiştir.

Bu arada mahkemeye iki şahid daha müracaat ederek hırsız kaçarken gördüklerini, maznun Kenny'den daha kısa boylu, daha şişman olduğunu kuvvetle iddia etmişlerdir. Bunun üzerine müddeiumumî P. Dywer davanın yeniden görülmesi icab eyletiğini bildirmiştir.

Mahkeme sıkışık vaziyette kalmıştır. İki şahid Kenny'nin maznun olduğunu, iki şahid maznun olmadığını ileri sürmektedirler. Bu suretle hakikati meydana çıkarmak için başka bir yolun takibi icab etmiştir.

Bunun üzerine Fordham üniversitesi psikoloji enstitüsü müdürü rahib W. G. Summersin makinesi ile tecrübe yapılması kararlaştırılmıştır.

Makineye tam manasile itimad eden mahkeme reisi: Colden

Makinenin şahadeti sayesinde kurtulan: Kenny

sanın vücudündeki elektrik cereyanlarını mükemmel bir surette kaydetmektedir.

Tecrübe yapılmadan bir kaç hafta evvel Kenny hapisshaneden çıkarılarak Fordham üniversitesi laboratuvarına götürülmüştür.

(Patometr) iki makineden ibarettir. Makinenin biri tıpkı radyo makinesi gibi bir makinedir. Bir çok kâdranları ve amplifikatör'leri, ve rektifikatör'leri vardır.

İkinci makine bir esas metabolizm makinesine benzemektedir. Bir grafiği vardır. Bir elektrik iğnesi tecrübeye tâbi tutulan adamın ampülisyon (içten kopan hamleler) ini kaydeylemektedir.

Kenny'nin her bir avucuna yerleştirilen maden plâkları elektrik telleri vasıtasile makinelere raptedilmiştir.

Kenny iskemleye oturtulmuş, yüzünde husule gelebilecek tagayyüratın salonda bulunanlar tarafından görülebilmesi zımında yüzü duvara doğru çevrilmiştir...

Rahip Summers maznuna evvelâ ha-

maksad Kenny'nin ne derece asabi olduğunun meydana çıkarılmasıdır.

Makine tam ayâr edildiği sonradan tesbit edilmiş olan bir sürü sual sorulmuştur.

Maznunun her cevap verişinde iğne grafikin üzerinde kırmızı bir hat çizmiştir. Bu hat grafikin üzerinde bulunan bir hattı fasılın altına düşmektedir. Kırmızı hattın ana hattın uzaklaşması derecesi maznunun beyanatının sıhhatine delâlet etmektedir. Maznun tam manasile yalan söylediği vakit kırmızı hat ana hattın üstüne isabet etmektedir.

Rahip Summers maznuna nihayet şu suali irad etmiştir:

— Hücum akşamı kasab Fray'ın mağazasında mı idiniz?..

Kenny'nin vermiş olduğu cevap üzerine kırmızı hat ana hattın çok aşağısına düşmüştür. Bu meseleye dair sorulan diğer sualler de aynı neticeyi mucib olmuştur.

Bu suretle Kenny'nin yalan söylemediğini makine isbat etmiştir.

Mahkemenin toplandığı gün müddeiumumî Dywer hâkim Coldene müracaat ederek makine vasıtasile elde edilen bu neticenin kabul edilmesi lüzumunu ileri sürmüştür. Heyeti hâkime de müddeiumumînin reyine iştirak etmiştir. Mahkeme reisi jüri reisine müracaat ederek patometr'in doğruluğunu kabul eylemek lâzım geldiğini; onun şahadetinin her halde her hangi bir adamın şahadetinden çok daha kıymetli olduğunu anlatmıştır. Hâkimin noktai nazarına göre patometr şüphesiz parmak izlerinden; röntgen şuanndan; balistikten üstündür.

Jüri şahidleri birer birer tekrar dinlemiş, nihayet sıra makinenin mucidi rahip Summers'e gelmiştir.

Rahip maznunun yalan söylemediğini iddia etmiştir. Bunun üzerine avukat Y. Shapiro ayağa kalkarak reise demıştır ki:

— Kendine fevkalâde hâkim olan bir adam hissiyatını istediği yola sevk edemez mi?..

Rahip Summers şu cevabı vermiştir:

— İmkânsızdır. Makine ile şahadetî tevsih edilen adam ne kadar kendine hâkim olursa makinenin kıymetli o derece artar... İnsanın nefsine, vücudüne, sinirlerine hâkim olması makine kayıtlarını tağyir etmez...

Nihayet hâkim jüri âzasına müracaat ederek onların kanaatlerinde tamamile serbest olduklarını, makinenin kayıtlarına inanmakta muhtar bulduklarını bildirmiştir.

Jüri sekiz saat müzakerede bulunmuş, Kenny'nin hücumu iştirak etmediğini kanaatine varılmış ve hemen serbest bırakılmıştır.

Çok kıymetli hâkimlerin beyanatlarına göre Kenny'nin makine vasıtasile ser-

(Devamı 15. inki sayfa)

Dil Bayramı, dün bütün yurdda kutlandı

Dil Kurumu Genel Sekreteri radyoda bir söylev vererek dil inkişabının seyrini anlattı

Dün Büyük Önder Atatürk'ün işaretleriyle dilde inkişab yapmak, Türk diline karşı yabancı dilleri ayıklayarak öz türkçeyi, öz Türk dilinin diğer dillere nasıl kaynak olduğunu meydana çıkarmak için yapılan ilk hamlenin yıldönümü idi. Bu yıl da dil bayramı yurdun her yanında geniş programları ihtiva eden parlak törenler yapılmak suretiyle kutlandı.

Eminönü Halkevindeki tören

Dil Bayramı münasebetiyle dün Eminönü Halkevinde bir tören tertib edilmiştir. Kalabalık bir halk ve gençlik kütlesinin iştirak ettiği bu toplantıda evvelâ Türk Dili Tedkik Cemiyeti Genel Sekreteri İbrahim Necmi Dilmenin konferansı dinlenmiş, bilâhare evin düzenlediği programa geçilmiştir. Ev orkestrası tarafından İstiklâl marşı çalınmış, bunu Ev başkanı Ağâh Sırrı Levendin açış sözü takib etmiştir. Dil inkişabının ehemmiyetini tebarüz ettiren bu söylevden sonra Nusret Safa Coşkun kürsüye gelerek (Devlet ve Dil) mevzulu konferansını vermiştir.

Dil inkişabının ehemmiyet ve faydaları üzerinde ısrarla duran hatibden sonra, Evin telli sazlar orkestrası güzel bir konser vermiş, böylece tören nihayet bitmiştir.

Beşiktaş Halkevinde

Beşiktaş Halkevinde de saat 20,30 da zengin bir programla dil bayramına iştirak edilmiştir. Muzaffer Germanın dil bayramı hakkında verdiği konferans alâka ile dinlendikten sonra müzik komitesi bir konser vermiş ve temsil kolunun hazırladığı dört perdelik (Yalnız bir kelime) isimli piyes oynanmıştır.

Beyoğlu Halkevinde

Beyoğlu Halkevinde Ev başkanı Ekrem Tur tarafından bir söylev verilerek bugünün ehemmiyeti hakkında izahat verilmiştir. Sonra Semih Mümtaz Güneş - Dil teorisinin manasını, kıymetini ve ilmi mevkiini anlatmıştır. Müzik kolu seçilmiş parçalardan mürekkep bir konser vermiştir.

Diğer yerlerde yapılan merasim

Fatih, Üsküdar, Şehremini ve diğer Halkevlerinde de bu münasebetle toplantılar yapılmış, dil bayramı hakkında ve Güneş - Dil teorisine mevzuu etrafında konferanslar verilmiştir.

Radyodaki söylev

Dün Türk Dili Kurumu adına İ. N. Dilmen tarafından İstanbul radyo merkezinde bir söylev verilmiştir. İ. N. Dilmen bu söylevde Türk dil inkişabını, bu inkişabın kuruluşunun ana hatlarını anlattuktan sonra demiştir ki:

— Bu hedeflere varmak için, yapılması gerekli olan işler nelerdir?

Bir kere dilimizin şimdiye kadar saklı duran hakiki varlıklarını bulup ortaya çıkarmak lazımdır. Halkın ağzında konuşulan, yer yer mânâsı anlaşılınan on binlerce söz var ki Osmanlı devrinin yazı dilinde yer alamamıştır. Bunları halkın konuşma dilinden birer birer toplamak, her birini inceden inceye eleterek, dile yapabilecekleri hizmetleri belirtmek gerekir.

Sonra, Türk dilinin bütün lehçelerini birer birer incelemek, bunların kitab sayfalarında sakladıkları dil varlıklarını da ortaya koymak lazımdır.

Gerek halk dilinden, gerek eski, yeni lehçelerden toplanacak dil hazinelerini inceledikçe dilimizin varlıkları birer birer kendini göstermeye başlar. Türkçenin fakirliği iddiasının ne kadar boş, ne kadar mânâsız bir saema düşünce olduğunu anlamakta gecikmeyiz.

Yalnız Türkiye içinde halk ağzından söz derleme işi, Kuruma 150 binden fazla kelime fişi getirdi. Bunları bir araya getirmek üzere beşimada olan (Derleme Dergisi) 30 binden fazla kelime derleme işi de 15 bin kadar fiş getirmiştir. Bu fişler, kelime fişleri değildir. Halk inanları, örenekleri, masaller, bilmece, mâniler, türküler, destanlar tekerlemeler, ata sözleri gibi folklor materyelleri bu fişlerde toplanmıştır. İşlendikçe bunların her birinden bir çok kelime çıkarılır.

Ayrıca bir de sentaks derlemesi yapılmış, bundan da bes bina yakın fişler çıkmıştır. Bunlar da halk konuşmalarında cümle kuruşunun türlü şekilleri üzerinde bizi aydınlatmaktadır.

Türk dilinin lehçeleri üzerinde tam incelemeler yapabilmek için, bunlara aid lügat ve gramer kitaplarına basvurulmuştur. Lehçe İhtisatlarından şimdiye kadar Yakut, Altay, Aşşadağ, Çuvaş, Kazak-Kırgız, Baş-

ırılmış, bunlardan Yakut lügatının basılması da başlanmıştır.

Radiofun Türk Lehçeler Lügati ile Zaharofun Mançu lügati de tercüme edilmektedir.

Kâğırlı Mahmudun Divanı Lügat - et - Türk adlı eserinin elinde bulunan üç tercümesi birbirleriyle ve hepsi de asıl eserin Arapçayla karşılaştırılarak son şekli hazırlanmaktadır. Bu tercüme tamam olunca ayrıca basılacak ve alfabetik bir de endeks yapılacaktır.

Bütün bu tercüme lügatlerinin verecekleri dil malzemesini Türkiye lehçesinin lügatlarıyla ve tarama dergisindeki dil varlıklarıyla birleştirerek büyük bir (Türk Lehçeler Lügati) yapmak üzere program hazırlanmış işe de başlanmıştır.

Hüseyin Kâzım Kadirinin büyük Türk lügatının henüz basılmamış olan üçüncü ve dördüncü cildleri de basılmaktadır.

Gramer kitaplarından Yakut, Çuvaş, Altay gramerleri ile Radiofun «Türk Dil Morfolojisine Giriş» ve Bangın «Türk İstifham Zamirleri» eserleri de dilimize çevrilmiştir.

Bunlar ve lügat malzemesi incelenerek (Mukayeseli Türk Lehçeler Grameri) için materyel cedvelleri hazırlanmaktadır.

Dilimizin gramer varlıkları İndo - Öropoen dillerin grameri arasındaki birliğin gösterecek karşılaştırma cedvelleri de yapılmaktadır. Bunlar kelime karşılaştırmalarıyla birleşerek İndo - Öropoen dil altesinin ana Türk diline yabancı bir zümre olmadığı madde delilleri ortaya konulacaktır.

Kitaplarda saklı duran dil varlıklarını ortaya çıkarmak ve dilimizin (Litre) lügati tarzında bir kamusunun vücutta getirmek üzere de kütüphanelerde bulunan yazma ve basma eserler ve lügatlar taratılmaktadır. Simdiye kadar taramaya verilen 285 eserden 110 u taranmıştır. Ötekiler de taranmaktadır.

Bu taramalar bitince fişlerin kontrolü, kaynaştırılması ve Büyük Türk Kamusunun ortaya konulması için de ayrı bir program hazırlanmaktadır.

Büyük Türk Kamusu, Türkiye Türkçesinin bütün dil varlıklarını, yalnız bugünkü mânâlarla değil, geçmişteki bütün mânâ değişimleriyle ve her birinin kitaplarda bulunmuş örneklerle birlikte koynunda toplanacaktır.

Elde edilen dil varlıklarına ve bunların incelenmesiyle dilimizin hakiki mahiyeti üzerinde varılan kanaatlere dayanarak, ilk ve orta öğretim okulları - ders kitaplarındaki terimlerin Türkçeleştirilmesi işine de girişilecektir.

Geçen yıl hazırlanan dört binden fazla, terim, öfretmenlerden gelen mütalealara göre düzeltme ve eklemeleri yapılarak bu yıl ders kitaplarına girmiştir. Bunlar, matematik, fizik, mekanik, kimya, biyoloji, zooloji, botanik ve jeoloji terimleridir.

Bu terimler, düzeltme, ve eklemeleri birikte (Türk Dili) belleteninin bir arada çıkan 23-26 sayısında toplanmıştır.

Önümüzdeki yıl içinde de coğrafya, kozmografya, tarih ve etnografya, filozof ve psikiyoloji, edebiyat, hukuk terimleri broşürler halinde öfretmenlerin mütalea ve denemelerine sunulacaktır.

İlk ve orta öğretim terimlerinin arkası alındıktan ve gelecek mütalealara yapılacak incelemelere göre gerekli düzeltme ve eklemeler de tamamlandıktan sonra hepsi bir (Terimler Dergisi) nde toplanacaktır.

Bütün bu toplanan ve üzerinde çalışılmakta olan dil varlıkları, dilimizin şimdiye kadar bilinmemiş olan hakiki mahiyeti üzerinde yeni ve mühim bir kanaat uyandırmıştır.

«Güneş - Dil Teorisi» adı altında Lengüistik tarihlerde yer alan bu kanaat, yalnız dil etüdlerinin verimi olmakla kalmaz, Türk Tarih tezinin de bu teori üzerinde büyük bir tesiri vardır.

Türk tarih tezi, yeryüzünde neolitik medeniyetin ilk doğduğu yeri Orta Asyadaki Türk ana yurdu olarak göstermiştir.

Dil teorisinde bu noktadan hareket ederek ilk medeniyetin ifade edildiği dilin Türkçe olduğunu göstermiş, göç yolları yeryüzünün her yanına yayılan bu medeniyetin verdiği ükelerle aid dillerde bu ana dilin izlerini aramıştır. İşte bu aramada eski milletlerin dillerinde geniş Türk dil varlıkları görülmüştür.

Hatib bundan sonra bu yoldaki çalışmalarını ve neticelerini anlatmış, sözünü bitiren şöyle demiştir:

— «Görülüyor ki Avrupa etimolojisinin dilleri zorlaya hayalen bulduğu kökler, hakikatte kök değil, ana Türk dilinin canlı kelimeleridir.

İşte (Güneş - Dil) analizleri bu yoldan yürüyerek İndo - Öropoen ve Semitik dillerin ana kaynağı Türkçe olduğunu göstermektedir. Bundan başka (Güneş - Dil) metodu, bir kelimenin neden şu veya bu mânâya geldiğini de ortaya çıkarmaktadır ki, bu muvaffakiyet bu güne kadar hiç bir dil teorisine nasib olmamıştır.

Fransızca (Diriger) kelimesinin «tanızın ve idare etmek», (Direct) kelimesinin «doğru», Arabça (idare) kelimesinin «çevirmek ve döndürmek» ve «tanızın etmek» anlamlarına geldiğini Güneş - Dil Teorisinin yardımı olmadan anlamak güçtür. Fakat Güneş - Dil

«Son Posta» nun tefriki: 29

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

Yeni sevgili: Madmazel Giybo

Jozefin rica ve ısrarlarına rağmen beraber gitmek iznini kopardı. Çünkü Fuşe, askeri ve siyasî bir cidal sırasında saray merasimleri ve şatafatları içinde yaşamının güçlük ve sıkıcılığını uzun uzadıya anlatmaktan geri kalmamıştı. Hattâ bu suretle madam Valevska'nın da, bir kaç zaman geçince getirtilip, imparatora yakın bir yerde yerleştirilebileceği fikrini fısıldıyordu.

Napolyon:

— Olmaz, yabancı memleketlerde iken istediğimi yaparım ama, Fransada dedikoduya meydan vermek istemem. Kontes de bu fikrime iştirak eder, eminim, dedi.

Gerçi Mari heyecanını, kederini saklamasını bildi ama, imparatorun gözü onu çok üzdü.

Napolyon kendisine hergün mektub yazacaktı. Nitekim ilk zamanlarda sözünü tuttu. Ya sabah vakti, ya da akşam üstü Houssaye sokağına hususî postacılar sevgi ve tahşür dolu mektupları ulaştırıyorlardı. Mari de hemen cevap yazmağa oturuyor, uzun günlerin can sıkıntısını böylelikle oyalıyordu.

Napolyon, Bayonn civarındaki Marrok şatosuna yerleşip İspanya işinin karışıklığını yakından tedkik edince, bir nizam tesis edebilmek için en aşağı bir kaç ay burada kalmanın lüzumunu anladı ve Pariste iken verdiği karara pişman oldu.

Sükûn zamanlarında, yalnızlığa tahammül edemez, ancak bir kadın varlığının temin edebileceği ihtimam ve samimiyet havasına ihtiyac duyardı.

Jozefin de, Mari de onu buna alıştırmışlardı. Artık Madam Valevska'yı getirtmek, güç olacağından, o da tuttu, İmparatoriçeyi çağırtı.

Sevincten, kabına sığamıyan Jozefin, hiç vakit kaçırmadan hareket etti ve 27 nisanda Marrok'a, imparatorun yanına vardı.

Fuşeyi vurulmuşa döndüren bu değişiklik, imparatoriçeyi yeniden cesaret ve ümid verdi. Pariste iken korkunç kinci ile bir türlü peşini bırakmayan ve gazetelerde bile türlü türlü zehirli yazılarla, adeta aleyhine bir cidal açtırtan bu menhus nazırdan uzak kalınca, Napolyonun gönlünü yeniden çelebilmek hülyasını kuruyordu.

Kendisini nasıl beğendirmek, kocasının için nasıl acındırmak icab ettiğini bildirdi. Etrafında hoş bir sükûn ve huzur havası yaratmakta mahirdi.

Her isteğine hazır, daima gülümser bir halde, yerinde susmasını veya söylemesini bilerek imparatorun tekrar sevgisini elde etmek değilse bile, şâyed onu imparatoriçelik mevkiinde tutmağa gönlü varsa, için açmasına, candan konuşmasına saik olacak bir tesadüf, bir hâdiseyi -kimbilir belki de - bir zâf ânını bekliyordu.

Gelirken, yanında madmazel Giyboyu da getirmişti ve bu kızdı - aşağı yukarı - Fuşenin anlatmış olduğu şeyleri umuyordu.

İamlı bir ana kök olduğunu, (d) elemanın onu yapanı, (r) elemanın da onun bir süje veya objede tekrarrünü anlattığını gösterince hepsinin de «bir hareketin bir süje ve objede tekrarrü ve temerküzü» anlamına geldiğini meydana çıkarır.

«Güneş - Dil» Teorisinin bu verimleri önünde, fikri taassup bulutlarla örtülmemiş olan bir dil bilgininin kanaat edimesi bile düşünce ve arama ihtiyacı duyulmasına bizce imkân yoktur.

Önümüzdeki yıllarda teorimizin esaslarını ve verimlerini Avrupa dilleri de neşrederek ve arsulusal dil toplantılarında anlatarak, Türk Millî dehasından doğan bu büyük hakikatı dünyaya tanıtmaya muvaffak olacağımızı umuyoruz.

Bütün bu başarıları ve bütün yarına bağlı ümidleri, Türk dilçiliği, millî dehayı aziz şahsiyetinde tophyan Ulu Önder Atatürk'e borçludur.

Dil bayramımızı kutlarken, onun bütün Türklüğün sevgili olan yüksek varlığına en derin saygı ve şükranlarımızı sunar, Ulu Tanrıdan ona sıhhat, afiyet, saadet ve mu-

«Mari Valevska filminden»

İmparator traş oluyor!

Karı kocalık hisleri hakkında eski devirlerin göreneğine fikir yürüten Jozefin, Napolyonun onu aldatmasını kabul edebiliyor, sade, esaslı şekilde birine bağlanmasına razı olamıyordu.

Tehlikeli gözükmeye başlayan madam Valevska'yı eğer Giybo kız unutturabilirse, vakti gelince Giyboyu unutturmağı da kendi üstüne alıyordu.

Artık o günden itibaren, bu gibi işlerde tecrübesi olan imparatoriçe, gücüne kendine kitab okuyuculuğu yapsın diye yanında getirdiği bu kızın üzerine Napolyonun dikkat ve merakını çekmek için elinden geleni yaptı.

İmparator Marrok şatosunda da Tuileri sarayında olduğu gibi, karisile yalnız yemek yiyordu. Fakat sofradan kalkır kalkılmaz hemen iş odasına gidecek yerde, ilk iki akşam kahvesini oraya getirmelerini söyleyerek Jozefinin salonuna geçti.

Nedimelerden sade bir kaçı orada idi: Madam Dö la Roşfuko, madam Dö Remüza, madam Mare.

Ve bir de, imparator yanından geçtikçe, harikulâde güzel gümüş mavis gözlerini ona doğru kaldırıp, sonra da birden, çok saf bir utanma heyecanıyla kirpiklerini titrete titrete yere bakıveren, sarışın, pembe, beyaz bir kız -cağız vardı.

İşte bu, madmazel Giybo idi. Napolyon onu, daha Pariste iken de görmüş, ismini sormuş, sonra da aklından silivermişti.

Şatonun, kalabalık olmanın dar çemberi içinde, bu hoppa kız kendini göstermesini bildi.

Bir akşam, imparator yanına yaklaştı, beyaz şeridli, mavi ipek elbisesini hoş ve zarif bulduğunu söyledi, ve ma-

demki saray okuyuculuğu yapıyordu, şöyle bir şey seçip dinletmesini diledi.

— Ne okuyayım haşmetmeab? İşte, Zaire; Ossian ve bir de madam Gay'in son romanı var.

— Bunlar, Napolyonun sevdiği muharrirler, beğendiği eserlerdi. Hiç de abdalca seçilmiş ve söylenmiş şeyler değillerdi. Fakat imparator başka cildlerle üstü yarı kapanmış küçük bir kitabı gösterdi:

— Bu nedir matmazel? diye sordu.

— Şu mu? Cid bu efendimiz dedi.

— Öyle ise, bize Cid'den mısralar okuyunuz, İspanyaya yakın iken, bu tam da sırası, değil mi Jozefin?

İmparatoriçe bir gülümseyişle mukabele edince, matmazel Giybo da manalı, güzel bir sesle üçüncü perdeden, Şimen'in, Rodrig'e karşı duyduğu sevgiyi anlatıp, için döktüğü sahneyi okumağa başladı.

O devrin modasına döşenmiş ve lâmbaların yer yer gölgeler bırakarak aydınlattığı koca salonun sessizliği içinde, okunan şir tatlı aksiler yapıyordu.

Madmazel Giybo, tam imparatorun hoşuna gidecek bir tarzda ve hikakaten de güzel okuyordu.

Vatan aşkı ile sevgisi arasında bucağıyan Şimen'in heyecanlı sözleri onun ağzında, daha beşerf ahenkler alıyordu.

Rodrigle Şimen'in, birbirlerine hakaret etmek niyetiyle karşılaşıp da, ötüne sed çekilmez bir ateşe kapılarak sevgilerini söylemekten kendilerini alamadıkları muhavere parçasına geldiğinde, Napolyon ayağa kalktı ve odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşarak bu 12 hecelik mısraları tekrar etmeye başladı.

(Arkası var)

3 Haftadanberi «SON POSTA», da zevkle takip ettiğiniz

KONTES VALEVSKA romanı

GRETA GARBO

ve

CHARLES BOYER

gibi iki büyük sinema yıldızı tarafından ilâhi bir surette yaratılmıştır. Bu muazzam film pek yakında şehrimizde gösterilecektir.

Hitlerin nutku

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)
ile harb istemediğini söyleyerek şöyle devam etmiştir:

İki mesele daha hallolunmaksızın kamıştı. Ve bunlardan yana kaydı ihtirazı dermeyan etmek mecburiyetinde idi: On milyon Alman Rayhş hududlarının dışında, tamamen Alman olan topraklarda yaşıyordu ve bu toprakların sakinleri, Almanyaya avdeti istiyorlardı. Bu «on milyon» rakamı, az şey değildir. Bu rakam, Fransanın mecmuu nüfusunun dörtte biri demektir. Fransa kırk sen müddetle Alsas Lorende bir kaç milyon Fransızdan nasıl vazgeçmediyse, bizim hem Allaha karşı, hem kullara karşı on milyon Almanın Rayhş'a iltihak etmelerini istemeye hakkımız vardır. «Şiddetli alkışlar»

Dostlarımız;
Bununla beraber bir had vardır. Bu hadde her hangi bir şeye feragat edemeyiz. Çünkü o zaman bunu bir zaaf telâki ederler. Ben kendi hesabıma ekseriya feragatte bulunurum. Fakat burada daha ileri gidemeyeceğim.

Zaten Avusturyadaki plebisit benim ne kadar haklı olduğumu ve ne kadar Avusturya meselesinin cezri bir hal tarzı istemediğini göstermiştir. Biz şimdi halledilmesi lâzım gelen ve muhakkak halledilecek olan son mesele karşındayız. - Sürekli alkışlar -

Avrupada üzerinde hak iddia ettiğimiz yegâne arazi budur. Fakat bu böyle bir hak iddiasıdır ki, bundan asla vazgeçmem ve eğer Allah isterse, bunu muvaffakiyetle başaracağız. - Sürekli alkışlar -

İşsizlik orada çok vahim bir hale gelmişti.

Artık Almanlar çubuk sahibi bile olmuyorlar. Böyle bir hal daha ne kadar zaman devam edebilir? Almanyanın bir köşesinde bir vatan haini hapsedildiği veya hakikat kürsüsünden devlete hakikatler savuran birisi nezaret altına alındığı zaman, İngiltere ve Amerikada büyük bir galeyana başlıyor. Fakat yüz binlerce kişi evlerinden kovulduğu, on binlerce kişi öldüğü zaman demokratların kılı bile kıpırdamıyor. Biz onların ne hakir insanlar olduklarını öğrendik.

Yaşadığımız devre içinde, Südet halkının korkunç vaziyetini anlatan bir tek büyük devlet ve bir tek adam var O da büyük dostumuz Belito Mussolini'dir. - Şiddetli alkışlar - Onun bu hareketini unutmayacağız ve eğer günün birinde İtalya için de böyle bir vaziyet zuhur ederse Alman milletinin karşısına çıkararak, ondan da aynı tavrı takınmasını isteyeceğiz. Ve o zaman kendini müdafaa edecek olan iki millet değil, iki milletten mürekkep bir tek blok vücud olacaktır.

Bu oyuna nihayet vermek zamanı gelmiştir. Çekler su anda koskoca mntakaları boşaltıyorlar, şehirleri ve köyleri ateşe veriyorlar, Alman olan herkesi ve her şeyi gazlar ve bombalarla imhaya çalışıyorlar. Sonra da bu Bay Beneş, Prag'da oturmuş ve İngiltere ile Fransaya güvenererek başına hiçbir felâket gelmeyeceğini kanaanat getirmiştir. Binaenaleyh, arka daşlarımız, açık bir lisan kullanmak zamanı gelmiştir. (Şiddetli alkışlar).

Her hangi bir kimsede bizim gösterdiğimiz sabrı gösterirse, bizim harb istediğimiz iddia olunamaz. Çünkü netice itibari ile, vaziyet nedir? Beneş yedi milyon Çek'in başındadır. Halbuki burada, benim karşımda yetmiş milyonluk bir millet var. İngiltere hükûmetine, son ve kat'i Alman teklifini bildiren bir muhtıra verdim. Bu muhtıra, B. Beneş'in esasen vadedtiği noktanın tahakkukundan başka bir şey değildir. Tekliflerimin mahiyeti çok basittir. Ahalisi Alman olan ve Almanyaya iltihak etmek isteyen arazi, derhal Almanyaya iltihak edilecektir. Fakat B. Beneş bir veya iki milyon Almanı kovmağa muvaffak olduğu zaman değil, derhal, hemen şimdi... (Şiddetli alkışlar).

Çekoslovakya'daki lisan vaziyetini dakik bir surette nazarı dikkate alan bir hudud intihab ettim. Bununla beraber Beneş görece daha munsifim ve malik olduğumuz kuvvet ve kudretten istifade etmek istemiyor. Onun için her şeyden önce, en büyük kısmı Almanlarla meskün olan bu arazinin Alman hâkimiyeti altına konulacağını söyledim. Fakat, hududu kat'i olarak tesbit etmek işini, bu mntakanın sakinlerine bırakıyorum.

İkinciteşrinin birinde Beneş bu toprakları bize verecektir.

B. Beneş dünyanın kendisine yardım edeceğini umuyor. Kendisi de, diplomatla-

bağladıklarını gizlemiyorlar. Çemberlayn'ın istifa mecburiyetinde kalacağını, Daladyenin ortadan kaybolacağını ümid ediyorlar.

Beneş ve hempaları ümidlerini Sovyet Rusyaya da istinad ettiriyorlar ve daima taahhüdlerinden kurtulacaklarını sanıyorlar.

Benim bir tek cevabım var: İki adam birbirile karşı karşıyadır: Bir tarafta B. Beneş, diğer tarafta da Adolf Hitler. Biz birbirimize benzemiyen iki şahısız. Beneş Umumi harb esnasında dünyayı dolaşırken ben namuslu bir Alman askeri sıfatıyla vazifemi yaptım. Bugün de bu adamın karşısına, milletimin bir askeri sıfatıyla yeniden dikiliyorum. (Şiddetli alkışlar).

Çekoslovakya bu meseleyi hallettiği, yani arazisindeki ekalliyetlerle onlara zulüm etmesinin anlaştığı anda, Çekoslovakya devletile artık alakadar olmayacağı B. Çemberlayn'a ayrıca temin ettim.

Fakat Alman milletine şunu da beyan etmek isterim ki, Südet Almanları ile meskün araziden yana sabrım artık tükenmiştir.

Şu halde Beneş şimdi harb veya sulh hakkında karar vermek mevkiindedir. Ya benim teklifimi kabul ederek Almanlara hürriyet verecektir, yahud da biz oarya gidip bu hürriyeti bizzat alacağız.

Bu anda azmimizi ilân ediyoruz. Bu azmimiz her müşkülden ve her tehlikeden daha kuvvetlidir ve binaenaleyh her müşküle ve her tehlikeye galebe çalacaktır. Hiçbir şey bizim kararımızı değiştiremez. Bay Beneş intihab etsin.

Uzun alkışlar, (Emret seni takib ediyoruz) âvâzeleri.

Prag hükûmeti Macaristana da Cevab verdi

Prag 27 (Hususî) — Çekoslovakya hükûmeti dün gece yaptığı uzun bir kabine içtimanda-Lehistan'da başka Macaristan hükûmetine de vereceği cevabın kat'i metnini tesbit etmiştir. Bu cevap alâkadar hükûmetlere hem telgrafla ve hem de kurye ile gönderilmiştir. Çekoslovakya hükûmeti bu cevabında Leh akalliyetleri için Varşovada hükûmet ile olduğu gibi Macar ekalliyetleri için de Peşte hükûmeti ile müzakereye girişimiye âmade olduğunu bildirmektedir.

Preveze zaferi

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Bugün yapılmaktadır. Bu münasebetle merasime iştirak edecek olan kara, deniz ve hava kuvvetleri, mektepler, müesseseler ve halk teşekküllerinden ayrılan cüzütamlar sabahtan itibaren Beşiktaşta toplanmağa başlamışlardır. Teşekküller merasim mahalline saat ondan evvel gelmiş bulunmaktadırlar. Deniz harb okulundan iki manga, donanma bandosile beraber türbede mevki almıştır. Askeri müze müdürlüğü, bahriye komutanlığından seçilen iki deniz neferini Barbaros zamanına aid kıyafet ve silâhlarla teviz ederek türbenin bayrak direği yanına ikame etmiştir. Merasime tam saat onda, Beşiktaş önlerinde bulunan Hamidiye gemisinden top atılmak suretile başlamıştır.

Çek radyosu

Londra 26 (Hususî) — Prag radyosu tarafından resmen bildirildiğine göre hükûmet, Hitlerin muhturasına red cevabı vermiştir.

Lehistanın arazi talebinin kabul edildiğine dair bazı membalardan verilen haberin de doğru olmadığı söylenmektedir.

Evvelce bazı mntakalarda ilân edilen örfi idare, bu gecedan itibaren bütün Süden havalisine teşmil olmuştur.

Halen Çekoslovakya'da bulunan Südet mebusu Kund'un ve diğer Südet şeflerinin tevkif edildiklerine dair verilen haber, tekbiz edilmektedir.

Seferberlik tamamen ikmal edilmiştir. Varşova, 26 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Gazetelere Moravska Ostrava ve Çek Cieszyn'inden verilen malûmata göre, seferberlik emrinin bütün Moravya ve Silezyaya hâsıl ettiği panik Çek makamlarının sık sık verdikleri hava tehlikesi emirleri yüzünden daha ziyade artmaktadır. İhtiyatlarla jandarma arasında

Asker gözü ile vaziyeti tedkik

Avrupada harb hazırlıkları günden güne artıyor. Fransız nazırları Londradan Parise döndükleri halde genel erkânharbiye reisi İngiliz erkânharbiyesile temas ve müzakereye devam için orada kalmış, Almanların Paris üzerine yapmaları muhtemel tayyare taarruzlarının ehemmiyetini azaltmak için Fransa Parisin sivil halkını içerilere nakledecek trenleri bile hazırlamış, ağır başlı İngiltere Londrayı bir hava taarruzuna karşı korumak için halka gaz maskelerinin tevziini emir, aynı zamanda hava zabitlerinin hazır bulunmalarını tebliğ etmiş... Üstelik İngiltereden yeni bir tehdid haberi daha var: Eger Alman ordusu Çekoslovakya topraklarına girse İngiltere ve Fransa Sovyet Rusya ile birlikte Çekoslovakya yardım edeceklerdir.

Hükûmetlerin birbirlerini tehdid ettikleri her devirde görülmüştür. Nitekim üç sene evvel İtalya ile İngiltere karşılıklı az harb ve tehdid oyunları yapmışlardı, fakat devletlerin birbirlerine bu derece harbsiz tehdid palavraları savurmaları dünya tarihinde nadirdir. Bugün de şu yeni gelen haberlere bakıp «ne kadar cesurane blöfler dememek doğrusu mümkün olamıyor. Fakat bunların sonu neye varacak? İşte asıl çözülecek düğüm bu değil midir

Rusya hâlâ esrar içindedir. Buna mukabil vaziyeti büsbütün kötüleştiren yeni haber Çekoslovakyanın Alman tekliflerini kabul etmeyeceğini anlatmasıdır. Diğer dikkate şayan bir haber de Romanya ile Yugoslavyanın Macaristana ihtarlarıdır. Bu her iki haberin ayrı ayrı ve birbirinden farklı ehemmiyetleri şudur:

Birincisi dünyayı ne kadar harb uçurumuna yaklaşıyorsa ikincisi harbe o kadar yeni bir fren vuruyor.

İş birliği kurmuş bir İngiliz - Fransız diplomasininin kuvvetini küçük görmek bir felâkettir. Ve ben işte bu diplomasinin yeni bir kuvvetini, bu yeni Rumun - Yugoslav hareketinde tezahür etmiş görüyorum. İtalya ile anlaşmış bir Yugoslavyadan bu sırada böyle bir hareket beklenmiyordu. Acaba ne oldu? Dünya diplomasi ve askerî muvazenesinde yeni, büyük bir tahvül mü var?

İşte Hitler de beklenen yeni nutkunu dün gece söyledi. Çekoslovakya'daki davasından ve haklarından bahsediyor. Fakat hakkı kim tanıyor ve kim dinliyor? Hitlerlere göre yalnız bir kişi: Mussolini...

Evet Mussolini istediği kadar sun'ı bir Çekoslovakya için «harb cinayettir!» desin! Selim Ragıp Emeç te dünyanın kolektif bir cinnet içinde olduğunu yazsın. Bugün Avrupada vaziyet şudur:

Gene Almanyanın etrafı kuvvetli bir çelik çemberle sarılmaktadır. Berlin - Roma mihverinin kuvvetine katılacak bir Macar ve belki de Leh kuvveti bu çemberi kıracak mıdır? Bu, çok şübhelidir. O halde Almanlardan tıpkı 20 sene evvel olduğu gibi bir ittifaklar külesi içine tekrar düşmek hareketi beklenemez midir? Bu henüz belli değildir. Herhalde tesrinievvelin birine kadar beklemek mecburiyetindeyiz. Harb mi, sulh mu? O zaman belki anlaşılacaktır.

Bugünkü hükûmümüz şudur ki her iki taraf son kozlarını oynuyor, ve son blöflerini yapıyorlar ve ağılebi ihtimal Almanyaya mühlik bir hatadan kaçınmanın bir yolunu bulacaktır.

Cescynde Olza hudud nehrine giden yollar telörgülerle çevrilmiştir.

İngiltere ve Belçika orduları da seferber hale konuyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Sabah saat 9 da, tayyare ile Paristen muvasalat eden Fransız orduları başkumandanı General Gamelen de bu müzakerelere iştirak etmiştir.

Fransız ve İngiliz nazırlarının müzakereleri

General Gamelen evvelâ Fransız sefarethanesine giderek, başvekil Daladyeye mülâki olmuş ve bilâhare hariciye nazırı Bone de beraber olmak üzere, üçü birlikte saat 10,30 da başvekil dairesine gelmişler ve Çemberlayn ile görüşmelerine başlamışlardır.

İngiliz hariciye nazırı Lord Halifax, maliye nazırı Sir Con Saymon, millî müdafaa nazırı Tomas İnskip te bu görüşmelerde hazır bulunmuşlardır

Müzakereler saat 12.30 da sona ermiş ve aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

«Bu sabah İngiliz ve Fransız nazırları arasında yeniden yapılan bir toplantı neticesinde bütün noktalarda tam bir itilâf hâsıl olmuştur.»

Fransız başvekil Daladye ve hariciye nazırı Bone saat 15 de Kraydon tayyare meydanından hareket ederek, 16.30 da Parise varmışlardır.

Erkânharbiyeler arasındaki konuşmalar

Londrada kalmış olan General Gamelen, öğleden sonra Fransız sefarethanesinde tekrar millî müdafaa nazırı Tomas İnskip ile görüşmüştür. İngiliz büyük erkânharbiye reisi, bahriye birinci lordu ve diğer askeri rüesa ve mütehassıslar bu görüşmelere iştirak etmişlerdir.

General Gamelen 18 de tayyare ile Fransaya dönmüştür.

İngiliz kabinesinin toplantısı

Diğer taraftan öğleden sonra, kabine iki saat süren yeni bir toplantı daha yapmıştır. Bunu müteakib, başvekil Çemberlayn Bakingham sarayına giderek kral tarafından kabul edilmiştir. Kabul, bir saat sürmüştür.

Kral hareketini tehir etti

Akşam üstü neşredilen bir tebliğden anlaşılacağına göre, yarın İskoçyaya gitmesi mukarrer olan kral, Çemberlaynın ricası üzerine Londrada kalmağa karar vermiştir.

Lordlar ve Avam kamaralarının çarşamba günün toplanacakları anlaşılacaktır. Bütün azalara davetnameler gönderilmiştir.

Çemberlayn'ın Hitlerlere yeni mesajı
Londra 26 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn, Fransız nazırlarının da muvafakatile bugün Hitlerlere şahsî bir mesaj daha göndermiştir.

Bu mesajı hâmil olan Sir Horas Vilson bugün tayyare ile Berline gitmiş ve saat 17 de Hitler tarafından kabul olmuştur.

Hitler ile Horas Vilson arasında cereyan eden görüşme bir saat sürmüştür. İngiliz sefiri Henderson ve Alman hariciye nazırı Fon Ribentrop görüşmede hazır bulunmuşlardır.

Mesajın muhteviyatı belli olmamakla beraber, bunun, Avrupa sulhünü kurtarmak üzere Çemberlayn tarafından yapılan son bir teşebbüs olduğu tahmin edilmektedir.

Sir Horas Vilson yarın sabah Londraya dönecektir.

İngiltere, Fransa ve Sovyet Rusyanın müşterek hareket kararı
Londra, 26 (Hususî) — «Almanya Çe-

Diğer taraftan gazeteler askerî makamların Çek ordusundaki diğer milletlere mensub askerlere karşı haklı bir itimadsızlık gösterdiklerini yazıyorlar.

Siaszyn civarında zorla celbedilen Macar ihtiyatlarını sevkeden jandarmalar istasyonlarda hiçbir kimsenin arabalardan çıkmasına müsaade etmemektedir.

Varşova 26 (A.A.) — Pat ajansının Çekoslovakya'daki Polonya mntakasından aldığı bir habere göre, Zebrovice civarında Çekoslovakya'dan Polonyaya geçmek isteyen kuvvetli bir Polonyalı grup bilâhtar bir Çek jandarma müfrezesinin mitralyöz ateşine uğramıştır. Polonyalılar, jandarma müfrezesine hücum ederek jandarmaların büyük bir kısmının silâhlarını ellerinden almışlardır. Bir çok ölü ve yaralı vardır.

Alman halkı arasında tevkifat

Berlin, 26 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre, iki gündüneri Çekoslovakya'da Alman halkı arasında kütle halinde tevkifat yapılmaktadır.

koslovakya'ya hücum ettiği takdirde, Fransa Çekoslovakya'ya yardım edecektir. İngiltere ve Sovyet Rusya da bu yardıma iştirak edeceklerdir. Maahaza, Südet meselesini müzakere yolu ile halletmek için henüz vakit geç değildir.»

İngilterenin en salâhiyettar bir bir makamı tarafından bu akşam söylenmiş olan bu sözlerin Almanyaya resmen bildirilmiş olduğu anlaşılacaktır.

İngilterenin askerî tedbirleri

Londra, 26 (Hususî) — İngiliz hava kuvvetlerine ve sahil müdafaa teşkilâtına mensub bütün efrad ve sübayların, derhal vazifeleri başına geçmeleri için emir verilmiştir.

Bu tedbirin ihtiyatî mahiyette olduğu ve seferberlik manasını tazammun etmediği tasrih olunmaktadır.

Diğer taraftan gaz maskelerinin halka tevziine başlanmış ve hava hücumlarına karşı korunma sistemi tatbik mevkiine konmuştur.

İşe nezaretinin emri ile bütün İngilterede havayıcı zaruriye üzerine bugünden itibaren nark konulmuştur. Bu tedbir, şimdilik 15 gün içindir.

Fransanın tedbirleri

Paris 26 (Hususî) — Başvekil Daladye Londradan avdetinden sonra Cumhurreisi Lebrön tarafından kabul edilmiş ve İngiliz nazırlarile yapılmış olan müzakereler hakkında izahat vermiştir.

Hariciye nazırı Bone ise İngiliz ve Amerika büyük elçilerini kabul ederek, kendileriyle uzun müddet görüşmüştür.

Hükûmet, Paristeki sivil halkı tahliye etmek için lâzım gelen tedbirleri almıştır. Cumartesi ve Pazar günü Paristen, Fransanın iç vilâyetlerine doğru sefer harici trenler tahrik edilecektir. Sivil ahalden isteyenler, bu trenler ile gidebileceklerdir.

Ayrıca, hava hücumlarına karşı korunmak için, yalnız Pariste 43 bin yeraltı mahzeninin hazır olduğu bildirilmektedir.

Fransadaki İngilizleri de kendi memleketlerine nakletmek için, yarın Londradan birkaç vapur Havr'e gelecek tir.

Belçikada seferberlik

Paris 26 (Hususî) — Belçika kabinesi bugün bir toplantı yapmıştır.

Motörlü kıtaat ile süvari ve istihkâm efradının ihtiyaten seferber edilmesi kararlaştırılmıştır.

Mussolini de söyledi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lekinin, askerinin ve muhtelif teşekküller mensublarının geçidinde hazır bulunduktan sonra yüz bin kadar tahmin edilen bir kalabalık önünde söylediği nutukta demiştir ki:

B. Çemberlaynın Çek meselesinin pasif bir surette halli için yaptığı gayretleri teslim ve takdir etmek lâzımdır. Alman muhturası, Londrada tasvib edilen hatlardan uzaklaşmamaktadır. Çekler yalnız kendi kuvvetlerine güvendikleri takdirde, neticesinde şüphe olmayan bir ihtilâfa girmenin zahmete değmeyeceğini herkesten evvel teslim edeceklerdir. Alman, Macar, Leh olarak üç cebhesi olan mesele tam şekilde halledilmelidir.

Muslihane bir tarzı hal bulmak için önümüzde birkaç gün daha vardır. Bu tarzı hal bulunmaz ise, bir anlaşmazlığın önüne geçmek insan kudretinin üstünde bir iş olacaktır. Anlaşmazlık zuhur ettiği takdirde ise ancak ilk anda mevzuileştirilebilir. Avrupanın Pragın kokmuş yumurtasını pişirmek için bizzat kendisini yakmak istemeyeceğini hâlâ zannetmeyim. Avrupa o kadar çok ihtiyaç karşındadır ki bu ihtiyaçların en az acele olanı hiç şübhesiz hudud boylarınca sık sık yükselen mezarlıkların adedini artırmaktır. Bununla beraber üçüncü bir merhaleyi de derpiş etmek lâzımdır. Bu ihtilâfın, bizi doğrudan doğruya angaje edecek mahiyette olacağı merhalelerdir. O zaman hiç tereddüd etmeyeceğiz ve hiçbir tereddüd müsamaha etmeyeceğiz.

Vaziyeti hülasa edeyim: Avrupanın akıbeti bu hafta belli olacaktır. Bu hafta yeni bir Avrupanın ortaya çıkması lâzımdır. Herkes için edilecek...

"Son Posta,"nın Hikâyesi

İHBAR MEKTUBLARI

Yazan : Peride Celâl

Orhan tam yarım saattenberi burada bekliyordu.

Yağmur yağıyordu. Hava oldukça soğuktu. Genç adam bir tütüncü dükkânının saçağını siper almıştı. Pardesüsünün yakasını kaldırmış, şapkasını iyice gözlerine kadar örtmüştü. Sık sık sıkıntılı soluklar alarak gözlerini bir berber dükkânının kapısına dikmiş bekliyordu. Onu burada gören tanıdıkları kim bilir vaziyetine ne manalar verirdi. Fakat ne olursa olsun karar vermişti, bekliyecaktı. Sonuna kadar sabır ve tahammül edecek, nihayet neticeye varacaktı.

Karısının yarım saat evvel bir otomobilden atılarak buraya geldiğini gözleri ile görmüştü. O her halde buraya saçını, tırnaklarını yaptırmıya, yani süslenmeye, bir kat daha güzelleşmeye gelmişti. Buradan ise aşığın gidecekti. Evet aşığın.. ve o da onun peşini takip edecek, ihaneğini gözleri ile görüp kendisini aldattığına kanaat getirdikten sonra ona artık eve dönmemesini söyleyip yanından ayrılacaktı. Sonra boşanacaklardı. Orhan karısından o kadar emindi ki hiç bir zaman aklına böyle bir ihtimal gelmemişti. O nun gözünü, iki haftadanberi arka arkaya aldığı ihbar mektupları açmıştı. Bu mektuplar imzasızdı.

Orhan ilk ihbar mektubunu aldığı zaman bir düşman diye, güldü, omuzlarını silketti. Fakat bunu bir ikinci, bir üçüncü takip edince sinirlenmeye başladı. Bu mektupları gönderen meçhul şahıs her kimse, eğer bildiği bir şey olmasa bu kadar ısrarla kendisini ikazda devam edebilir miydi? Sonra genç adamın şüphelelerini kuvvetlendiren başka sebepler de vardı. Bir kömür şirketinde çalışıyordu. Şirketteki mevkii yükseleli işlerin çokluğu yüzünden karısını ihmal etmeye başlamıştı. Onun yüzünü ancak sabah akşam görebiliyordu. Sonra eskidenberi biraz da kendisinin huysuzluğu yüzünden aralarında ufak tefek anlaşamamazlıklar olurdu. İkisinin de eğleneceği yerler daima birbirinden ayrılırdı. Nezihe eğer sinemaya gitmek isterse Orhan hayır Cavide gidelim, derdi. Kocasını hemen bir çantasının başına çeken bu kekeme Cavidden de Nezihe nefret ederdi.

Orhan da onun arkadaşlarından meselâ daima hastalığından, sinirlerinden şikâyet eden Naciyeden hoşlanmazdı. Bu yüzden aralarında ufak tefek kavgalar da olmaz değildi.

Orhanın son aldığı ihbar mektubunda karısının bugün aşığı ile buluşacağı yazılı idi. Orhan da artık bir şeyler yapması, bu meseleye bir nihayet vermesi lâzım geldiğini düşünerek sabah erkenden evden çıkmıştı ve şirkete gelmeyeceğini telefon ederek tekrar dönüp bir polis hafiyisi gibi uzaktan evi tarassud altına almış. Nezihenin öğleden sonra gayet zarif bir kıyafetle evden çıkıp buraya geldiğini görmüştü. Orhan zaten mektupları almaya başladığındanberi dikkat ediyordu. Karısı son zamanlarda kendine fazla itina etmeye başlamıştı. Fakat acaba aşığı kimdi? Orhan kendisine ihbar mektuplarını yazan meçhul şahıs da merak ediyordu. Bu kendisinin bir dostu mu, yoksa Nezihenin bir düşmanı mıydı? Belki de genç kadının yüz vermediği bir adamdı. Fakat bu Nezihenin yaptığı ne alçaklıktı! Buna nasıl cesaret edebilmişti... Ah bu dala erkekler.. bir de o, Nezihenin kendisini her şeye rağmen çılgın gibi sevdiğini zannederdi.

Gelip geçenler ona hayretle bir kere bakıp öyle gidiyorlardı. Kim bilir burada bekleyişine ne mana verirdi. Utanıyordu, kızılıyordu, üzülüyordu, kendisini aptal, aldatılmış bir koca mevkiinde görmek izzeti nefsinin yaralamıştı. Bununla beraber hatasını da anlamıyor değildi. Eğer istese daha iyi bir koca olabilir. Sonra bu kadar genç güzel bir kadın hiç başı boş bırakılmaya gelir miydi? Karısının sarışın ince yüzü gözünün önüne geldi. Hakikaten ne kadar güzeldi! İçi sızladı. Onu şimdi elinden bir başkası almak üzere idi. Mektuplara bakılırsa almıştı bile.. derin derin içini çekti ve çıkarıp saatine baktı. «Ne oldu bu kadına!» diye mırıldandı, saat üçe geliyordu, demek bir saattenberi burada idi. Birdenbire geriye doğru sıçradı, pardesüsünün yakasını iyice kaldırdı. Berberin kapısı açılmıştı. Dışarı genç bir adam çıktı. Temiz giyinmişti. Sevimli bir yüzü vardı. Orhanın içine derhal acı bir

şüphe girdi. Belki de karısının aşığı şu çirkin adamdı. Burada buluşmadıkları ne malûmdu? On dakika geçmeden genç kadın da çıktı. Saçları gayet güzel olmuştu. Şapkasının kenarında pırıl pırıl kumral bükümler parlıyordu. Eldivenlerini geçirmeye çalıştığı beyaz parmaklarının uçları birer kan damlası gibi göz alyordu, dışarı çıkar çıkmaz telâşla etrafına bakındı. Sonra sür'atle yürümeğe başladı. Orhanın önünden geçti, genç adam acaba aşığı demin çıkan mıydı, yoksa şimdi mi ona gidiyor, diye düşünerek takibe hazırlandı. Fakat genç kadın bir kaç adım yürüdüktan sonra birdenbire başını çevirmişti. Derhal kocasını gördü, şaşırıldı. Hayretle kaşlarını kaldırarak döndü.

— Ay sen burada ne arıyorsun! diye, ona yaklaştı.

Orhan da evvelâ şaşırmış, fakat kendini çabuk toplamıştı. Gülümsemeye çalışarak:

— Bugün işim erken bitti, dedi, çık-tım, şöyle bir dolaşayım dedim.

Bir an durdu ve gözlerini genç kadının gözlerinin içine dikerek ilâve etti:

— Sen nereye gidiyorsun?

Nezihenin birdenbire yüzü pembeleşti. Mütereddid bir tavırla mırıldandı:

— Hiç.. Nerimana... Yok, belki bir sinemaya giderim.

Orhan: «Şaşırıldı diye, düşündü, öbürüne gidecek, randevusu var. Benden nasıl kurtulacağını bilmiyor» derhal:

— Beraber sinemaya gideriz diye, cevab verdi.

Genç kadın hayretle ona bakmıştı, sonra başını ötüne eğdi. Gayet hafif bir sesle: «Peki diye, mırıldandı. Sen sinemayı sevmeydin de..» Orhan cevap vermedi. Dürüst bir hareketle onu kolundan çekti, yağmurdan kaçmak için sür'atle yürümeğe başladılar ve koşarak karşı kaldırıma geçtiler.

Ertesi gün Orhan tam beşte şirketten çıktı. Eve gitmek üzere bir otomobile atladı. Akşama kadar eve sık sık sudan bahanelerle telefon etmişti ve her telefon edişinde karşısına Nezihe çıkmıştı.

(Devamı 13 ncü sayfada)

Ziraat Vekâletinden:

Vekâlet binası kaloriferleri için 150 ton sömük kömürü açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

150 ton sömük kömürünün muhammen bedeli 3900 lira muvakkat teminat 292,5 liradır.

Şartnamesi Ziraat Vekâleti Levazım Müdürlüğünden parasız olarak alınır. Eksiltme 29/9/938 tarihine müsadir Perşembe günü saat 15 de Vekâlet binasında satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin teminatlarla birlikte mezkûr tarihte komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. «3654» «6330»

İstanbul Belediyesi İlanları

Memba su kaplarında kullanılmak üzere lüzumu olan yeni tip muhtelif numarada 2 buçuk milyon su kapsülü ile 47 tane pens açık eksiltmeye konulmuştur. Kapsüllerin beher bin tanesine 175 kuruş, pensin tanesine de 13 lira bedel tahmin edilmiştir. Kapsülün nümunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka mühür kapsül imalâthane sahibi olduğuna ve bu işi yaptığuna dair en az iki müesseseden 1000 er liralık vesika ile 373 lira 95 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 30/9/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümeninde bulunmalıdır. (B.) (6475)

Gazetemizin 25 Eylül 1938 tarihli nüshasında Belediye İlanları arasında Selâmiçeşme - Maltepe yolunun asfalt tamiratı ilânında ilk teminat miktarı 124 lira 62 kuruş olacak yerde 182 lira 62 kuruş olarak «kıızıldığı görüldüğünden tashih olunur.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Öteden İfakat hanım atıldı:

— Allaha paranız yok da, Pariste mecburen tek duracaksınız.

Torik hem gülümsedi, hem de Takvora bir göz işareti yaptı:

— Ya! Anne hanım.. parasızlık kötü şey!

— Oh olsun! Size, kim dedi har vurup, harman savurun?

— Ne yapalım? Biz senin gibi yedirecek zolacı bulamadık.

Bu karşılık kocakarıyı susturdu. Özüne baktı.

Takvor bu fasıladan istifade ile, malûmatfuruşluğuna devam etti:

— Bu İsviçerya'nın tarihinde Giyom Tel deyi bir herif vardır. Bu adam, memleketini kurtarsın için ne etmiştir, bilirsin? Ufak oğlunun tepesine bir elma oturtmuş, okulan varmıştır!

İfakat hanım:

— Aman, a dostlar! Nasıl kıymış, öyle? diye bağırıldı.

— Nasıl kıydığını bilmem.. lakin tarihçe menşur olmuştur.

— Evlâdına kıymakla adam meşhur olur mu?

— Araham peygamber de öyle olmuştur?

— Öyle! Lâkin Cenabihak ona kurban göndermiş de, evlâdını kurtarmış..

— He, bununkisi de tipatıptır. Bu da elmayı vurmuş, oğluna zararı dokunmamıştır. Böyleliğilen de İsviçer yanın hürriyetini kazanmıştır.

Gurabî efendi sordu:

— Bu memleketin başka ne gibi husiyetleri vardır?

— Deeyim: Bir keret İsviçerya dili deyi bir dil yoktur..

— A! Bu adamlar dilsiz mi? nasıl anlaşıyorlar?

— Öylesi değil. Ayriyeten dilleri yoktur amma Frenkçe, Almanca,

YAZAN:ERCÜMEND EKREM TARU

Dalyancaz konuşurlar.. Memleket üç parçaa bölünmüştür, üçü de bu saydığım dillerden biri ile laf eder.

— Sonra?

— Saniyeten, ordusu var, lakin denizi olmadığından filosu yoktur.

— Tabii.

— Üçüncü hususiyeti: Marebeye girmez, nötrdür.

— Nedir?

— Bitaraftır. Ne kokar, ne de bulasır. Büyük marebe de, nasıl ki demiş isem, salt seyirci kalmış, zengin olmuştur.

İfakat hanım derin derin içini çekti:

— Ne bahtiyar insanlar var, dünyada! dedi. Şu memlekette beş on gün kalsak. Her yer zümrüd gibi.. hoşuma gitti doğrusu..

Torik gülümsüyerek, kocakarıya göz ucu ile baktı.

— Varan ikil Anne hanım da burada ilişmeğe istahlı. Ne olursunuz? dedi.

Bu müzaheret İfakat hanımın öür'etini artırdı; ısrara başladı:

— Öyle ya! Ben hepinizin hatırı için o yerlere takıldım, kaldım. Başıma türlü işler geldi. Burada da siz benim hatırımı güdün. Ucunda ölüm yok a? Nasıl olsa gene kavuşursunuz Parisinize.

— Ne yapalım, biz senin gibi yedirecek zolacı bulamadık..

Varsın üç gün sonra olsun!

Gurabî efendi şu fikirde bulundu:

— Benim itirazım yok. Siz bilirsiniz. Kesedarın reyî de sizinle beraber ol-

duktan sonra dilediğiniz yerde, dilediğiniz kadar kalabilirsiniz.

Torik sordu:

— Sen ne buyurursun, ahpar? Bu mübarek yer bizi üç günde mahvetmez, temizle çıkarmaz a?

— Yok. Lakin çok pahalı olduğunu bilmeli, işimizi ona göre tutmalıyız. Bunu önceden haber etmek vâzefmdir.

— İnelim o halde.

— İnelim!

Üç kişilik bir ekseriyetle verilen bu karara Takvor da katılmak mecburiyetinde kaldı.

— İneriz.. dedi; lâkin Cinevrede.

— Neresi orası?

— Milletler Cemiyetinin olduğu yerdir. Aynı zamanda memleketin de en kıyak şehridir.

Firdolayı gezecek mesireleri, bir de fekelade gölü vardır.

— Daha, çok uzak mı?

— Bir kaç saat tan gelooruz..

— 26 —

Avrupanın.. sade Avrupanın değil bütün dünyanın en büyük devlet adamları

sayısız defalar istikbal ve teşyi etmiş bulunan Cenevre şimendifer istasyonuna, o gün de, şarktan gelen sür'at katarı yekdiğerinden acayip dört yolcu indirdi.

Orada birikmiş meraklılar kalabalığı bu yolcuları baştan aşağı teccessisle süzdükten sonra, birbirlerine göstererek şu mütaleaları yürüttüler:

— Hindistan racalarından biri olacak, yanında karısı, veliahdı ve kâtili var.

— Yok. Raca falan değil.. yeni Habesistan mürahhası.

— Olamaz. Rengi esmer değil bunun..

— Şimal kabilelerindenir belki de ondan..

— Yoksa, Cavalı bir prensin geleceği

-60-

söyleniyordu; sakın o olmasın?

— İhtimaldir. Herhalde Avrupalı kıyafetine yeni girdikleri belli. Baksana, karının elbisesi üstünden düşüyor.

— Ya, herifin melon şapkası? Melon şapka yer yüzünden kalktı. Anlaşılan oralara daha yeni gitmiş.

— Bak, bak! Velihtın sığalı kollarında dövmeler var.

— Çuvaldan bir de bavul taşıyorlar. Kimbilir içinde ne mücevherler vardır?!

Yanlarına kasketli, parlak düğmeli bir otel çığırtkanı sokuldu:

— Otel dü Lak, silvuple..

Gurabî efendi kendisini hürmetle selâmlıyan bu adamın kılığına aldı, onu yüksek rütbeli bir zabıt zannederek, şapkasını çıkardı yerlere kadar eğilip mukabele etti:

— Estâğfurullah!.. Estâğfurullah! Teşekkür ederim. Çok nazıksınız!

Ve Takvora dönüp:

— Bu zatı âliye frenkce söyleyiver: Son derece mahzuz oldum. Fakat ben naçiz bir mütekaidim.. onlar büyük büyük zevatı karşılamağa alışmışlar.. galiba bir zühûl oldu.. dedi.

Takvor çarçabuk bu suitefehhamı düzeltti:

— Yok, canım! Zannettiğin değildir. Otel tasviye dooor.. uşaktır ne! Fekat olma ki enksesinden gidelim. Lak oteli buranın en pahalı otelidir. Bir geceliği ilen, İstanbulda üç odalık bir apartmanın yillığını ödersin.

Herifi savdılar. Niyetleri istasyondan usul usul dışarıya çıkıp, kendi kendilerine, mutedil, mütevazı bir otel aramaktı. Bunun için de Takvorun dilbilirliğine güveniyorlardı.

Egyayı aralarında pay edip, her biri bir parçasını eline aldı. Mahud heybe de Toriğe düşmüştü. O, bunun bir gözünü sırtına, bir gözünü de göğsüne sallandırdı. Yola düzeldiler.

(Arkası var)

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 50

Kırık madalya

Yazan: A. R.

"Allaha ismarladık Leylâ!,"

Tabur ağasının rengi bembeyaz ke-sildi. Hissedilecek derecede bir telaş ile:

— Ne yapalım kumandan bey?. Elimizden geldiği kadar, gayret göstereceğiz.

Alay kumandanı, yaptığı tehdidin tesirinden memnun olarak sözüne devam etti.

— Yanımıza, Tatar ağayı alırsınız. Köy köy dolaşmaya başlıyorsunuz. Bazı köylerde, ahvali şüpheli olanları, şöyle böyle bir iki pataklarıdır. Fakat çok zamanlar da, hastalık bahane ederek, tahkikat ve taharriyatı Tatar ağaya bırakırsınız. Onu, böylece oyalarsınız.

— Bu oyalama, ne kadar devam edecek?..

— Onu, şimdiden tayin edemeyeceğim... Ancak, bir şey dikkat edebilirsiniz. Akkaya köyüne ayak bastığınız gündün itibaren, gerek o köyde ve gerek gittiğiniz başka köylerde her gece tam saat dörtte usullü köyün kible tarafından dışarı çıkacaksınız. Orada yarım saat kadar dolaşacaksınız. Size gönderilecek olan adamlar, gizlice te-masta bulunacaksınız... Gelen adama, parola sorunuz.

— Parola, ne olacak?.

— Altın horoz.

— Âlâ...

— Böylece; bizim müfrezemizle, aramızda irtibat bulunacak.

— Netice?.

— Onu, bize bırakın.

ALLAHA ISMARLADIK LEYLÂ!..

Alay kumandanı sordu:

— Hazır mısınız, oğlum?.

Zeki bey, tok bir sesle cevap verdi:

— Hazırım, kumandan bey.

— Cebhane sandıklarını aşırıttım mi?..

— Bir saat evvel, saman çuvalları içinde yola çıkardım.

— Müfrezeyi kaç taksim ettin?.

— On kısma ayırdım.

— Hepsini, ayrı ayrı yollardan gidecekler, değil mi?.

— Evet efendim.

— Senin yanında kaç nefer var?.

— Altı nefer.

— Kâfi mi?.

— Kâfi efendim... Fazla olursa, nazarı dikkati celbeder.

— Hiç şüphe etme, oğlum... Mel'un heriferin burada ve yollarda, kimbilir ne kadar gözçüleri vardır.

— Ne zaman hareket edeceksin?.

— Ortalık, iyice karardı. Müsaade ederseniz, biz de derhal binelim.

Alay kumandanı, duraladı. Sağ eline, kulağını kamandaya başladı:

— Canım.. bu kızcağz da meğer sana ne kadar düşkündür... Kendimi sanki hakikaten Leylâ ile Mecnun'un arasındayım zannediyorum. İki gözünün yaşı, iki çeşme. Sana bir şey olacak diye, ödü kopuyor. Demin, sofrada adetâ azarlıyarak. «Ayıb değil mi, sen asker kızı olacaksın» diye bağırardım. Bağırardım amma, içim de sızladı, ha.. Bana bir şey söyleyemedi. Bizim hanıma rica etmiş. «Ne olur?.. Giderken buradan geçsin de bir kere daha göreyim.» demiş... Ne o? Omuzların titriyor. Yoksa, sen de mi ağlıyorsun?.. Sakın haaa.. Hele gözünde bir damla yaş göreyim. Vallahi, kalkar sana mü-kemmül bir kılıç tersi çekerim... Ço-kucluğun lüzumu yok... Hadi bakalım.. Allah, selâmet ve muvaffakiyet ihsan etsin...

Alay kumandanı, kollarını açtı. Zeki beyin boynuna sarıldı. Titriyen dudaklarını bir an onun ateşler içinde yan anına dayadı... Bir şey daha söylemek istedi. Muvaffak olamadı. İçinden kaban ve taşan bir şey, boğazında tikanmıştı.

İhtiyar askerın kolları, birdenbire gevşemişti. Düşmemek için, sendele-miştii. Zeki bey, hummah bir hasta gibi

Leylâ yüreği acı acı çarparak pencereye koştu

kapıdan fırlarken, o zamana kadar metanetini güç muhafaza edebilmiş olan bu hassas adam, köşe minderinin üzerine oturmuştu. Dirseklerini dizlerine dayamış, ellerini yüzüne kapamıştı. Derin bir şefkat ve hassasiyetle, hazin hazin ağlamaya başlamıştı.

Kaldırımlara çarpan nallardan, kı-vılcımlar saçıyor.. taş evlerin cephe ve duvarlarına çarpan şakırtılar, uzaklara kadar sürükleniyordu.

Leylâ, yüreği acı acı çarparak pen-

cerereye koştu. Üzüntülü bir rüya gör-rüğünü zannediyordu.

Üç gündenberi, kalbi ezim ezim ezildiği halde, Zekiye hiç bir şey hissettirmemişti. Ona karşı şen ve kayıtsız görünmeye gayret etmişti. Fakat muhit, ona çok büyük bir korku vermişti. Bu havalideki eşkiyaların, hükümet me-murlarını ve askerleri ele geçirdikleri zaman, onlara yaptıkları zulüm ve iş-kencelerin hikâyelerini dinliye dinli-ye, çıldırarak hale gelmişti.

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

hareket ediyordu. Oruç Reis daha coş-kun ve ataktı. Bu yüzden vakitsiz öldü.

Barbarosun hayatını okurken yer yer onun yüksek idarecilik vasıflarına da rastlıyoruz: Cezayire geldikten bir kaç sene sonra iki kardeş orada on kaleye ve geniş topraklara sahip olmuşlardı. İkiye ayrılarak idareye başladılar. Oralarda belki ilk defa olarak nüfus ve emlakı saydılar. Her tarafa gönderilen memurlar vasıtasıyla memleketin verebileceği ver-giyi, çıkarabileceği askeri tayin ettiler.

1518 de Hızır Reis'in üç kardeşi de Rodos ve İspanyol korsanları önünde şehid olmuş bulunuyorlardı. Ancak o zaman o gerek halkın, gerek arkadaşlarının ar-zularını üzerine Cezayirin başına ve fiilen hükümdarlığa devam etti.

Barbaros lüzumsuz sertlik ve insafsızlık göstermezdi. Düşmana bile iyi muamele ederdi: Onun iki kardeşini öldür-dükten sonra Cezayire saldıran İspan-yollar müdhiş bir mağlûbiyete uğradılar. Fırtına da Türklere yardım etti içinde yedi yüz kişi bulunan bir gemiyi karaya attı. Bu gemi kumsalda, denizde imiş gibi durdu ve devrilmeli. Harb oldu, ağır yaralı olarak tutulan kumandan Ferdinand veya Fernandoyu sarayına aldı; daire ayırdı; hekim ve cerrahlara onu her gün iki defa yoklayarak iyi etmelerini söyle-di.

Barbaros şahsi servetten ve para hır-sından ziyade memleketin selâmetini düşünürdü: Yaraları iyi olan İspanyol kap-tanile arkadaşları için kendisine «120,000» altın verildiği halde onları kurtularak gene Cezayire hücum edeceklerini dü-şündü, kabul etmedi. Daha sonra Fer-nandonun ölüsü için 7000 altın vrecek oldular. Barbaros «ölü satılmaz» diyerek almadı.

Barbarosta saltanat hırsı hiç yoktu. Cezayire yapılan büyük İspanyol hücumla-rını püskürttüktan sonra orada daha kuvvetli bir hükümdar vaziyetine geçmişti. Buna rağmen şehri çok sağlam ve müs-tahkem bir hale koyduktan sonra çekilip gitmek istedi, fakat yerli reisler ve halk onu bırakmak istemediler. «Sen gider-sonu bizim halimiz nice olur?» dediler. O zaman Barbaros onlara Osmanlı impa-ratorluğunun himayesine girmek teklî-

finde bulundu. Barbarosa o kadar güven-en ve sevgi besleyen Cezayirli bir tek-lifi de kabul ederek padişaha bir heyet gönderildi.

Hayatında müfrit hareketlerden, zulüm ve haksızlıktan daima çekindi: Bir ara-lık Cezayirde bir isyan çıktı. Barbarosun sarayına hücum ettiler. Barbaros onları püskürttü. Yanındakiler «Cezayirli kılıçtan geçirmek» istediler. Barbaros razı olmadı. Yoldaşlar onun bu merhamet hislerinden açıkça şikâyet ettiler. Bar-baros halkı topladı, vaziyeti anlattı ve yaptıkları nankörlüğü yüzlerine vurdu. Halk bundan o kadar müteessir oldu ki isyanı çıkaran yüz altmış kişiyi aralarından alarak zincire vurdular.

Cezayirin karşısında küçük bir ada ve bu adanın üstünde bir kale vardı. Uzun zaman burası İspanyolların, şehir de Türklerin ellerinde kalmış, sürekli har-bler olmuştu. Barbaros burayı alır almaz Ada ile liman arasındaki boğazda (30,000) esir çalıştırarak büyük bir men-direk yaptırdı; Cezayire güzel bir liman kazandırdı. Böylelikle yalnız bir amiral veya kumandan değil, aynı zamanda in-şaatçı ve mühendis olduğunu da göster-di.

Barbaros kendi kumandasında olanlara şiddet göstermez; onlardan körü körüne itaat beklemezdi: Bir defa Aydın Reisle Sinan Reis mevsimin kış olmasına rağmen sefere çıkmak istediler. Barbarosun nasihatlerini dinlemediler. Fakat felâkete uğradılar ve büyük zararlar döndüler. Barbaros onlara kin beslemedi. Yeni na-sihatler verdi ve o sayede zararlarını faz-lasile çıkardılar.

Barbaros, arkadaşları ve sevdikleri uğ-runda her türlü fedakârlığı göze alardı: Kanunî Sultan Süleyman 1538 baharın-da (150) geminin hazır olmasına ve bar-barosun Akdenize çıkmasını emretmişti. Fakat paşalar kendileri tarafından ya-pılacak gemileri bitirmemişlerdi. Bar-baros eksik gemilerle yola çıkmıyordu. Onun çıkmadığını gören padişah sebebini sorar da vezirlerin tembellikleri anlaşı-lır diye korkuyorlardı. Barbarosa yal-vardılar, faydası olmadı. Fakat Salih Reis'in Giridde Venedikliler tarafından sı-kıştırılmak üzere olduğu hakkında sı-rı yalan uydurdular. Barbaros (150) gemi-

Barbarosun hayatı

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

finde bulundu. Barbarosa o kadar güven-en ve sevgi besleyen Cezayirli bir tek-lifi de kabul ederek padişaha bir heyet gönderildi.

Hayatında müfrit hareketlerden, zulüm ve haksızlıktan daima çekindi: Bir ara-lık Cezayirde bir isyan çıktı. Barbarosun sarayına hücum ettiler. Barbaros onları püskürttü. Yanındakiler «Cezayirli kılıçtan geçirmek» istediler. Barbaros razı olmadı. Yoldaşlar onun bu merhamet hislerinden açıkça şikâyet ettiler. Bar-baros halkı topladı, vaziyeti anlattı ve yaptıkları nankörlüğü yüzlerine vurdu. Halk bundan o kadar müteessir oldu ki isyanı çıkaran yüz altmış kişiyi aralarından alarak zincire vurdular.

Cezayirin karşısında küçük bir ada ve bu adanın üstünde bir kale vardı. Uzun zaman burası İspanyolların, şehir de Türklerin ellerinde kalmış, sürekli har-bler olmuştu. Barbaros burayı alır almaz Ada ile liman arasındaki boğazda (30,000) esir çalıştırarak büyük bir men-direk yaptırdı; Cezayire güzel bir liman kazandırdı. Böylelikle yalnız bir amiral veya kumandan değil, aynı zamanda in-şaatçı ve mühendis olduğunu da göster-di.

Barbaros kendi kumandasında olanlara şiddet göstermez; onlardan körü körüne itaat beklemezdi: Bir defa Aydın Reisle Sinan Reis mevsimin kış olmasına rağmen sefere çıkmak istediler. Barbarosun nasihatlerini dinlemediler. Fakat felâkete uğradılar ve büyük zararlar döndüler. Barbaros onlara kin beslemedi. Yeni na-sihatler verdi ve o sayede zararlarını faz-lasile çıkardılar.

Barbaros, arkadaşları ve sevdikleri uğ-runda her türlü fedakârlığı göze alardı: Kanunî Sultan Süleyman 1538 baharın-da (150) geminin hazır olmasına ve bar-barosun Akdenize çıkmasını emretmişti. Fakat paşalar kendileri tarafından ya-pılacak gemileri bitirmemişlerdi. Bar-baros eksik gemilerle yola çıkmıyordu. Onun çıkmadığını gören padişah sebebini sorar da vezirlerin tembellikleri anlaşı-lır diye korkuyorlardı. Barbarosa yal-vardılar, faydası olmadı. Fakat Salih Reis'in Giridde Venedikliler tarafından sı-kıştırılmak üzere olduğu hakkında sı-rı yalan uydurdular. Barbaros (150) gemi-

Hikâye : İhbar mektubları

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

O gün sinemaya beraber giderek karı-sının âşığı ile buluşmasına mâni olmuş-tu. Acaba şimdi onlar ne zaman buluşacaklardı? Onları bir arada yakalamayı hâlâ aynı şiddetle arzu ediyordu. Ancak bu şekilde rahat bir soluk alıp genç ka-dınla arasında olan bağı koparabilecekti. Fakat bir taraftan da elinde olmalarını onları birleştirmemeye, buluşmalarına mâni olmağa çalışıyordu.

Eve gittiği zaman Nezihenin biraz evvel sokağa çıktığını söylediler. Hizmetçi onun bu haberi alır almaz sapsarı oldu-ğünü görünce hayret içinde: «Belki Na-ciye Hanımda bulursunuz» dedi. Genç adam derhal sür'atle geri döndü. Naci-yelere gitti, fakat karısı orada yoktu. Naciye genç adamın böyle ziyaretlerine alışık olmadığı için hayretler içine kaldı, bununla beraber onu yarı zorla biraz o-turmuşa ve bir çay içmeye icbar etti. Aradan yirmi dakika geçmeden Nezihe geldi. Kapıdan girip te kocasını orada görünce kıpırmızı oldu. Fakat ona «niçin buradasın» diye de sormadı. Orhan hiddetten dudaklarını yiyor: «Buraya gelmeden evvel muhakkak âşığına uğradı» diyordu. Genç kadın söz arasında şapkacısına uğradığını söyleyince: «Beni şübhelendir-memek için işte güzel bir yalan..» diye, acı acı güldü.

Aradan günler geçiyor, bütün gayre-tine rağmen Orhan genç kadını âşığı ile yakalayamıyordu. Onun her dakikasını nerede geçirdiğini öğrenmek istiyordu. Buna da imkân yoktu. İşe başkalarını karıştırsa belki bu mümkündü. Fakat iste-miyordu. Yalnız başına her şeyi hallet-meyi tercih ediyordu. Nezihe de artık on-daki gayri tabii hali keşfetmişti. Gidip geldiği yerler hakkında izahat veriyor, genç adam kendisi ile beraber gelmek iste-yince ses çıkarmıyordu. Fakat Orhan bazan şapkacı, dişi, terzi gibi yerlerde atlatıldığını hissediyordu. Nihayet bir gün karar verdi. Gene eskisi gibi karısı-na karşı gayet lâkayd davranacak, ondan uzaklaşacaktı, bu suretle genç kadını serbest bırakmış olacaktı. O zaman o, tehlikenin geçtiğini zannederek ihtiyatı elden bırakacaktı, âşığı ile serbest serbest dolaşacaktı. İşte tam o sırada Orhan on-ların karşısına çıkacaktı.

Dediğini bir hafta yapabildi. Bu bir hafta zarfında da bir cehennem hayatı yaşadı. Şir'ete erkenden gidiyor ve es-kisi gibi gayet geç dönüyordu. Fakat o-rada istediği gibi işleri ile meşgul ola-mıyordu, akşama kadar karısını düşünüyör, «acaba şimdi âşığı ile beraber mi, şu anda ne yapıyor?» diye, şüphe ve kıskançlık içinde mahvoluyordu. Bu bir hafta zar-fında gene bir imzasız mektub daha al-mıştı. Bu mektub onun âsâbını büsbütün kamçılıdı. Neticeye varabilmem için bir müddet daha beklemek lâzım diyordu.

nin tamam olmasını beklerken mevcut (40) gemiyi alarak hemen Ege denizine açıldı.

Barbaros, sayıya ve kuvvet üstünlüğü-ne tapan basit bir kumandan olmaktan uzaktı: Preveze harbinde kendisinin an-cak (122) gemisi bulunmasına rağmen düşmanın her biri kendininkilerden bi-yük (302) gemisine karşı yürümekten çekinmemiş, tedbirleri ve bilhassa ma-nevralardaki ustalığıyla parlak bir zafer kazanmıştı. Gemi sayısı itibarile üçte bir, top sayısı da on beşte bir nisbetinde düş-mandan zayıf bir donanmanın zafer ka-zandığı tarihte belki hiç görülmemiştir. Onun kendisine mahsus ve dehasının mahsulü olan harb usulleri vardı. Bir defa kendi kadirgârlarından çok yüksek ve büyük olan, Karaka denilen harb gemilerine karşı onların etraflarında dö-nerek ve uzaktan top ateşine tutarak ga-lib gelmişti. O zamana kadar denizcilerimiz bu çeşid gemilere taarruz etmek-ten çekinirlerdi.

Barbaros orta boylu kızılca yüzlü bir adamdı. Yüzünün sağ tarafında bir ben vardı. Venedikli tarihçi Sandüval onun hakkında şu görüşleri yazar «İnce zekâli, alaycı ve muzıblığı sever. Kızdığı zaman keskin ve kat'i bir dille konuşur; cesur ve tedbirdir. Muharebeyi inceden in-ceye düşünür, hesaplar ve öyle hazırlar; fakat bir defa hücumu geçince pek sert olur.»

Barbarosun Preveze muharebesinde muvaffak olması o zamana kadar meçhul veya kimsenin cesaret edemediği bir manevra sayesindedir. Bu manevra düş-man saflarını yarmak, ikiye parçalamak

Fakat ancak iki gün daha sabredebildi ve nihayet haftanın sonunda bir akşam erkenden eve gitti, içeri girer girmez karısını sordu. Onun öfke ile parlayan gözlerine bakan hizmetçi şaşırmış, «oda-sında efendim» diye, kekelemişti. Genç adam merdivenleri koşarak çıktı, karı-sının kapisını şiddetle açıp içeri girdi. Daha ziyade sabredip onları bir arada yakalamayı bekliyemeyecekti. Bu bu-dalalık olurdu. Artık karar vermişti, ona, kendisini aldattığından haberi olduğunu, artık bu rezaletle nihayet vermesini söy-liyecekti.

İçeri girdiği zaman karısı oturmuş ya-zı yazıyordu. Kapı şiddetle açılıp ta o-nun yüzü sapsarı, gözleri büyümüş bir halde içeri girdiğini görünce telaşla ye-rinden sıçradı ve derhal yazdığı mektu-bu arkasına sakladı. Genç adam onun bu hareketini görünce büsbütün çılgına dön-müştü. Derhal karısının üzerine doğru koştu, homurdanır gibi «âşığına değil mi? Âşığına yazıyordun...» diye, genç kadını şiddetle mukavemet etmesine aldr-mıyarak elini büküp kâğıdı aldı. Fakat bir kaç adım uzaklaşıp ta kâğıda bir göz atınca hayretler içinde kaldı, bir an ha-reketsiz durdu. Sonra yavaş yavaş yü-zünün hatları gevşedi, hattâ dudakların-da hafif bir tebessüm belirdi. Mektub iki satır yazılmış ve yarım kalmıştı. Şöyle başlıyordu:

«İyi bir dostunuz olduğum için karı-nızın sizi aldatmasına tahammül edemiyorum. Eğer biraz kurnaz ve ihtiyatlı davranırsanız ilh...»

Genç adam birdenbire döndü, karısına baktı. Genç kadın arkasını masaya de-yamış gözleri yaş içinde, dudakları tes-sürle kıvrılmış duruyor, kendisine bakı-yordu. Orhan mektubu yere fırlattı. Ağıt ağır ona yaklaşıp mırıldandı:

— Demek öbürlerini de böylece sen yazıp sonra daktiloya çekiyordun! Fakat niçin?

Genç kadın cevap vermek istemeyişi, du-dakları titredi ve birdenbire gözlerinden yaşlar boşanarak muktedir olamadı. Orhan içinin sinerle dolup taşığını hisse-diyordu.. Derin bir nefes alarak kollarını uzattı, genç kadını kucaklayıp sıkı sıkı göğsüne bastı. Genç kadın ancak başını onun göğsüne sakladıktan sonra konuşa-bildi. Hiçkırıklar içinde titriyen bir ses-le kekeledi:

— Son zamanlarda beni fazla ihmal e-diyardın. Bu suretle seni kendimle alâ-kadar etmek istedim. Bu belki tehlikeli bir oyundu, fakat..

— Anlıyorum.. bütün suç bende!

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Bir faciannın hikâyesi

Yazan: Salâhaddin Enis

ve arkadan da vurmaktır. Meşhur İngiliz tarihçilerinden profesör Kreyzi bu harbi yazdığı sırada çok dikkate lâyık bir mü-taleada bulunur: «Daha sonra en meş-hur İngiliz amirallerinden Rodney, S. Vincent ve Nelson aynı manevrayı tat-bik ederek parlak zaferler kazanmışlar-dır. Barbarosun harb manevrası, bu a-mirallere İngiliz deniz tarihine parlak sayfalar ilâve etmek imkânını vermiştir.»

Barbarosa, İstanbula geldikten sonra padişah tarafından «Hayreddin» adının takıldığı yayılmıştır. Fevzi Kurdoğlu nun kitabında şu satırları okuduk:

Barbaros Hayreddin Paşanın Cezayir-de inşa ettirdiği bir cami kitabesinde:

«Essultanülmücahid fi sebili Rabbülâ-lemîn, mevlâna Hayreddin ibnilemirül -şehir elmücahid eba Yusuf Yakubül Tür-ki 926.»

İbaresi vardır. Bu kitabeden Barba-rosun İstanbula gelmezden evvel Hay-reddin ünvanile yâdedildiğini ve şimdi-ye kadar tanıdığımız kardeşlerinden baş-ka Yusuf isminde büyük biraderi oldu-ğunu anlıyoruz. İhtimal ki Yusuf küçük yaşta iken vefat etmiştir.»

Bu kitabe ile bu mütealea üzerinde dur-mak ve incelemek mümkündür.

Kadircan Kaşlı

Kimyager araniyor

Zeytinburnu demir eşya fabrikasında me-vaddi infilâkiye işlerle meşgul olmak üzere bir kimyager veyahud asistana ihtiyaç var-dır. Taliblerin Zeytinburnundaki fabrikaya müracaatları. Tel: 16-9.

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda
darağacı altında biten memuriyet hayatı : 102

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Dedağaç Bulgar tüccar vekili olan Dimitrof şımarıkca şımarıktı. Kendisini bir ecnebi konsolos mevkiinde görüyordu. Cülûs günü merasime muayyen zamanda gelmemiş ve gelmeğe mecbur olmadığını da söylemekten çekinmemişti

Vilâyet de, lüzumu derecede teyid etmemekle beraber vaziyeti Babıâliye arz ediyor, fakat Babıâli her işde olduğu gibi, bunda da esefi mucib bir kayıd-sızlıkla hareket ediyordu.

Bulgaristan prensliğinin metbu devlet memleketinde ilk memuru olan Dimitrofun böyle kötü hareketleri hiç bir vechile örtülmesi, tevli mümkün olmayacak bir dereceye varduktan sonra, azlinde girkinliğe meydan vermemek gayretile Dedağaçtaki Bulgar papaz İstanbul gitti. Dimitrofün mümkün olan sür'atle kaldırılması için Eksarih efendinin (Bulgar patriği) Kapı kethüdası namile İstanbulda mühim roller oynayan ve Yıldız sarayı ile Babıâliye sefirlerin bir çoğundan ziyade nazif olan Markof efendi nezdinde müessir teşebbüslerde bulundu. Bana, bunları bizzat papazın kendisi, mahremane söylemişti.

Tipki Osmanlı memurları gibi padişahın zatına ve Devleti aliyesine sadakat yemini ile mükellef olan Dimitrof cülûs yıldönümü münasebetile icra olunan kabul resmine memurlar ve konsoloslar için tahsis edilen saatler arasında bir zaman tayin ve kendisine keyfiyet yazı ile resmen tebliğ olunmuş iken, mumaileyh, hiç bir mazeret dermeyan etmeksizin konsoloslarla beraber gelmişti. Konsülatların hepsi gündüz bayraklarla donatıldığı, gece de tenvir edildiği halde Bulgar tüccar vekâlethanesinde ne bayrak çekilmiş, ne de gece bir tek kandil yakılmıştı.

Bilâkis içerdeki lâmba ışığının dışarıdan görünmemesi için pencereler perdelerle kapatılmış, pancurlar örtülmüştü.

Merasime muayyen zamanda gelmemesinin sebebi, Dimitroftan sorulunca, kendisi gibi ecnebi bir memurun böyle tebrik ve dua merasimine gelmeğe mecbur olmadığı yolunda kabahatin-den daha kötü bir itizarda bulundu.

Halbuki mumaileyh, camiye değil, hükümet konağına davet edilmişti.

Cülûs gününde camilerde merasimle dua etmek mutad olsa ve doğrudan doğruya camiye davet edilse de icabet etmesi lâzım gelirdi. Çünkü hristiyan hükümdarların «yevmü mahsuslarında» kiliselerde icra olunan âyinlerde, Osmanlı hükümeti, resmî esvab, hattâ üniforma ile memurlar bulundurmaktadı idi.

Dimitrofün bu kabahat ve mazeretini bilen Babıâli Bulgaristan prensinin (yevmi mahsusunda) Bulgar kilisesine bir memur gönderilmesini bana emretmiş idi.

Harekâtı vâkıasından dolayı Dimitrof tedib olunmamakla beraber, tarzıye de verilmemiş iken bizim kiliseye memur gönderişimizin çirkin olacağını hatırlattığım halde, sadrazam:

«Tarzıye meselesi ayrı bir şeydir. Mutasarrıf muavinini kilisede buldurunuz!»

Demişti.

Vilâyet ve Babıâlice gösterilen kayıdsızlığa bakarak Dimitrofün kötü ve yolsuz hareketlerine karşı icabeden muamele ve mukabeleyi kendim yaparak vilâyete ve Babıâliye beyhude iş'ar ve müracaatte bulunmamağa karar verdim.

Çünkü Dimitrofün hareketleri kadar, Babıâlinin hissizliği de beni pek ziyade kızdıyordu.

Mumaileyhin cülûs merasimindeki hareket ve itizarına velâdet (padişahın yıldönümü) münasebetile icra olunan merasim ve hükümet konağında tertip edilen baloya kendisini davet etmemekle mukabele ettim.

Dedağaçta bulunan Sofyalı bir Bulgarın Avusturya tebasından birine tebliğ olunmak için, tüccar vekili tarafından Avusturya konsolosuna protesto gönderildiğini haber aldım.

lerinde bulunacakların her hususta Osmanlı kanun ve memurlarına tâbi olduklarını konsolos mösyö Suhura anlatarak protestoyu mutasarrıflık vasıtasile göndermesi lâzım geldiğini ihtar ile iade ettirdim.

Dimitrof Dedağaçtan Bulgaristana gidecek yolcu ve gemilerin mürür tezkerelerile patentleri tüccar vekâlet-hanesi tarafından vize edilmek üzere geleceğine dair Fransızca bir tezkere gönderdi. Usulen konsoloslarla bile Türkçe muhabere edilmekte olduğunu ihtar ve tezkereyi kendisine iade ettim.

Dimitrofün Bulgaristana giden yolcuların mürür tezkerelerini 25 kuruş alarak vize etmeğe başladığı anlaşıldığından, bu halin, Berlin muahedesi-ne muhalif olmasına mebnî vize edilen tezkereleri yolculardan aldirarak bizim mürür tezkerelerini meccanen verdirdim.

Bu muameleden dolayı Bulgar kapı kethüdasının şikâyeti üzerine doğruca sadrazam Halil Rifat paşadan aldığım telgrafta:

«... Müşkûlât ihdasile şikâyete meydan verilmemesi...» emir buyurulu yordu.

Yazdığım cevabda:

«... Müşkûlât çıkarıyorum. Berlin muahedesinin (1) sarîh ahkâmına ve eylevm mer'î olan usul ve nizama muğayir muamelâta meydan vermiyorum» dedim.

Diğer altı liva ve vilâyet merkezle-

rindeki Bulgar tüccar vekillerinin de az, çok Dimitrof gibi hareket etmekte olduklarına şüphe yoktur.

Sair mahallerde, bu gibi hallere, ne dereceye kadar göz yumulduğunu bilmiyorsam da Edirnedeki tüccar vekili büyük devletlerin konsolosları gibi muamele görmekte ve haklı şikâyetini meydan vermemek hususundaki itinaaten istifade etmekte idi.

Diğer mahallerde devam eden sükûnete rağmen Dedağaçtan yükselen itiraz ve şikâyetlerin, Babıâliyi uyandıracak ve başka liva ve vilâyetlere de sirayet edecek mahiyette bulunduğunu takdir eden kapı kâhyası Markof efendi, Dimitrofu mezuniyetle İstanbul çağırıldı. Yerine Kapı kâhyalık başkâtibi Yoef efendiyi gönderdi.

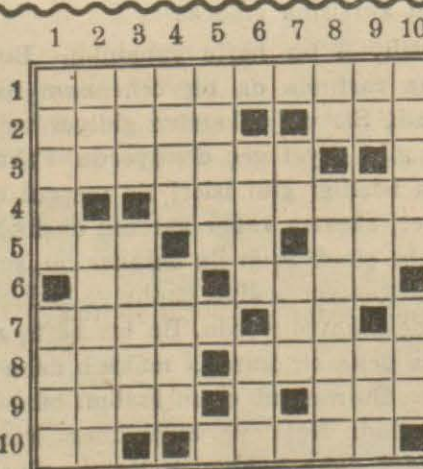
(Arkası var)

(1) Berlin muahedesine, Ayastafanos mukaddematı sulhiye muahedesinden intikal eden on birinci maddenin son fıkrası şöyledir:

«Bulgaristan emareti ahâlisinden olup memallik Osmaniyenin sair cihetlerinde seyahat ve ikamet edecek olanlar kavanin ve memurîni saltanatı seniyeye tabi olacaklardır!»

Pek ziyade sür'atle tahrir ve teati olunan mezkûr mukaddematı sulhiye mukavelesi tebyiz edilirken, bütün muahede içinde, lehimize yegâne bir hüküm mutazammın olan bu fıkra unutulmuş! Bu sebeble beş on satırık bir sayfanın tekrar yazılmasına itiraz edilemiyerek, bu garib nisyan 29 uncu maddede zikir ve madde de oraya ilâve edilmiştir.

Günün Bulmacası

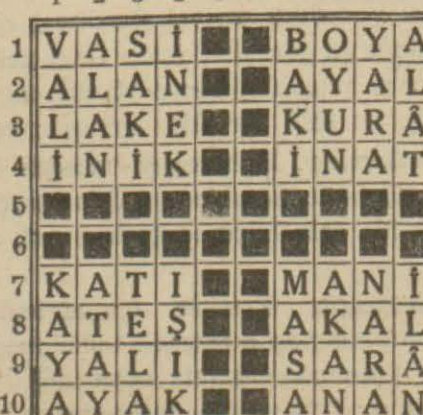
SOLDAN SAĞA:

- 1 - Mükrebki, içine konulan kalem
- 2 - Atdatlar - Yükseltmek.
- 3 - Haşarı.
- 4 - Tamirler.
- 5 - Dem - Rabit edati - Valde.
- 6 - Ağacın kolu - Ezik plâv.
- 7 - Rendelenen tahtadan çıkanlar - Köpek.
- 8 - Saha - Tarihte bir cengâver.
- 9 - Hayvanlara arız olan bir böcek - Ok atmaya yarayan slâh.
- 10 - Beygir - Nihayete erer.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Kötök - Bir deniz nakil vasıtası.
- 2 - Düziük - Kanunun tevzi ettiği
- 3 - Cemi edati - İnleyen.
- 4 - Vâde - Yuva.
- 5 - Endaht.
- 6 - İmal eden - İsyân eden.
- 7 - Sonunda bir «L» olursa elektrik çınçığı - Dair.
- 8 - İsimlerden sıfat yapmak için isimlerin sonuna getirilen bir edat - İki kâğıdı birbirine rapetmek için kullanılan küçük tenekeler.
- 9 - Yed - Valde - Cemi edati.
- 10 - Bir şeyin kesildiği zaman görünen kısmı - Tâdad et.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

27 Eylül 1938 Salı

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Konferans: Eminönü Halkevi namına, Elif Naci (Halk ve resim). 19.30: Karadeniz gecesi: Hüseyin Dilâver. 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı. Süzan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Saat ayarı. Orkestra 21.30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Fasil saz heyeti: Okuyanlar: İbrahim Uygun. Ali Bülbül, Belma. 22.55: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

Satılık Dizel Motör

45 beygir, son sistem ve çok ucuzdur. Galata Tünel caddesinde 53 No. da Bedrosa müracaat.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 23
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevab için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Ankaradaki güreş seçmelerine milli takım güreşçileri niçin sokulmadılar?

Bundan evvel yapılan Türkiye serbest güreş müsabakalarında da aynı hatalı usul tatbik edilmişti. Güreşçilerimizi bu şereften mahrum edemeyiz

Yazan: Ömer Besim

Güreş federasyonu, Greko-Rumen Türkiye birincilik müsabakalarını Ankara'da yaptı ve müsabakalar küçük bir farkla Ankaralı güreşçilerin zaferile bitti.

Türk Spor Kurumu nizam ve kaideleri mucibince yapılan atletizm, futbol, ve diğer sporları gibi elinde lisansı bulunan her sporcuya açık olarak yapılması icab eden güreş birincilikleri garib bir hususiyet içinde cereyan ettiği için üzerinde durmağı bir takım hakikatlerin meydana çıkması bakımından faydalı ve hattâ lüzumlu bulduk.

1 - Türkiye güreş şampiyonası her müsabaka gibi bütün güreşçilere açık bir müsabakadır.

Federasyon bu müsabakadan hiçbir güreşçiyi menedemez. Halbuki güreş federasyonu, millî takıma girmiş güreşçileri bu müsabakaya sokmamıştır.

Bundaki nizami sebebi bizim gibi kimse anlayamamıştır.

Maksad yeni güreşçileri teşvik etmek ise dünyanın her yerinde olduğu gibi bu kabil müsabakaları kategori üzerinden yapmak çok daha faydalı, muvafık ve nizami olurdu.

2 - Türkiye şampiyonu olan güreşçilerin milli takıma terfi müsabakası yapıpcağlarından bahsediliyor. Bu dahi ne usule, ne nizama uygundur.

(Millî takıma terfi) ne demektir? Şehir şampiyonluğu, Türkiye şampiyonluğu ile millî takım tamamile ayrı birer işdir.

Türkiye şampiyonu olup ta millî takıma girmemiş veyahud ta millî takıma girmiş te Türkiye şampiyonu olmamış güreşçiler pek çoktur.

Millî takıma terfi kulaklarımızı yabancı gelen bir tâbirdir. Millî takıma terfi edilmez, millî bir maçtan evvel yapılan bir müsabakada seçilerek girilir.

Millî takıma seçme ile giren bir güreşçi eğer seçme ile millî formayı giymek hakkını kazanıp millî müsabaka yapmamış ise millî güreşçi sayılabilir mi?

Federasyonun tuttuğu bu yol bütün klüpleri, ve güreşçileri manen sarsmış ve dilgir etmiştir.

Bir klüp elinde bulundurduğu şampiyonluklarla iftihar eder.

Klüpleri içinde serfedilen emeklerden sonra yetişen sporculara «Sen millî takıma dahilsin, şampiyonluk hakkından seni mahrum ediyorum!» demek ne demektir? Hangi nizama istinad edilmektedir?

Bir klüp senelik faaliyet raporunu yazarken ve kongresine bu raporu arzederken göğsü şampiyonların bu zaferile kabarr.

Çoban Mehmed, büyük Mustafa gibi dünyaca tanınmış güreşçiler ellerini, kollarını salhyarak dolaylı olarak bunlarla müsabaka yapmadan Türkiye şampiyonluğu ünvanını başkalarının almağa hakkı var mıdır?

3 - Bir sporunun en çok iftihar edeceği Türkiye şampiyonluğu değil midir? Bir sporcu, spor hayatını zikrederken şu kadar defa Türkiye şampiyonu olduğunu iftiharla ve en başta olarak gösterecektir.

Bu lâkaba lâyık olanlara bu hak, haksız yere verilmezse hayatının bilmem ne kadar senesini bu işe vakfetmiş ve bileğinin kuvvetile şampiyon olmak kabiliyetini bulmuş olanların ne derece müteessir olacaklarını hele spor yapmış ve bu şerefi tatmış olan kimseler çok kolay takdir ederler.

4 - Ankarada yapılan Türkiye güreş oirinciliklerine Ankaradan on bir güreşçi iştirak ettirilmştir.

Bu tipki futbolu karşı takıma tekabül eden on beş oyuncu ile oynamaktan başka bir şey değildir.

Yeni şampiyonumuz Celâl, Finlandiyalılarla millî maç yapmış ve kazanmış olduğu halde millî takımın hariç bırakıldığı bu şampiyonaya ne hakla iştirak ettirilmiştir?

luğmadığı bir zamana tesadüf eden bu kargaşalığın bu kadar hatalı bir şekil almasına reisin bile razı olamayacağını tahmin ediyoruz.

Bundan evvel yapılan Türkiye serbest güreş müsabakalarında da aynı hatalı usul tatbik edildiği malumdur. O zaman federasyon serbest güreş bizde henüz yeni olduğu için Anadolu'dan gelen genç güreşçilere biraz sivrilmeğe imkânını verilebilir, onları teşvik etmek ve nihayet bunları asıl şampiyonlarla denemek fikrini ileri sürmüştü.

Bir tecrübe mahiyetinde yapılan bir hareketi şümullendirip senelerdenberi yapılmakta ve tâbi olduğumuz nizamın altını üstüne getirerek Greko-Rumen güreşlerini de bu şekilde sokmak, birçok güreşçileri böyle şerefli bir müsabakadan mahrum etmek affedilir bir hata değildir.

Ömer Besim

Tüy siklet yeni dünya boks şampiyonluğu

Liverpolda yapılan boks müsabakasında İngiliz Peter Kane rakibi Jak Jürisi on beş ravuntluk maçta puvan hesabı ile mağlûb etmiştir. İngilizin şiddetli yumruklarıyla dört defa yere düşen Amerikalı Jak Jüris fevkalâde bir mukabele göstermiştir. Maç çok çetin olmuş ve 50000 kişi helecanla takib etmiştir. Tüy siklette yeni dünya şampiyonu olan Peter Kane bir demircidir. Henüz pek gençtir.

Akdeniz kupası tenis turnuvası

Atınada Yunanistan tarafından Akdeniz kupası adile bir tenis turnuvası tertib edilmiştir. Bu turnuvaya Türkiye de davet edilmiştir. Türk tenis federasyonu Suad, Vedad Abud ve Mlle Grodeskiden mürekkebe millî takımı seçmiştir. Cuma günü Romanya vapurile Türk takımı Atınaya hareket edecektir. Bu turnuvaya Balkan devletlerinin hemen hepsi de girmektedir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Sırrı Asım), Beyazıdda: (Asador), Samatayada: (Rıdvan), Eminönünde: (Beşir Kemal), Eyübde: (Arif Beşir), Feride: (Emilyadi), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Üniversite), Karagümrükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yorgi), Bakırköyünde: (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Nall Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalaradkiler:
Üsküdar: (Ahmediyeye), Saryerde: (Nuri), Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hülûsi), Büyükdada: (Halk), Heybellide: (Halk).

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

HASAN FISTIK ÖZÜ YAĞI

Çam fıstığının özünden çıkarılmış saf yağ olup vitamin, Kalori itibarile dünyada mevcut bütün kuvvetli ve gıda maddelerden daha fazla bir sıhhat ve afiyet temin eder. Umumi zayıflığı kansızlığı ve bilhassa veremi kat'iyetle iyileştirir. İştihayı ziyadeleştirir. Bir kilosu vucude birkaç kilo temin eder. Hasan fıstık özü yağı içmeden baskülde tartınız. Hasan deposu ve şubeleri.

Baş ağrısı, Diş ağrısı

ve bütün ıstırabları teski eden

GRİPİN

Bilhassa bunlara karşı müessirdir.

İş başında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kase

GRİPİN

Bulundurmayı unutmayınız.

Kabli bozmas, mideyi ve böbrekleri yormaz. İçabında günde 3 kase alınabilir. İsmine dikkat, taklidierinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddetiniz.

HERKES BİLMELİ

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hasıl olan solucan dediğimiz barsak kurdları en muzır hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

HALSİZLİK, KANSIZLIK, HAZIMSIZLIK, KARIN AĞRILARI, KARIN ŞİŞMELERİ, BURUN, MAKAT KAŞINMASI, İSHAL, OBURLUK, BAŞ DÖNMESİ, SALYA AKMASI, SAR'AYA BENZER SINIR HALLERİ, GECE KORKULARI, GÖRMEDE, İŞİTMEDE BOZUKLUK HEP BU KURDLARIN TESİRİDİR.

İSMET SANTONİN BİSKÜVİTİ

Bu kurdların en birinci devasıdır. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarınıza senede birkaç defa ihtiyaten veriniz. Büyük ve küçüklere en büyük emniyet ve itimadla verilir.

Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır.

Fiati her eczanede 20 kuruştur. (İSMET) ismine dikkat

Bursa - Pazarcık Nahiyesi Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanlığından:

Pehlivan Güreşleri

2/10/938 Pazar günü nahiyesimizde şubemiz menfaatine serbest ve yağlı güreş yapılacaktır. Güreşen pehlivanlardan baş pehlivana «60», baş altına «30», büyük ortaya «10», lira ve destelere münasib hediyeler verilecektir. «6861»

ARADA BÜYÜK FARK VAR

Pertev çocuk pudrası; şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilmemiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman vücutlu yağlı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

Onu diğer adi (Talk Pudra) ları ile karıştırmayınız.

Antalya P. T. T. Müdürlüğünden:

5/Teşrinievvel/938 tarihinde ihalesinin yapılacağı Ulus, Cumhuriyet ve Son Posta gazetelerinin 21/Eylül/938 tarihli nüshaları ile ilân edilen 7000 lira keşif bedelli Park Oteli namile maruf bina dahil ve hariç tamiratına aid eksiltmeden görülen lüzum üzerine bir müddet tehir edildiği ilân olunur. «6794»

NURKALEM

Kurşun Kalem Fabrikasında her yeni kalem imal edilmektedir. Mümasilli cenabi kalemlerine çok faktır.

Fiatleri cenabi kalemlerinden % 50 ucuzdur.

Kurşun kalemler:

Stüperyör
Timsahlı
301 - 2 Mektebli
1205 Altı derece sertlikte
Not
1011 Marangoz kalemi
99 Taşçı kalemi
En iyi cins
Dağdelen 15 derece sertlikte

Kopya kalemleri:

299 Ulus
701 - A Yumuşak
701 - B Orta Sert
701 - C Sert
71 - A.B.C. En iyi cins
Uç dereceli
702 - A.B.C.D.E. Beş renkli
702 - A. B. Mavi - Kırmızı
72 - A.B.C.D.E. Beş renkli iyi cins

Pasteller

1315 6 renkli
1325 12 Renkli
1301 12 Renkli iyi cins
24 Renkli iyi cins
901 Kırmızı - Mavi
Stabill 12 Renkli iyi cins
» 24 Renkli iyi cins
Dermetograf Üç renkli kalem
311 Grafit ve renkli Minlen
231 - 232 Kırmızı ve Mavi tebeşir

Çeşitlerimizi her kırtasiyeciden isteyiniz.

Nurkalem Ltd. Şirketi

Mühürdar zade Han No. 1 - 2
İstanbul, Sirkeci

MİDE

Rahatsızlıkları

Yanmaları, mide ağrıları, ekşi egritiler, mide ağrılığı ve yemeklerden sonra bütün vücutta hissedilen çöküntü ve ağırlık. Ne işkence! Bu hallerin kat'i çaresi ve tesiri tabii olan MAZON alınır. Aynı zamanda KABIZLIĞI defeder. EKŞİLİK ve YANMALARİ gidererek vücuda ferahlık verir.

MAZON
MEYVA TUZU

KANZUK

BALSAMIN KREMLERİ

Gece - gündüz - yağlı - yağsız ve acı badem

BALSAMIN KREMLERİ

Bütün dünyada birinciliği tasdik edilmiş sıhhi güzellik kremleridir. Gece için yağlı - gündüz için yağsız ve halis acı badem çeşidleri vardır. Hususî vazo ve tüblerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Cildinizin tahriş edilmemesini İsterseniz ?

Dünyanın her tarafında seve seve kullanılan, ve cildi tıraştan sonra pamuk gibi yumuşatan

POKER
tırtaş bıçaklarını kullanınız.

Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER

tarafından

formülü yapılan

VENÜS KREMİ

terkib tesir ve cild güzelliği bakımından dünyada mevcut kremlerin muhakkak ki en iyisidir. Mübalâgalı reklâmlara hacet yoktur. Bir tecrübe ve mukayese kâfidir. Deposu : Nureddin Evliya zade müessesesi, İstanbul

